

Framtidens Karriär Sjuksköterska

Uppskjutna vården kräver hållbara lösningar

4 För närvarande pågår ett intensivt arbete inom samtliga specialiteter för att arbeta ikapp den uppskjutna vården, vilket kräver samordning, planering och långsiktighet. Sjukvården behöver skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Allvarlig situation kräver kraftfulla åtgärder

6 Coronapandemin har lett till växande vårdköer och en försämrad folkhälsa med fler svårt sjuka patienter. – För många sjuksköterskor har pandemin även inneburit en kraftigt försämrad arbetsmiljö, säger Vårdförbundets Sineva Ribeiro.

Sjukvårdsrådgivning – viktig länk i vårdkedjan

16 Sjukvårdsrådgivning per telefon är för många patienter en lättillgänglig första väg in till sjukvården. Den viktigaste uppgiften för sjukvårdsrådgivningen är att ge medicinsk rådgivning och vägleda patienten rätt i vårdkedjan vilket avlastar hela vårdsystemet.

Vi ska bota och lindra imorgon det ingen kan bota och lindra idag

VÄLKOMMEN SOM SJUKSKÖTERSKA TILL TEMA AKUT OCH REPARATIV MEDICIN, HUDDINGE & SOLNA

Vi vårdar patienter med akuta tillstånd från alla olika specialiteter, elektiv ortopedi och mottagningsvård. Vi har en unik möjlighet att vara del av hela vårdkedjan.

För att kunna ge våra patienter en vård med hög kvalitet så behöver du som sjuksköterska ha rätt förutsättningar. Därför erbjuder vi:

- Tydliga karriärvägar med möjlighet att bli omvårdnadsspecialist, bitr universitetssjuksköterska och studentansvarig.
- Möjlighet till specialistutbildning inom bland annat akutsjukvård.
- Kompetensbaserad rotation för personlig utveckling och ökad kunskap och förståelse kring patientens behov.

Vi söker dig med ett genuint intresse av vård med hög kvalitet som vill vara med och utveckla vården tillsammans med oss.

Inom vårt tema finns det många möjligheter.

Kontakta gärna våra omvårdnadschefer för mer information:

Huddinge

Akutmottagningen: Johan Brisevall, 08-585 804 07, johan.brisevall@regionstockholm.se

AVA: Ellinor Jonsson, 08-585 811 69, ellinor.jonsson@regionstockholm.se

KAVA: Emilia Klitz, 08-585 814 87, emilia.klitz@regionstockholm.se

MAVA/MIMA: Christa Olovsson, 08-585 831 23, christa.lovsson@regionstockholm.se

Vårdavdelning Akut kirurgi: Siri Odelfalk, 072-468 23 78, siri.odelfalk@regionstockholm.se

Vårdavdelning Ortopedi: Marie Valtersson, 08-585 864 43, britt-marie.valtersson@regionstockholm.se

Vårdavdelning Infektion: Narges Friberg, 072-598 14 92, narges.friberg@regionstockholm.se

Solna

AVA: Violetta Månsson, 0724-682 009, violetta.mansson@regionstockholm.se

IMA: Ann-Charlotte Sandell, 0725-955 815, ann-charlotte.sandell@regionstockholm.se

Infektion: Lotta Borglin, 0722-013 045, lotta.borglin@regionstockholm.se

Intensivakuten: Lena Ekström, 0724-640 411, lena.ekstrom@regionstockholm.se

Traumaenheten: Annelie Bohman, 0700-891 535, annelie.bohman@regionstockholm.se

Rekonstruktiv Ortopedi: Annelie Bohman, 0700-891 535, annelie.bohman@regionstockholm.se

Ortoped, kirurgi och traumamottagningen: Christina Møllegård, 08-517 730 21, christina.mollegard@regionstockholm.se

Referensnummer:

2021/2010 Huddinge, 2021/2011 Solna

Läs mer och ansök på www.karolinska.se/jobb

**Som sjuk-
sköterska
räddar du
andras liv.**

Som medlem räddar du din egen profession.

Det är bara vi sjuksköterskor själva som tack vare vår kompetens kan driva omvårdnadsfrågan och utveckla vår profession. Det gör vi genom att vara medlemmar i Svensk sjuksköterskeförening.

Drygt 50 000 medlemmar ger oss kraft att förändra och mandat att förklara för vårdens beslutsfattare hur omvårdnaden ska utvecklas och hälso- och sjukvården ska organiseras. Och när vi sjuksköterskor får möjlighet till utveckling gynnas både patientsäkerhet och vårdkvalitet.

I över hundra år har vi tagit ansvar för och engagerat oss i omvårdnad – i forskning, etik, utbildning och kvalitet – för professionens, patientens och hela samhällets bästa.

För bara 36 kr i månaden (432 kr om året) är du med och påverkar din egen och vår professions framtid.

Bli medlem idag på swenurse.se!

swenurse.se

För professionens och patientens bästa

Arbetsmiljö och bemanning viktigaste frågorna

De viktigaste frågorna som behöver åtgärdas just nu enligt sjuksköterskorna är arbetsmiljö, bemanning, löner och den uppskjutna vården.

För många sjuksköterskor har pandemin inneburit en försämrad arbetsmiljö och en pressad arbetssituation där varje sjuksköterska ansvarar för fler svårt sjuka patienter. 7 av 10 sjuksköterskor anser att de inte har tillräcklig sjuksköterskebemanning på sin arbetsplats just nu.

Vårdförbundets ordförande Sineva Ribeiro anser att sjukvården befinner sig i ett allvarligt läge och att det nu är viktigare än någonsin att arbetsmiljön och arbetsvillkoren förbättras för sjuksköterskor runtom i landet.

Under pandemin har sjuksköterskors fortbildning blivit eftersatt. 2 av 3 sjuksköterskor svarar att deras fortbildning fått stå tillbaka. Oili Dahl, ordförande i Svensk Sjuksköterskeförening, anser att fortbildningen bör regleras nationellt.

Vad gäller den uppskjutna vården, pågår för närvarande ett intensivt arbete inom samtliga specialiteter för att arbeta ikapp, vilket kräver samordning, planering och långsiktighet. Sjukvården behöver skapa hållbara förutsättningar för klara den uppskjutna vården.

Många sjuksköterskor anser att pandemin har snabbat på förändringar i rätt riktning inom sjukvården. Nu är det av största vikt att sjukvården tillvaratar de framsteg som gjorts och fortsätter ett högt utvecklingstempo. De rekordsnabba digitaliseringskliv som sjukvården tagit under pandemin motsvarar enligt somliga mellan fem och tio års ordinarie digitaliseringsutveckling.

Hör gärna av er till oss med förslag på artiklar och sjuksköterskor att intervjua!

Trevlig läsning!

Framtidens Karriär – Sjuksköterska

Om detta kan du läsa i Framtidens Karriär – Sjuksköterska

- 4 Uppskjutna vården kräver långsiktigt hållbara lösningar
- 5 Utvecklande yrkesroller på AnOpIVA
- 6 Allvarlig situation kräver kraftfulla åtgärder
- 8 Akut brist på sjuksköterskor och omvårdnadskunskap
- 10 Pandemin – påfrestande och lärorik för intensivvården
- 11 Arbetsmiljö och bemanning viktigaste frågorna
- 12 Barnsjukvården sätter familjeperspektivet främst
- 14 Sjuksköterskor behöver mer akutkompetens
- 15 Digitaliseringskliven från pandemin bör tillvaratas
- 16-17 Sjukvårdsrådgivning – viktig länk i vårdkedjan
- 18-19 Psykiatri mångsidigt arbetsfält för sjuksköterskor
- 20 Nattarbete utvecklande med rätt förutsättningar
- 20 Samtal i fokus på Kvinnofridslinjen
- 21 Sjuksköterskan som själv drabbades av cancer
- 22 Kartlägger hot och våld på jobbet
- 22 Bemanningsföretagen med högst kvalitet
- 23 Sjuksköterska från utanför EU

Presenterade företag och organisationer

23 Barnkirurgen, Astrid Lindgrens barnsjukhus	36 Medicin och lungor, Sahlgrenska
24 Kirurgkliniken i Växjö, Region Kronoberg	36 Hjärtsjukvården på Danderyds sjukhus
25 Område Psykiatri, Region Örebro län	37 AnOpIVA, Sahlgrenska
26 Tema Akut och Reparativ Medicin, Karolinska	38 Anestesi och IVA på Södersjukhuset
27 Kirurgiska kliniken i Linköping	39 Göteborgs Stad
28 Medicinkliniken Växjö, Region Kronoberg	40 NIVA och NIMA på Akademiska sjukhuset
29 AnOpIVA Sunderby sjukhus, Norrbotten	41 Sverek Bemanning
30 Akademiska barnsjukhuset i Uppsala	41 BUP Region Skåne
31 Remeo	42 Kriminalvården
31 Operationskonsulterna	43 Psykiatri, Norrlands univ.sjukhus Umeå
32 Psykiatriska kliniken i Linköping	44 Akuten och barnakuten i Ystad
33 Rättspsykiatriskt centrum i Trelleborg	45 Lasarettet i Trelleborg, Region Skåne
33 VO Kirurgi, Akademiska sjukhuset	45 Lycksele lasarett, Region Västerbotten
34 Rättspsykiatri i Region Stockholm	46 Neurosjukvården på Sahlgrenska
35 Psykiatri, Region Västernorrland	47 Ofelia vård
35 ANIVA-kliniken i Örebro	47 Dalengeriatriken, Aleris Närsjukvård

Framtidens Karriär nr 7 oktober 2021

Produceras av NextMedia

nextmedia

Framtidens Karriär är en periodisk tidskrift som ges ut mot sjuksköterskor, läkare, psykologer, socionomer.

ANSVARIG UTGIVARE Niklas Engman

SKRIBENTER Anette Bodinger Larsson, Anna Hultberg, Cristina Leifland, Eva Nordin, Kerstin Karlsson, Adrianna Pavlica, Jenny Ryltenius, Marianne Sjöberg, Ylva Sjönell, Annika Wihlborg

FOTOGRAFER Ramona Bach, Pär-Lennart Bergbom, Johan Bävman, Linda Dahlqvist, Jonas Forsberg, Lasse Hejdenberg, Emelie Helldén, Jens C Hilner, Gonzalo Irigoyen, Lisa Jabar, Angelica Klang, Lena Lee, Johan Marklund, Kicki Nilsson, Jan Nordén, Johanna Paluyan, Oscar Segerström, Julia Sjöberg, Richard Ström, Mikael Wallerstedt, Martina Wärenfeldt

OMSLAGSFOTO Lisa Jabar **GRAFISK FORM** Stellan Stål

TRYCK BOLD Printing/DNEX Tryckeriet

ANNONSFÖRSÄLJNING NextMedia

Frågor om innehållet besvaras av NextMedia
Tel: 08-661 07 90, E-post: info@nextmedia.se

FÖR MER INFORMATION OM FRAMTIDENS KARRIÄR – SJUKSKÖTERSKA, VAR VÄNLIG KONTAKTA:

Niklas Engman, E-post: niklas.engman@nextmedia.se,
Telefon 08-661 07 90, Mobil 070-774 84 90

LÄS MER PÅ WWW.SJUKSKOTERSKEKARRIAR.SE

**Vårt mål är att du ska känna dig som hemma
- oavsett var du befinner dig**

Magnifiq.

www.magnifiq.nu | info@magnifiq.nu

Magnifiq Kompetens rekryterar Sveriges bästa sjuksköterskor.
Är du redo för ditt nästa äventyr?

Uppskjutna vården kräver långsiktigt hållbara lösningar

För närvarande pågår ett intensivt arbete inom samtliga specialiteter för att arbeta ikapp den uppskjutna vården, vilket kräver samordning, planering och långsiktighet. Sjukvården behöver erkänna sjuksköterskors känsla av trötthet och stolthet efter pandemin och samtidigt arbeta ännu mer intensivt med att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv med bra progressionsmöjligheter.

DEN UPPSKJUTNA VÅRDEN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Regionerna gör sitt yttersta för att hjälpa alla patienter som behöver akut vård. Många patienter med besvärande men ej livshotande åkommor har dessvärre fått vänta länge på att få vård. Vi jobbar för högt tryck men står samtidigt inför utmaningar i form av många akuta vårdflöden och annan prioriterad vård, exempelvis cancervården, säger David Sparv, chefsjuksköterska som sitter i förvaltningsledningen på SUS, Skånes universitetssjukhus. Han har tidigare arbetat i

akutsjukvården och har även varit chef inom hjärtsjukvården. Sedan 2017 är han chefsjuksköterska med strategiskt ansvar för utbildning och utveckling.

Sjukhusvården runtom i landet vårdar fortfarande patienter med covid-19. Även om trycket minskat något under hösten påverkar det fortfarande arbetet med den uppskjutna vården. David Sparv betonar därför vikten av en så hög vaccinationsgrad som möjligt.

Tillvarata kraften i samverkan

Enligt Framtidens Karriär – Sjuksköterskas undersökning anser 9 av 10 sjuksköterskor att sjukvården har mindre goda eller dåliga förutsättningar att hantera den vårdskuld som uppkommit.

SJUKVÅRDEN BEHÖVER

TILLVARATA och vidareutveckla den goda samverkan som funnits under pandemin

– Undersökningsresultatet är inte förvånande. Pandemin har inneburit en enorm press på sjukvårdens medarbetare. Nu när den klingar av är många medarbetare trötta. Samtidigt är vårdbehovet fortsatt stort. Under pandemin har vi sett många exempel på kraften i samverkan och medarbetarnas resurser. Nu gäller det att spinna vidare på det även i arbetet med att hantera vårdskulden, säger David Sparv.

Krävs bra planering

Han understryker att det inte finns några enkla lösningar för den uppskjut-

David Sparv, chefsjuksköterska på SUS.
Foto: Roger Lundholm

na vården. I stället krävs bra planering, långtgående samarbete och hårt arbete.

– I vår region finns en regionövergripande planering för hanteringen av den uppskjutna vården. För att det ska bli effektivt krävs en nära samverkan mellan sjukhusvården, primärvården och kommunerna. Sjukvården behöver tillvarata och vidareutveckla den goda samverkan som funnits under pandemin. Man har utvecklat många effektiva arbetssätt under pandemin. De kan nyttjas även nu för somliga patientgrupper, säger David Sparv.

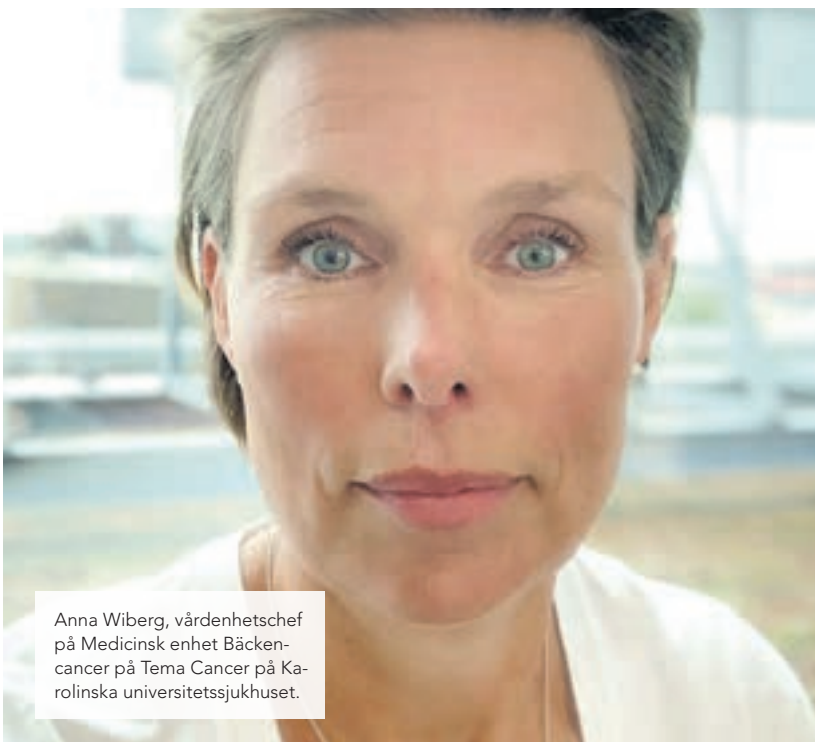
Samverkan mellan regionerna

– Vi har haft en hög belastning de senaste två åren, men vi hanterar situationen med den uppskjutna vården väl. På Karolinska universitetssjukhuset genomförs en satsning både under våren och hösten för att komma i kapp med operationsköerna som uppstått under pandemin, och detta med gott resultat. Man har även arbetat med att öka tillgänglighe-

ten inom medicinska områden där det funnits behov. Trots den hårda arbetsbelastning som varit under pandemin har satsningen kunnat genomföras med god arbetsmiljö. I det här läget krävs samverkan över regiongränserna, säger Anna Wiberg, vårdenhetschef på Medicinsk enhet Bäckencancer på Tema Cancer på Karolinska universitetssjukhuset.

Arbeta smartare

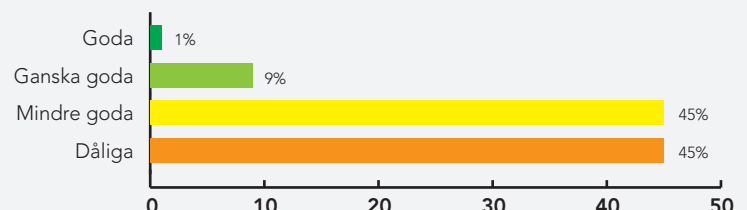
– Att så många sjuksköterskor betraktar förutsättningarna som dåliga kan bero på att man inte har tilltro till sjukvårdens resurser i den här situationen. Jag betraktar planering, struktur, transparens och kommunikation som fyra nyckelfaktorer för att komma ikapp med den uppskjutna vården. En utmaning är självklart bristen på omvårdnadspersonal. För att hantera den uppskjutna vården på ett rationellt sätt krävs ett ledarskap som baseras på att vi arbeta smartare snarare än snabbare, avslutar Anna Wiberg.

Anna Wiberg, vårdenhetschef på Medicinsk enhet Bäckencancer på Tema Cancer på Karolinska universitetssjukhuset.

HUR ÄR FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR ATT HANTERA VÅRDSKULDEN?

Hur ser du på sjukvårdens förutsättningar för att hantera den vårdskuld som uppkommit? Sjukvårdens förutsättningar är...

Om undersökningen

Undersökningen har genomförts av Framtidens Karriär – Sjuksköterska mot ett slumpmässigt urval av sjuksköterskor i Sverige 30 september – 4 oktober 2021. Statistisk felmarginal 1,9–3,2 procentenheter.

Utvecklande yrkesroller på AnOpIVA

Specialistsjuksköterskor inom anestesi, operation och intensivvård fyller en nyckelfunktion i omvårdnaden av svårt sjuka patienter. Sjuksköterskor som söker sig till någon av dessa specialinriktningar bedriver avancerad omvårdnad och kan räkna med ett högteknologiskt, självständigt och ansvarsfullt arbete med många valmöjligheter.

ANOPIVA

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Nästan hälften av sjuksköterskorna kan antingen tänka sig eller arbetar redan inom anestesi, operation eller intensivvård.

– Det är jätteroligt att en så stor andel av sjuksköterskornas kan tänka sig att arbeta inom någon av dessa tre specialiteter. Det innebär goda förutsättningar för sjukvårdens framtida kompetensförsörjning, säger Ing-Marie Larsson, specialistsjuksköterska inom

intensivvård på Akademiska sjukhuset i Uppsala och ordförande i Riksföreningen för anestesi och intensivvård.

Avgörande för vårdkedjan

Anestesi, operation och intensivvård är tre specialistområden som i hög grad hänger ihop. Alla tre specialiteter fyller sin funktion för att få vårdkedjan att fungera, inte minst för svårt sjuka patienter.

– Operationssjuksköterskor och anestesijuksköterskor behövs för att kunna genomföra operationer. Intensivvård är garantin för att bedriva livräddande behandling för kritiskt sjuka patienter, men även en förutsättning för att bedriva akut kirurgisk vård. Det är ett exempel på hur dessa tre specialiteter hänger ihop. Dessa inriktningar erbjuder självständiga specialistroller med ansvar för planering, utförande och utvärdering av specialiserad omvårdnad, avancerad medicinsk behandling och teknologi samt ett omfattande patientansvar. Det är också högteknologiska specialiteter som präglas av en ständig utveckling, säger Ing-Marie Larsson.

Många arbetsområden

Det råder för närvarande brist på specialistsjuksköterskor inom samtliga

tre specialiteter, vilket innebär att valmöjligheterna på arbetsmarknaden är många. Den höga efterfrågan på specialistsjuksköterskor inom AnOpIVA är sannolikt långsiktig.

– Inom ramen för respektive specialitet finns många karriärvägar och arbetsområden. För att attrahera och behålla specialistsjuksköterskor inom AnOpIVA är det viktigt att de finns representerade på beslutsfattande positioner ute i verksamheterna, och att de kan vara delaktiga i verksamhetsutvecklingen, säger Ing-Marie Larsson.

Kompetensutveckling

– Jag vill betona vikten av kontinuerlig kompetensutveckling, vilket är nödvändigt i specialiteter som präglas av en snabb utveckling. Attraktiva löne- och arbetsvillkor är ytterligare faktorer

Ing-Marie Larsson specialistsjuksköterska inom intensivvård och ordförande i Riksföreningen för anestesi och intensivvård.

som kan göra det lättare för sjukhusen att attrahera och behålla erfarna sjuksköterskor inom AnOpIVA, avslutar Ing-Marie Larsson.

KAN DU TÄNKA DIG ATT ARBETA INOM ANOPIVA?

Skulle du kunna tänka dig att arbeta inom anestesi, operation eller intensivvård?

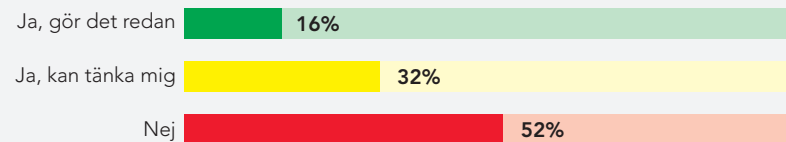

Foto: Mikael Wallerstedt

Effektiv och nära vård

Var med på en spännande resa!

Vi är 1 650 medarbetare inom Nära vård och hälsa. Vi är en förvaltning med många möjligheter till omväxlande arbete inom både öppen- och slutenvård.

Till våra vårdcentraler, äldrevårdsenheter, närvårdsavdelningar och till 1177 söker vi nu:

■ Sjuksköterskor ■ Distriktsköterskor ■ Barnmorskor

Du hittar våra lediga tjänster på www.regionuppsala.se/Jobba-hos-oss/Lediga-tjanster/

Välkommen med din ansökan!

 Region Uppsala

Nära vård och hälsa

Allvarlig situation kräver kraftfulla åtgärder

Coronapandemin har lett till växande vårdköer och en försämrad folkhälsa med fler svårt sjuka patienter. För många sjuksköterskor har pandemin även inneburit en kraftigt försämrad arbetsmiljö och en pressad arbetsituation där varje sjuksköterska ansvarar för fler svårt sjuka patienter.

SJUKVÅRDENS SITUATION

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Vårdförbundets ordförande Sineva Ribeiro efterlyser krafttag från politiker och arbetsgivare som kan vända situationen.

51 procent av sjuksköterskorna anser att arbetsmiljön i sjukvården just nu är ganska dålig eller dålig, enligt Framtidens Karriär – Sjuksköterskas undersökning.

– Undersökningsresultatet bekräftar vår egen bild av nuläget i sjukvården. Sjuksköterskors sjuktal har aldrig varit så höga som nu och antalet arbetsska-

DET FINNS TYDLIG evidens på att vårdskadorna ökar när antalet sjuksköterskor är för få

dor bland våra medlemmar har skjutit i höjden under pandemin. Många sjuksköterskor som kommer tillbaka till sin ordinarie arbetsplats efter att ha arbetat på en covidavdelning mår inte bra, och om frågan hade ställts enbart till sjuksköterskor i sjukhusvården hade andelen som mår dåligt sannolikt varit ännu högre. Sjukhusvården har dragit ett tungt lass under pandemin med

Sineva Ribeiro, ordförande i Vårdförbundet.
Foto: Ulf Huett

färre kollegor, sjukare patienter och ett nytt virus att hantera, säger Sineva Ribeiro.

Otillräcklig bemanning

71 procent av sjuksköterskorna anser inte att de har tillräcklig sjuksköterskebemanning på sin arbetsplats just nu. Inom slutenvården är siffran 79 procent.

– Det finns tydlig evidens på att vårdskadorna ökar när antalet sjuksköterskor är för få. Även återinläggningarna ökar. Sjuksköterskor har generellt sett varit otroligt flexibla och lojala mot sin arbetsgivare och sina kollegor under pandemin, vilket resulterat i mycket övertid och rekordmycket obekvämt arbetstid. Jag anser inte att sjuksköterskor framöver ska ställa upp

arbetsmiljön. Samtidigt ser vi att allt fler som har varit yrkesverksamma i två eller tre år överväger att lämna yrket. Sjukvården sliter ut sin personal på kort tid. Man talar ofta om den vårdskuld pandemin gett upphov till men den har även genererat en arbetsmiljöskuld, en återhämtningsskuld och, inte minst, en kompetensutvecklingsskuld, säger Sineva Ribeiro.

Hon anser att sjukvården inte kunnat hantera den vanliga vården och samtidigt vårda covidpatienter. Det resulterar i att de patienter som nu söker sig till sjukvården har längre framskridna sjukdomar, vilket kräver längre vårdtider och en hög kompetens. Det handlar om allt från odiagnostiserade cancersjukdomar till kroniska sjukdomar, som under pandemin inte behandlats enligt riktlinjerna.

Åtgärder för att behålla personal

Sineva Ribeiro betonar vikten av att arbetsgivarna tar tag i kompetensutvecklingsskulderna och återigen ger sjuksköterskor tillgång till den kontinuerliga fortbildning som är kritisk i den kunskapsintensiva sjukvården.

– Sjukvården befinner sig just nu i ett allvarligt läge. Nu är det viktigare än någonsin att arbetsgivarna förbättrar arbetsmiljön, säkerställer en attraktiv livslöneutveckling, ser till att sjuksköterskor runtom i landet har tillräckligt många kollegor och ser över sjuksköterskors arbetstider. Det är helt avgörande att arbetsgivarna tar hand om sina befintliga medarbetare och får dem att vilja stanna för att därmed kunna behålla de erfarna sjuksköterskorna i sin organisation, säger hon.

i den utsträckning de gjort under pandemin, säger Sineva Ribeiro.

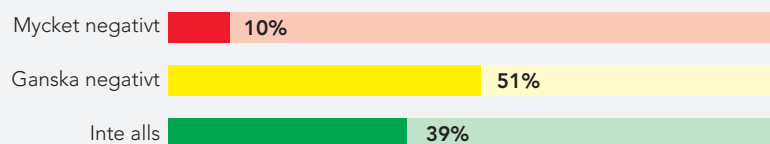
Hälsan har påverkats negativt

61 procent av sjuksköterskorna anser att deras hälsa har påverkats ganska eller mycket negativt efter att ha arbetat 1,5 år under coronapandemin.

– Allt fler sjuksköterskor lämnar sjukhusvården på grund av den tuffa

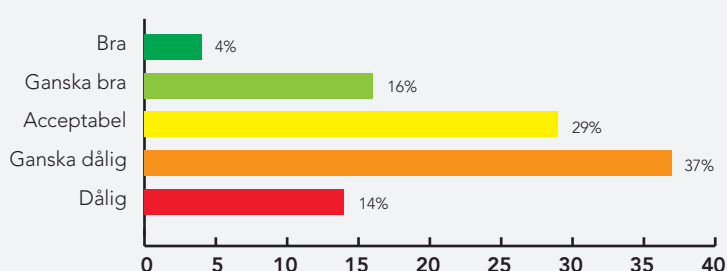
HUR HAR PANDEMIN PÅVERKAT DIN HÄLSA?

Vilket av följande påståenden stämmer in på din hälsa efter att ha arbetat 1,5 år under coronapandemin? Min hälsa har påverkats...

VAD ANSER DU OM ARBETSMILJÖN INOM SJUKVÅRDEN JUST NU?

Vad anser du om arbetsmiljön inom sjukvården just nu? Den är...

HAR NI TILLRÄCKLIG BEMANNING PÅ DIN ARBETSPLATS?

Har ni tillräcklig sjuksköterskebemanning på din arbetsplats just nu?

Bland sjuksköterskor inom slutenvården svarar 79% att de inte har tillräcklig bemanning just nu.

Robert Grip

FALCK

Med verklig påverkan på livet...

karriar.falcksverige.se

Akut brist på sjuksköterskor och omvårdnads-kunskap

Oili Dahl är ny ordförande för Svensk Sjuksköterskeförening och är redo att ta sig an en rad olika frågor.

– Det är viktigt att vi skapar en hållbar kompetensförsörjning och en bra situation för våra sjuksköterskor, för vi behöver varenda en, säger hon.

SJUKVÅRDENS SITUATION

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Oili Dahl ser fram emot att leda arbetet i Svensk Sjuksköterskeförening.

– Det är väldigt roligt och utmanande på många sätt att komma in på en strategisk nivå där man arbetar för professionen.

En väldigt angelägen fråga, och kanske den mest akuta, är enligt Oili Dahl sjuksköterskebristen och konsekvensen av utebliven omvårdnad. I OECD-rapporten Health at a glance jämförs antalet sjuksköterskor per 1 000 invånare i de 43 länder som ingår.

– Snittet är 9 sjuksköterskor per 1 000 invånare, Sverige har 11,1. Som jämförelse har våra nordiska grannar Norge 17,3 och Danmark 16,7. Vi behöver bli fler, säger Oili Dahl.

Fler ska vilja stanna

Som hon ser det är problemet inte att locka personer till yrket.

– Utbildningen har haft en ökning i antal sökande så det är inte brist på de som vill bli sjuksköterskor. Och i och med pandemin har många fått en inblick i vad det innebär att vara sjuk-

DET FÖRSTA ÅRET i arbete är väldigt viktigt och vi behöver skapa förutsättningar för att fler ska vilja stanna

sköterska, vilket skapar ett ännu större intresse. Men utbildningsplatserna och möjligheten att ta emot fler studenter i verksamheterna är inte i paritet med vad som behövs, säger Oili Dahl.

Utmaningen ligger i att få sjuksköterskor att stanna i sitt yrke och erbjudas kontinuerlig professionsutveckling.

– Nyutexaminerade sjuksköterskor är rätt så beredda på sitt nya yrke, men behöver ett bra mottagande i verksamheterna i form av välplanerad intro-

duktion, kontinuitet i handledarskap och stöd, till exempel vid samvetsstress. Det första året i arbete är väldigt viktigt och vi behöver skapa förutsättningar för att fler ska vilja stanna, säger Oili Dahl.

Fortbildning eftersatt

Att sjuksköterskor funderar på att lämna yrket är ett problem, inte minst i och med pandemin.

– Undersökningar har visat att en del sjuksköterskor funderar på att lämna, med tanke på omvårdnad vi inte kunnat ge eller samvetsstress som man har svårt att förhålla sig till. Och vi som

samhälle har inte råd att förlora en enda sjuksköterska.

Där kommer den andra stora frågan in, enligt Oili Dahl: hållbar kompetensförsörjning.

– I och med pandemin är fortbildning ett eftersatt område, vilket också bekräftas av undersökningsresultatet. Det är inte nationellt reglerat, vilket det bör vara. Här handlar det om både professionens och omvårdnadens utveckling och forskning, säger hon.

Omvårdnad som kärnämne

Oili Dahl är också kritisk till den kompetensväxling som hon ser ske, särskilt

med tanke på den reform om nära vård som är aktuell, och som ska erbjuda högkvalitativ vård nära hemmet och förebygga inläggningar och ohälsa.

– För att fler ska få vård i sina hem är omvårdnads-kunskap viktigt. Vi sjuksköterskor har ju omvårdnad som vårt kärnämne som bygger på vetenskap. Ibland tänker man att vem som helst inom vården kan göra vad som helst men så är det verkligen inte. Kompetensväxlingen måste upphöra.

Sjuksköterskor behöver också ta en större plats på ett strategiskt plan i vården.

– Vi behöver få mer inflytande i vårt arbete, i strukturer och processer som involverar teamet. WHO rekommenderar att sjuksköterskor bör i linje med andra hälsoyrken finnas i olika ledande befattningar på både regional och nationell nivå för att utveckla och skapa helhetslösningar, för patienternas skull. En beslutslinje som omfattar sjuksköterskors kunskap är ytterligare en fråga som föreningen driver.

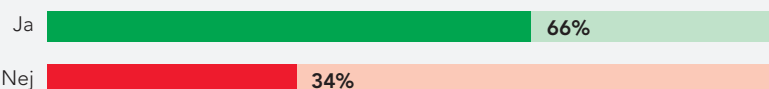

Oili Dahl är ny ordförande för Svensk sjuksköterskeförening.

Foto: Fredrik Hjerling

HAR DIN FORTBILDNING FÅTT STÅ TILLBAKA UNDER PANDEMIN?

Har din fortbildning fått stå tillbaka under coronapandemin?

Är du sjuksköterska och vill ha ett spännande jobb med bra villkor?

Hos oss kan du arbeta med sjukvårdsrådgivning hemifrån. Dessutom med kortare arbetstid och heltidslön. Oavsett var du arbetar ingår du i ett team med 270 erfarna sjuksköterskor som gör en viktig insats, varje dag.

Läs mer och ansök här!

www.medhelpsjukvardsradgivning.se/jobba-med-oss/

MedHelp

Kontakt:
gerd.fornander@medhelp.se
08-528 528 00

Facklig företrädare för Vårdförbundet:
Johan Ernvik
facket.vardforbundet@medhelp.se
www.medhelpsjukvardsradgivning.se

Pandemin – påfrestande och lärorik för intensivvården

Coronapandemin har inneburit många omvälvande upplevelser för patienter, anhöriga och vårdpersonal. Nu pågår högaktuell forskning kring de erfarenheter vi samlat på oss, vad som fungerat bra samt vad som fungerat mindre bra under pandemin. En av de som bedriver covidforskning är Åsa Engström, professor i omvårdnad vid Luleå tekniska universitet.

FORSKNING OM COVIDPATIENTER

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Min forskning fokuserar på covid-patienter i intensivvården. Jag har intervjuat patienter som vårdats på IVA, deras anhöriga och vårdpersonal.

NÄR DET GÄLLER eftervården varierar patienternas upplevelser väldigt mycket

len. Jag har bland annat tittat på hur frånvaron av anhöriga i intensivvården har påverkat sjuksköterskornas arbete, säger Åsa Engström. Hon är IVA-sjuksköterska, nu ämnesföreträdare för

Åsa Engström, IVA-sjuksköterska, ämnesföreträdare för omvårdnadsämnet på LTU och vice ordförande i Svensk Sjuksköterskeförening.

omvårdnadsämnet på LTU, vice ordförande i Svensk Sjuksköterskeförening och forskar för närvarande på covid-19 och dess effekter på patienter, vårdpersonal och anhöriga.

Varierande eftervård

Bland de patienter som varit svårt sjuka och respiratorbehandlade på IVA upplever majoriteten att vården fungerat efter omständigheterna väl. Många närstående vittnar om en otroligt påfrestande situation fylld av ovisshet och lång väntan. Många uppskattade dock den regelbundna telefonkontakten med sjukvården.

– När det gäller eftervården varierar patienternas upplevelser väldigt

mycket, vilket bland annat beror på att kunskapen om hur IVA-vård av covidpatienter påverkar individen och dess anhöriga varierar avsevärt mellan olika enheter i primärvården. Många patienter upplevde att de i hög utsträckning var hänvisade till sina egna resurser när det gäller eftervården. Det är tydligt att eftervården behöver bli mer strukturerad och jämlik, säger Åsa Engström.

Tufft för nyutexaminerade

Många sjuksköterskor i intensivvården upplevde pandemin som en krävande omställning med nya kollegor, en ny patientkategori, ökad arbets-

belastning och nya omständigheter, exempelvis i form av ny utrustning och andra typer av läkemedel än de man vanligtvis använder sig av. I synnerhet nyutexaminerade intensivvårdssjuksköterskor och sjuksköterskor med kort yrkeserfarenhet har upplevt förutsättningarna som tuffa. Många sjuksköterskor upplevde också att covidpatienterna som vårdades på IVA blev mer anonymiserade när anhöriga inte tilläts hälsa på dem på vårdavdelningen.

– Sjuksköterskorna i intensivvården kan vara stolta över att ha klarat den stora omställning och enorma påfrestning som pandemin har inneburit, med mycket ovisshet i vardagen, och tuffa och påfrestande arbetspass. Många har också funnit det påfrestande att arbeta med kollegor som saknar erfarenhet av och specialistutbildning inom IVA, säger Åsa Engström.

Fixade snabb omställning

Hon påpekar att alla har gjort så gott de kunnat under pandemin. Samtidigt krävs en bättre beredskap i form av utrustning och personal inför kommande pandemier, säger Åsa Engström.

– Sjukvården fixade den snabba omställningen; man fick fram fler IVA-platser och det är fantastiskt hur många människor som ställt upp på olika sätt. En positiv effekt av pandemin är att allmänheten fått upp ögonen för intensivvårdens viktiga arbete, som inte synliggjorts i samma omfattning tidigare. Vi ser också ett ökat intresse bland sjuksköterskor som vill gå specialistutbildningen inom intensivvård, säger Åsa Engström.

Färre fick vård enligt riktlinjer

Som en effekt av coronapandemin har antalet patienter som fått vård enligt de nationella riktlinjerna minskat stort i hela landet. Minskningen är särskilt stor bland patienter med kroniska sjukdomar, enligt en utvärdering från Socialstyrelsen.

VÅRD UNDER PANDEMIN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Socialstyrelsen har utvärderat hur pandemin påverkat hur väl nationella riktlinjer efterföljdes i femton vård-

områden. Under 2020 var det totalt drygt 200 000 färre vårdkontakter där patienterna fick vård enligt riktlinjerna. Efterföljandegraden har minskat särskilt mycket bland patienter med kroniska sjukdomar som KOL, demens och diabetes. Andelen demensutredningar minskade under 2020 med 30 procent och utredningstiderna har förlängts.

– Minskningen har flera orsaker, bland annat att en del fysiska vårdbesök ställts in, att somliga läkarbesök i stället genomförts digitalt, att patienter av smittskyddsskäl inte velat besöka sjukvården och att sjukvården tvingats ställa in exempelvis årliga kontroller av kroniskt sjuka patienter, säger Christina Broman, utredare på Socialstyrelsen.

Christina Broman, utredare på Socialstyrelsen.

Riskerar försämrad hälsa

För diabetespatienter, där regelbundna kontroller är viktiga, kan det här förstås få konsekvenser för patienternas hälsa och livskvalitet. En viktig aspekt i arbetet med att få regionerna att följa de nationella riktlinjerna bättre är att

fler patienter ska få en mer jämlik vård och även få tillgång till vård i rimlig tid, oavsett var i landet de bor. I dagsläget skiljer sig efterföljandet av de nationella riktlinjerna åt mellan olika regioner.

– Patienter som inte får rätt vård i rätt tid kan riskera en försämrad hälsa. Det är inte säkert att all vård som uteblivit under pandemin behöver tas igen, men det finns ett uppdampt vårdbehov på flera områden och i flera regioner. När pandemin klingar av kan det här leda till fler oplanerade vårdkontakter. Vår förhoppning är att regionerna tar till sig utvärderingsresultatet och använder det för att planera och prioritera den uppskjutna vården, säger Christina Broman.

Arbetsmiljö och bemanning viktigaste frågorna!

Det är inte förvånande att de främsta frågorna att åtgärda handlar om arbetsmiljö, arbetstider, bemanning och lön. Ett stort antal sjuksköterskor är eniga om det. Det är dags för politikerna att fatta rätt beslut.

VIKTIGASTE FRÅGORNA

TEXT MARIANNE SJÖBERG

Sjuksköterskorna har i vår undersökning svarat på frågan ”Vilken är den viktigaste frågan inom sjukvården just nu som du anser måste åtgärdas?”

Arbetsmiljö och bemanning

”Vi måste i Sverige 2021 se till att inga patienter vårdas i korridorer och att arbetsmiljön förbättras!” Majoriteten av sjuksköterskorna anser att dessa frågor måste åtgärdas först.

Förfrågningar om extra arbetspass kommer ofta via sms eller telefonsamtal. Stressen är påtaglig oavsett om man svarar ja eller nej. Ja – mer arbete, nej – dåligt samvete. Arbetsmiljön med långa och tunga arbetspass utan rim-

lig återhämtning påverkar inte bara sjuksköterskans hälsa utan också i hög grad patientsäkerheten.

Utan kompetent personal har vi ingen bra sjukvård. Sedan många år har hälso- och sjukvården rekryterat och anställt administratörer. ”De yrkeskategorier som finns i arbetsledande ställning är bland annat socionomer, ekonomer, jurister och HR-personal.” Bristen på utbildning och kunskap inom hälso- och sjukvård skadar allvarligt verksamheten. Det måste vara högprioriterat att anställa mer sjukvårdspersonal, dels för att många enheter är underbemannade och dels för att patienter får vänta alltför länge på behandlingar. Dessutom riskerar många sjuksköterskor allvarlig utbrändhet. Slutenvården tappar kompetens, kvalitet och kontinuitet på grund av att många söker sig till bemanningsföretag. Detta påverkar lojal personal som stannar kvar och ger också en osäkerhet bland patienterna.

tag. Detta påverkar lojal personal som stannar kvar och ger också en osäkerhet bland patienterna.

Lön

Samtliga yrkesgrupper inom vården behöver rejäla löneyft. Bra lön och god arbetsmiljö med tillräcklig bemanning är grundförutsättningarna för att få kompetent personal att stanna kvar.

Vårdskuld

Det är stor brist på vårdplatser i många regioner i Sverige. Det borde vara tvärtom då det finns en stor vårdskuld att betala på grund av pandemin.

Politiker tar beslut som påverkar sjukvården. Med rätt beslut och insikt kan många frågor åtgärdas snarast. ”Minska antalet chefer och kräv större engagemang och ansvar av politikerna.”

Det är dags att förstå ”vad det betyder för den enskilda patienten, men också vad det betyder för ett samhälle att ha en bra och fungerande sjukvård”.

VIKTIGASTE FRÅGORNA

Viktigaste frågorna att åtgärda inom sjukvården:

1. Arbetsmiljö
2. Bemanning
3. Högre lön
4. Personalpolitik
5. Vårdskulden
6. Politikens insikt och kunskap
7. Höja statusen för vårdpersonal
8. Patientsäkerhet

VAR MED OCH SKAPA DEN BÄSTA MEDICINKLINIKEN!

Medicinkliniken Växjö är en av Region Kronobergs största kliniker med drygt 400 medarbetare. Här bedrivs öppen och sluten specialiserad vård inom internmedicin, neurologi, reumatologi och allergologi. På medicinkliniken vill vi skapa goda förutsättningar för framtiden. Hos oss finns en stark gemenskap och stor samlad kompetens. Som sjuksköterska finns det många olika karriärvägar inom kliniken. Vi uppmuntrar till vidareutbildning och att du ska kunna växa i din roll som sjuksköterska.

MEDICINKLINIKENS VÅRDAVDELNINGAR SOM JUST NU SÖKER SJUKSKÖTERSKOR ÄR:

ENHET 3 – som främst vårdar patienter med åkommor som berör njurmedicin, diabetes och hormonella sjukdomar (endokrinologi).

ENHET 4 – som främst vårdar patienter med stroke och neurologiska sjukdomar som till exempel parkinson, epilepsi, hjärntumör, Guillain Barré, MS och ALS. Enheten har också ett akutrum för trombolyser.

ENHET 5 – som främst vårdar patienter med lungsjukdomar som till exempel KOL och lungcancer samt mag-/tarmsjukdomar som till exempel inflammatoriska tarmsjukdomar och olika leversjukdomar.

Är du en person som trivs med variation? Det finns också möjlighet att kombinera arbete på vårdavdelning med öppenvård och mottagningsarbete.

VILL DU VETA MER SÅ KONTAKTA MIKA JOHANSSON

Tel: 0470-58 71 60, 079-067 53 60, E-post: mika.johansson@kronoberg.se

Barnsjukvården sätter familjeperspektivet främst

Som sjuksköterska i barnsjukvården har man förmodligen att arbeta med allt från nyfödda barn till tonåringar på väg att bli vuxna. Sjuksköterskans roll handlar lika mycket om att få patient och anhöriga att känna sig trygga och väl förberedda inför mötet med vården som att ägna sig åt konkreta omvårdnadsinsatser.

BARNSJUKVÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

37 procent av sjuksköterskorna arbetar med eller kan tänka sig att arbeta inom barnsjukvården.

– Det är fantastiskt att så många sjuksköterskor är intresserade av det! Många tror att man behöver vara specialistutbildad sjuksköterska för att arbeta i barnsjukvården. Även om vi gärna vill att man har specialistutbildning eller erfarenhet av att ha arbetat med barn så finns det möjlighet att börja utan erfarenhet. Är man helt nyutexaminerad erbjuds man exempelvis att delta i kliniskt basår, säger Annika Mc Carthy, verksamhetschef omvårdnad för Högspecialiserad barnmedicin och barnkirurgi på Astrid Lindgrens barnsjukhus. Hon har arbetat med barnsjukvård under merparten av sin sjuksköterskekarriär och är specialistutbildad barnsjukvårdssjuksköterska.

Specialitet med flera specialiteter

För sjuksköterskor inom barnsjukvården finns många karriärvägar. Barnsjukvård är en specialitet med flera specialiteter. Förutom specialist-sjuksköterska inom barn och ungdom finns även specialistsjuksköterskor inom intensivvård eller anestesi. Vi jobbar med en kompetensstege och riktar utbildningar och tjänster till de

olika nivåerna i stegen. För befintliga specialistsjuksköterskor erbjuder bland annat Astrid Lindgrens barnsjukhus ett kliniskt fördjupningsår då man fördjupar sig ytterligare i specialistrollen och dess kärnkompetenser. Omvårdnadsforskning är en annan viktig karriärväg.

Påverka barns välbefinnande

De som söker sig till barnsjukvården har ett genuint intresse av barn och av att påverka barnens upplevelser i vården.

– En viktig del i att arbeta som sjuksköterska inom barnsjukvården är att möta barnet på dess nivå, berätta vad som ska hända och på andra sätt förbereda dem nog inför procedurer,

EN VIKTIG DEL i att arbeta som sjuksköterska inom barnsjukvården är att möta barnet på dess nivå

undersökningar och allt de kan tänkas gå igenom på sjukhuset. Man utvecklar kontinuerligt sin pedagogiska förmåga, som handlar om att få med sig barnen och se till att de får en bra upplevelse av sjukvården. Barnperspektivet är en röd tråd i allt vi gör, och som sjuksköterska har man stora möjligheter att påverka barnens välbefinnande och vårdupplevelse, säger Annika Mc Carthy.

Familjeperspektivet viktigt

Barnsjukvården innehåller i princip samtliga specialiteter som finns i vuxensjukvården. Här finns avdelningar för barnneurologi, onkologi och kirurgi och förstås operation och intensivvård. Utöver inom sjukhusvården kan specialistsjuksköterskor inom barn och ungdom arbeta på BVC, barnläkarmottagningar och olika typer av specialistmottagningar för barn och ungdomar.

– Barnsjukvården är bred rent åldersmässigt. Vi möter och vårdar allt från för tidigt födda barn på neonatalvårdsavdelning till tonåringar på väg in i vuxenvärlden. Det bidrar till stor omväxling. Det är väldigt positivt att arbe-

Annika Mc Carthy, verksamhetschef omvårdnad för Högspecialiserad barnmedicin och barnkirurgi på Astrid Lindgrens barnsjukhus.

ta med barn. Barn är mycket i nuet och visar mycket glädje. Familjeperspektivet är otroligt viktigt i all barnsjukvård, man inkluderar även föräldrar och sys-

kon i sitt arbete: En viktig uppgift för oss är att få både barn och föräldrar att känna sig trygga i vården, avslutar Annika Mc Carthy.

Stipendium avseende vila och rekreation

Stipendiet kan sökas av i Sverige legitimerade sjuksköterskor som på grund av hälsoskäl är i behov av hälsofrämjande aktiviteter för att bibehålla eller återvinna hälsa och arbetsförmåga.

Stipendiet är avsett för hälsofrämjande aktiviteter och kan inte utgå till studier, till personliga levnadsomkostnader eller användas till annan person än den sökande. Sjuksköterskor som uppnått pensionsålder (67 år) kan inte erhålla stipendiet.

Sista ansökningsdagar är årligen 31 oktober, 1 februari och 1 maj.

Skicka ansökan till:

Stiftelsen Dagmar och Axel Bildts donation, Svenska Röda Korset, Ekonomienheten, Box 17563, 118 91 Stockholm

Ansökan görs på särskild blankett som hämtas på Röda Korsets hemsida www.redcross.se/Bildt

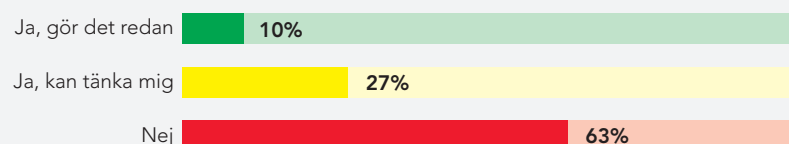
Där finns även mer information om kriterier för ansökan. För mer information, kontakta stipendieansvarig via växel 08-452 46 00 eller stipendier@redcross.se

Välkommen med din ansökan!

KAN DU TÄNKA DIG ATT ARBETA INOM BARNSJUKVÅRDEN?

Skulle du kunna tänka dig att arbeta inom barnsjukvården?

*Vi är
vården*

Stort tack!

Under det gångna året har det varit en otroligt ansträngd arbetssituation för våra yrkesgrupper i hälso- och sjukvården, inom alla verksamheter – både för de som arbetar med covid-vården och alla som tillsammans arbetar med att beta av ”vårdskulden” i den ordinarie vården.

Vården tar inte ledigt och våra medlemmar jobbar på som vanligt för att vårda och rädda liv. Vårdförbundet finns här för dig som medlem dygnet alla timmar. Tillsammans arbetar vi nu för att skapa en så fungerande arbetssituation för våra medlemmar som möjligt, så att de kan fortsätta sitt livsviktiga arbete.

Du vet väl om att du som medlem kan få personlig rådgivning i frågor som rör ditt arbete, yrke och ditt medlemskap. Ring oss på Vårdförbundet Direkt 0771-420 420 så hjälper vi dig.

Våra medlemmar är inte vilka som helst. Är du en av oss?

Om inte, gå med redan idag så blir dina 3 första månader kostnadsfria. Läs gärna mer på **vardforbundet.se**

*Dina 3 första
månader är
kostnadsfria**

*Gäller nya yrkesverksamma medlemmar, vid ett tillfälle.

Sjuksköterskor behöver mer akutkompetens

Enligt en ny avhandling saknar nyutexaminerade sjuksköterskor tillräckligt med kompetens att hantera akuta situationer.

– Studenter måste få större chans att få med sig den typen av erfarenheter från sin VFU, och lärosätena behöver därför satsa mer på simulering, säger universitetslektorn Anders Sterner.

AKUTA SITUATIONER

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Anders Sterner vid Högskolan i Borås har gjort flera studier om nyutexaminerade sjuksköterskors förmåga gällande akuta situationer. I en enkät svarade 35 procent att de inte deltagit i någon akut situation under sin utbildning.

– Det är en problematiskt hög siffra. Vi behöver ha en utbildning som ser till att sjuksköterskor har handlingsberedskap för och erfarenhet från akuta situationer; det är en stor del av yrket. Till syvende och sist handlar det om patientsäkerhet, säger han.

I intervjustudien som också gjordes beskrev många nyutexaminerade ne-

gativa upplevelser av akuta situationer.

– De har påverkats väldigt starkt, där vissa har fått panik eller skakat av adrenalin i timmar efteråt, säger Anders Sterner.

Simulering en lösning

Enligt honom visar intervjuerna hur viktigt det är att ha viss erfarenhet av akuta situationer, och att den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) måste erbjuda de möjligheterna.

– Man behöver inte alltid vara i händelsernas centrum, utan det kan räcka att man får se hur omhändertagandet går till. Om en patient blir septisk på VFU:n kan man inte tänka att studenten får lära sig det "sedan", för man kan inte veta om studenten får

en sådan möjlighet igen under utbildningen.

Anders Sterners lösning på problemet är mer simulering på sjuksköterskeprogrammet.

VI BEHÖVER HA en utbildning som ser till att sjuksköterskor har handlingsberedskap för och erfarenhet från akuta situationer

– Det är svårt att garantera verkliga erfarenheter, och därför är övningar med simulering viktigt. De ger en typ av erfarenhet även om de är fiktiva. Man får något att bygga sitt handlande på och knyta an åtgärder kring, säger han.

Minska glappet

Förutom patientsäkerhet handlar det också om sjuksköterskans välmående.

– Vi vet att många nyutexaminerade inte mår bra och funderar på att byta yrke, men ju bättre förberedd man är på att hantera utmaningarna desto

Anders Sterner vid Högskolan i Borås har undersökt sjuksköterskors akutkompetens.

större är sannolikheten att man trivs. Många upplever att det finns ett glapp mellan utbildningen och vårdverksamheten och det glappet måste vi minska, säger Anders Sterner.

Sök ekonomiskt stöd från Svensk sjuksköterskeförening

Svensk sjuksköterskeförenings fonder för ekonomiskt stöd har som ändamål att stödja sjuksköterskor som är i behov av stöd till något som förbättrar livskvaliteten.

Bidraget kan exempelvis användas till tandvård, rehabilitering, rekreation, glasögon eller andra hjälpmedel. Det är viktigt att specificera vad bidraget ska gå till. Bidraget delas inte ut till studier eller avbetalning av skulder.

Ansök senast den 1 februari 2022.

Klicka här för mer information om att söka ekonomiskt stöd.

Svensk sjuksköterskeförening är sjuksköterskornas professionsförening – en ideell förening som företräder professionens kunskaps- och vetenskapliga område omvårdnad. Vi tar ansvar för och engagerar oss i omvårdnad – i forskning, etik, utbildning och kvalitet – för professionens och patientens bästa.

Digitaliseringskliven från pandemin bör tillvaratas

De rekordsnabba digitaliseringskliv som sjukvården tagit under pandemin motsvarar enligt somliga mellan fem och tio års ordinarie digital utveckling. Nu är det av största vikt att sjukvården tillvaratar de framsteg som gjorts under pandemiperioden och fortsätter ett högt utvecklingstempo.

E-PSYKIATRI

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Sjukvården har tagit stora digitaliseringskliv under pandemin. Det första som skedde var att andelen digitala vårdmöten ökade markant. Senare har vi även märkt en större efterfrågan på stöd som medieras via den digitala Stöd- och behandlingsplattformen som förvaltas nationellt av 1177 Vårdguiden. Under pandemin har tröskeln för att testa och introducera nya digitala lösningar sänkts, en utveckling som förhoppningsvis fortsätter. Den tekniska infrastrukturen finns många gånger redan på plats och ofta kan vi använda oss av befintlig teknik för att testa nya lösningar småskaligt, säger Linda Wesén, projektledare på ePsykiatrienheten på Sahlgrenska universitetssjukhuset, som utvecklar digitala lösningar till sjukhusets vuxenpsykiatriska verksamheter. Hon har även gått en masterutbildning i eHälsa och arbetade

kliniskt som sjuksköterska innan hon kom till ePsykiatrienheten 2017.

Lyft fram konkreta lösningar

En utmaning i digitaliseringsarbetet är, enligt Linda Wesén, att det fortfarande finns ett visst motstånd mot digitala lösningar hos delar av sjukvårdens medarbetare och beslutsfattare. Ibland saknas det även adekvata tekniska lösningar.

– Efter pandemin är det viktigt att vi fortsätter att samverka över verksamhetsgränserna och håller ett högt digitalt utvecklingstempo. Jag tror också mycket på att lyfta fram konkreta exempel på lösningar som faktiskt fungerat, och att varje verksamhet bör analysera vilka digitaliseringslösningar som gör mest nytta i deras verksamhet och för just deras patienter, säger Linda Wesén.

Fler verksamhetsnära enheter

70 procent av sjuksköterskorna anser inte att coronapandemin har snabbat på förändringar i rätt riktning inom sjukvården.

– Även om digitaliseringsutvecklingen är en positiv effekt av pandemin så upplever nog många sjuksköterskor att pandemin gett upphov till negativa effekter där förebyggande vård prioriterats bort till förmån för den akuta vård

Linda Wesén, projektledare på ePsykiatrienheten på Sahlgrenska universitetssjukhuset.

som naturligtvis har varit nödvändig under krisen.

Framöver kommer vi förhoppningsvis att se fler verksamhetsnära e-hälsöenheter som minskar avståndet mellan verksamheten och digitaliseringsutvecklingen, säger Linda Wesén.

För att digitaliseringens möjligheter ska kunna tas tillvara fullt ut ser jag ett stort behov av att öka automatiserings-

graden i sjukvårdspersonalens administrativa arbete. Som det ser ut nu så läggs mycket sådant arbete på vårdpersonalen, och det hindrar dem från att utföra patientarbete, säger Linda Wesén.

Tror på egenmonitorering

Egenmonitorering är ett av de digitala utvecklingsområden som hon tror mycket på framöver.

– Med egenmonitorering kan patienter själva skatta sitt eget mående och mäta vitalparametrar mellan besöken i vården. Det leder i sin tur till en ökad kännedom av diagnosen och sjukdomsbilden såväl för patienten som för vårdpersonalen. För att kunna utveckla egenmonitorering till sin fulla potential krävs att sjukvården har en stark tilltro till patientens egen förmåga och vilja att vara delaktig i vården, säger Linda Wesén.

ANSER DU ATT PANDEMIN HAR SNABBAT PÅ FÖRÄNDRINGAR?

Anser du att pandemin har snabbat på förändringar i rätt riktning inom sjukvården?

Inom öppenvården anser 37 % att coronapandemin snabbat på förändringar i rätt riktning.

Sjuksköterska till integrerad vuxenpsykiatri och beroendevård i Norrtälje

På Psykiatri- och beroendemottagningen där vuxenpsykiatri och beroendevård är integrerade ser vi till hela människan. Det genererar goda behandlingsresultat och en utvecklande arbetsmiljö.

Vi söker en sjuksköterska med specialistutbildning inom psykiatri och/eller har stor erfarenhet från psykiatri och beroendemedicin.

Som sjuksköterska hos oss arbetar man i ett team med läkare, psykolog, kurator arbetsterapeut och skötare.

Kontakta oss gärna för mer information:

Eva Barredal, eva.barredal@tiohundra.se, 08-123 263 34

Välkommen att bli en del av oss på Tiohundra!
www.tiohundra.se/ledigajobb

Sjukvårdsrådgivning

– viktig länk i vårdkedjan

Sjukvårdsrådgivning per telefon är för många patienter en lättillgänglig första väg in till sjukvården, oavsett om de söker råd kring egenvård eller behöver slussas rätt i vården. Mer än hälften av sjuksköterskorna kan tänka sig att arbeta med sjukvårdsrådgivning.

SJUKVÅRDSRÅDGIVNING

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– De viktigaste uppgifterna för sjukvårdsrådgivning är att ge medicinsk rådgivning, egenvårdsråd, vägleda patienten rätt i vårdkedjan och till rätt vårdnivå vilket avlastar hela vårdssystemet. Patienter hamnar rätt från början. Vi lyssnar

ATT ARBETA MED sjukvårdsrådgivning är ett självständigt, krävande och utvecklande arbete

aktivt och gör en medicinsk bedömning per telefon av patientens symptom. Vi ger även administrativa råd om var patienten kan hitta mer information om sitt sjukdomstillstånd på webbsidan 1177.se.

– Som sjuksköterska kräver arbetet att man har ett förråd av varierade kunskaper, och att man kan möta patienten där patienten befinner sig just nu i sin livssituation. Alla samtal blir av olika karaktär och inget är det andra likt, säger Liz Essman på Medhelp Sjukvårdsrådgivning.

Liz Essman är specialistsjuksköterska med en mångfasetterad kompetens. Hon har arbetat kliniskt inom många

områden och på 1177 Vårdguiden, men hon är även diakon och har arbetat nio år som polis.

– Inom sjukvårdsrådgivning får jag använda hela mitt kompetensregister.

Första kontaktväg till vården

21 procent av sjuksköterskorna arbetar redan med sjukvårdsrådgivning och 33 procent kan tänka sig att göra det.

– Det är inte förvånande att många sjuksköterskor kan tänka sig att arbeta med sjukvårdsrådgivning eftersom det är ett intressant arbete. Som sjuksköterska möter man patienter som förväntar sig att man har kunskap om näst intill allt inom vården.

– Vi finns tillgängliga dygnet runt och fungerar ofta som första kontakt in i vården. Det har varit särskilt uppskattat under coronapandemin, då många haft svårt att få kontakt med sin vårdcentral. Då har vi funnits där, ett samtal bort, och kunnat ge råd och stöd, och hänvisat rätt in i vården när behov funnits, säger Liz Essman.

Under pandemin har även många frågor ställts av patienter om hur de ska förhålla sig till Folkhälsomyndighetens direktiv.

Stimulerande och omväxlande

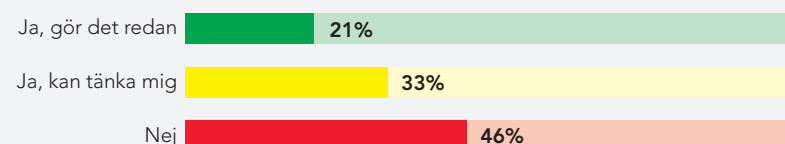
– Att arbeta med sjukvårdsrådgivning är ett självständigt, krävande och utvecklande arbete med mycket ansvar, vilket lockade mig. Jag har möjlighet att arbeta hemifrån och lägga mitt eget önskeschema. Som sjuksköterska svarar jag även för olika instanser i Stockholm vilket är stimulerande och omväxlande. Olika arbetsuppgifter kräver ständig kompetensutveckling, säger Liz Essman.

– Jag möts av mycket tacksamhet från patienter som blivit hjälpta eller lotsats rätt. Jag känner att jag är en viktig ”pusselbit” för patienten i vården och jag får veta att jag utför ett bra arbete. Som telefonsjuksköterska bör man vara beredd på snabba kast eftersom inkommande samtal kan handla om allt från feber och förkylningar till mer akuta sjukdomstillstånd, avslutar Liz Essman.

KAN DU TÄNKA DIG ATT ARBETA MED SJUKVÅRDSRÅDGIVNING?

Skulle du kunna tänka dig att arbeta med sjukvårdsrådgivning?

Stor variation hos 1177

Vid sitt skrivbord hos 1177 får sjuksköterskan Ingrid Askelöf ta emot samtal om allt ifrån hjärtinfarkt till krupp.

– Arbetet är tufft och roligt och ledsamt och glädjande. Det är bland det mest intressanta jag jobbat med under mina år, säger hon.

SJUKVÅRDSRÅDGIVNING

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Sjuksköterskan Ingrid Askelöf jobbar på 1177 sedan ett år tillbaka. Tidigare har hon bland annat jobbat på akutvårdsavdelning, akutmottagning och i ambulansen.

VI SKA HA en trygg patient vid avslutat samtal, som vet nästa steg

– Det är bra erfarenheter jag har med mig, som jag har haft stor nytta av. Många gånger har folk suttit och köat en bra stund till 1177, när de

egentligen skulle de ha ringt 112 för att det är akut, och då kan jag snabbt göra den bedömningen, säger hon.

Att jobba på 1177 innebär att man som sjuksköterska inte har de vanliga verktygen att tillgå.

– Man kan inte mäta värden eller se om personen är blek, man kan inte känna om personen är kallsvettig, man kan inte göra så mycket annat än att lyssna, säger Ingrid Askelöf.

Lyssnar på rösten

Arbetet på 1177 rekommenderas därför inte till nyutexaminerade sjuksköterskor, utan erfarenheten är viktig.

– Man lär sig till exempel att lyssna på rösten. Är det en stark och alert röst, eller en svag och påverkad röst? Man hör också andningsförmågan, om personen låter andfådd eller pratar obehindrat.

Det vanligaste samtalet handlar enligt Ingrid Askelöf om att patienter inte kommer fram till sin vårdcentral. Symptom på hjärtattack och stroke, som bröstsmärtor och känselbortfall är också vanligt förekommande.

– Vi får också in många samtal om barn som har feber och ont i magen eller kruppanfall om nätterna. Sedan har vi en hel del psykiatrisamtal, från

Hos 1177 får Ingrid Askelöf samtal som gäller patienter i alla åldrar.

människor som mår väldigt dåligt och som funderar på att ta sitt liv. De hänvisas tyvärr till oss trots att vi inte har så stor erfarenhet av just psykiatri.

Trygga patienter

I början av pandemin hade 1177 en separat covid-linje, men den finns inte längre kvar.

– Folk har frågor om till exempel testning, smittspårning och andningsbesvär, säger Ingrid Askelöf.

1177 har en viktig roll inom första linjens sjukvård och ska göra bedömningar, ge råd och lotsa patienter rätt.

– Telefonköerna är långa men vi kan bara kan ta ett samtal i taget, och det får ta den tid det tar för personen att berätta och för oss att bedöma. Vi ska ha en trygg patient vid avslutat samtal som vet nästa steg, vart den ska vända sig eller hur den ska egenvårda för att bli bättre, säger Ingrid Askelöf.

Sjuksköterska eller specialist-sjuksköterska – vi behöver dig!

- ✓ **Arbete utifrån dina önskemål och behov**
- ✓ **Att du känner dig sedd och uppskattad**
- ✓ **Konkurrenskraftig lön**
- ✓ **Trygghet i form av kollektivavtal och tjänstepension**
- ✓ **En samarbetspartner som kan vården**

Ansök idag!

Om dessa punkter är viktiga för dig är Sens Care ditt självklara val.

Vi har uppdragen och vi bemannar för att det ska passa dig! Vi står för engagemang, omtanke, professionalism och värnar om dig som sjuksköterska. Vi har ramavtal med flertalet regioner och ett 100-talet kommuner. Vi har 100-tals uppdrag varje vecka att välja på i hela landet. Självklart står vi för resa och boende.

Det är viktigt för oss att du alltid känner dig välkommen och uppskattad och är en självklar del av team Sens Care.

Kontakta oss redan i dag!
Välkommen till team Sens Care.

SENSCARE

BEMANNING MED OMTANKE

08-741 13 90 | bemanning@senscare.se | www.senscare.se

Sjuksköterskor i psykiatrin arbetar holistiskt

Psykiatri är ett mångsidigt arbetsfält för sjuksköterskor. Här finns stora möjligheter att inrikta sig på det område som lockar mest, oavsett om det är slutenvård, öppenvård, forskning eller en kombination av somatisk och psykiatrisk vård. Psykiatrien befinner sig dessutom i ett paradigmskifte som öppnar upp många nya möjligheter för sjuksköterskor framöver.

PSYKIATRIN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Som sjuksköterska i psykiatri har man många valmöjligheter eftersom den psykiatriska vården är bred, med en mängd områden: öppen- och slutenvård, rättspsykiatri, primärvård, kommunal vård och omsorg samt akutvård med psykiatrisk inriktning.

PSYKIATRIN BEHÖVER SÅVÄL grundutbildade sjuksköterskor som psykiatrisjuksköterskor

– Psykiatrien behöver såväl grundutbildade sjuksköterskor som psykiatrisjuksköterskor. Grundutbildade som vill fördjupa sig i vår specialitet erbjuds ofta möjligheten att kombinera jobb och specialistutbildning, säger Karin Haster, själv sjuksköterska, och områ-

Karin Haster, sjuksköterska och områdeschef för psykiatri i Region Örebro län.
Foto: Håkan Risberg

deschef för psykiatri i Region Örebro län.

Beroende på intresse kan sjuksköterskor i psykiatri arbeta inom allt från missbruksvård till psykosvård. Som specialist kan man även bli klinisk kva-

litetssköterska, satsa på en chefskarriär eller en mer forskningsinriktad tjänst.

Somatisk och psykiatrisk vård

– Psykiatrien befinner sig för närvarande i en spännande förändringsfas som drivs

av introduktionen av nära vård. Begreppet psykisk ohälsa har nyanserats och hamnat mer i fokus på senare år, och det holistiska synsättet där kropp och själ hör ihop som ofta tillämpas i psykiatrien känns mer aktuellt än någonsin. Det är absolut inte nödvändigt att släppa den somatiska vården helt så snart man börjar arbeta i psykiatrien. Eftersom många patienter har en samsjuklighet med både somatiska och psykologiska vårdbehov kan sjuksköterskor i psykiatri kombinera dessa områden, säger Karin Haster.

En faktor som kan göra psykiatri mer attraktiv för sjuksköterskor är, enligt Karin Haster, att fler arbetsgivare erbjuder kombinationstjänster som ger sköterskor möjligheter att askultera inom både psykiatri och somatiska verksamheter.

Positiva förändringsarbete

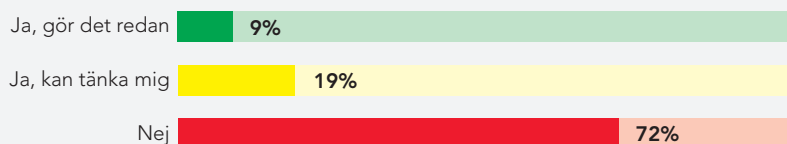
Den främsta drivkraften till hennes egen karriär i psykiatri är att minska samhällets stigmatisering av psykisk sjukdom, etablera samarbete mellan olika aktörer och att vara med och stödja och hjälpa individer med psykisk ohälsa till en tillvaro med så hög livskvalitet som möjligt.

– Sjuksköterskor i psykiatri använder den egna kompetensen och erfarenhetsbanken som sitt viktigaste arbetsverktyg. Psykiatrien genomför för närvarande många förändringar som pekar i rätt riktning, och sjuksköterskor fyller en nyckelroll i det förändringsarbetet. Sjuksköterskor som vill vara med och utveckla omvårdnadsarbetet kring patienter med psykiatriska diagnoser har goda möjligheter att vara med och påverka under de kommande åren. Det är också spännande att vara verksam inom ett område där det löpande presenteras mycket nya forskningsresultat, säger Karin Haster.

En av tre kan tänka sig psykiatri

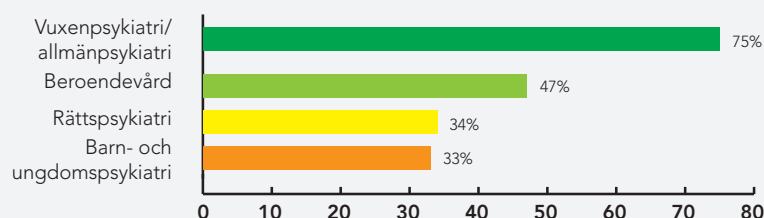
Knappt en tredjedel av sjuksköterskorna kan tänka sig att arbeta inom psykiatri. Vuxenpsykiatri är det populäraste psykiatriområdet, följt av beroendevård.

SKULLE DU KUNNA TÄNKA DIG ATT ARBETA INOM PSYKIATRIN?

VAR INOM PSYKIATRIN KAN DU TÄNKA DIG ATT ARBETA?

Vilka områden inom psykiatri skulle du kunna tänka dig att arbeta inom? Ange gärna flera.

Bred roll för sjuksköterskor inom BUP

Sjuksköterskor i barn- och ungdomspsykiatri har ofta en bred och samordnande roll och kan ta sig an patienten utifrån ett brett psykiatriskt och somatiskt perspektiv. De kan också ansvara för att boka patientbesök, triagera patienter, följa upp en behandling och hålla i föräldrautbildningar och agera koordinater.

BARN- OCH UNGDOMSPSYKIATRIN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Sjuksköterskor inom barn- och ungdomspsykiatri kan arbeta på *En väg in*, vars uppdrag är att bedöma vårdbehov, triagera till rätt vårdnivå, samt ge råd per telefon. De kan även arbeta på BUP-mottagningar, i heldygnsvården samt på specialiserade barn- och ungdomspsykiatriska mottagningar, säger Christel Falk, enhetschef på *En väg in* på BUP i Region Skåne. Hon är sjuksköterska och har arbetat i många år i vuxenpsykiatri innan hon sökte sig till BUP 2017.

Christel Falk, enhetschef på *En väg in* på BUP i Region Skåne.

Barn- och ungdomspsykiatri välkomnar såväl allmänsjuksköterskor som barnsjuksköterskor, psykiatrisjuksköterskor och distriktssköterskor. För att arbeta med medicinsk telefonrådgivning krävs minst ett par års yrkeserfarenhet.

Samtal som arbetsredskap

– Som sjuksköterska i den här typen av verksamhet använder man samtalet som ett av sina främsta arbetsverktyg.

En viktig egenskap för sjuksköterskor i alla delar av barn- och ungdomspsykiatri är därför en tilltro till samtalet som en stärkande och hoppningivande kraft för barn och unga, säger Christel Falk.

Ett grundläggande intresse för att arbeta med barn och unga, och en vilja att kontinuerligt kompetensutvecklas inom det psykiatriska fältet är också en fördel. Många sjuksköterskor som söker sig till barn- och ungdomspsykiatri har

tidigare erfarenheter från skola, BVC, neonatal- eller ungdomsmottagning, men det är inget krav.

Meningsfull prevention

Sjuksköterskor inom BUP kan utveckla sig genom att gå en psykiatrisk specialistutbildning, ta sig an

I DEN HÄR typen av verksamhet använder man samtalet som ett av sina främsta arbetsverktyg

specifika ansvarsområden eller välja en chefskarriär. Ytterligare en utvecklingsväg är det terapeutiska spåret, där man kan gå psykoterapiutbildning steg 1 och därefter arbeta mer terapeutiskt med patienterna och deras anhöriga.

– En av de faktorer som gör arbetet i barn- och ungdomspsykiatri så utvecklande och meningsfullt är just möjligheten att arbeta preventivt och fånga upp barn och unga i behov av psykiatrisk stöd på ett så tidigt stadium som möjligt. När jag arbetade kliniskt var en stark drivkraft att kunna ge familjerna verktyg att bättre hantera sin tillvaro, avslutar Christel Falk.

Utbilda dig till specialistsjuksköterska!

Uppsala universitet erbjuder flera specialiserade inriktningar med start varje hösttermin.

Du fördjupar dina kunskaper som sjuksköterska och lär dig att:

- självständigt ansvara för patientens omvårdnad inom sluten och öppen vård
- delta i utveckling av hälso- och sjukvård i samverkan med andra professioner
- leda utvecklingen av evidensbaserad vård.

Inriktningar vid Uppsala universitet

Akutsjukvård
Ambulanssjukvård
Anestesisjukvård
Diabetesvård
Distriktssköterska
Hjärtsjukvård
Hälso- och sjukvård för barn och ungdom

Intensivvård
Kirurgisk vård
Onkologisk vård
Operationssjukvård
Psykiatrisk vård
Campus Gotland:
Distriktssköterska

Ansök från den 15 februari

Programmet ges på både hel- och halvfart och delvis webbaserat.

www.uu.se/utbildning

Nattarbete utvecklande med rätt förutsättningar

För många är nattarbete förenat med utmaningar, men det erbjuder även unika möjligheter till självständigt och mer ostört arbete samt löpande klinisk kompetensutveckling. Enligt en forskningsrapport från Karolinska Institutet och Centrum för Arbets- och miljömedicin, kan nattarbete vara utvecklande och tillfredsställande om medarbetaren ges rätt förutsättningar.

JOBBA NATT

TEXT ANNIKA WİHLBORG

– Vi har intervjuat ett antal nattarbetande sjuksköterskor och barnmorskor och kartlagt deras tankar kring för- och nackdelar med att arbeta natt. Många lyfter förstärkt fram möjligheten till återhämtning som central, då

nattarbete är nära sammankopplat med efterföljande trötthet. Här bör verksamhetsansvariga vara lyhörda för varje individs behov eftersom psykologiska, biologiska och sociala faktorer påverkar vad som är ett optimalt schema för varje individ, säger Annika Lindahl Norberg, psykolog på CAMM och anknuten till KI och en av forskarna bakom rapporten.

Kan öka arbetstillfredsställelsen

Hon anser att många arbetsgivare har behov av ökad kunskap om hur organisering av arbetet och arbetsmiljön kan förbättras för att göra arbetslivet mer hållbart för nattarbetande sjuksköterskor.

– En av de viktigaste pusselbitarna i nattarbetets karaktär är kravet på stor självständighet och möjligheten att arbeta mer ostört. Om förutsättningarna är de rätta kan det öka arbetstillfredsställelsen och bidra till en berikad arbetssituation. Under sämre förutsättningar, som vid begränsad bemanning, kan kravet på självständighet i stället medföra stress och oro för patientsä-

kerheten, och en upplevelse av att vara ensam om ett alltför stort ansvar, säger Annika Lindahl Norberg.

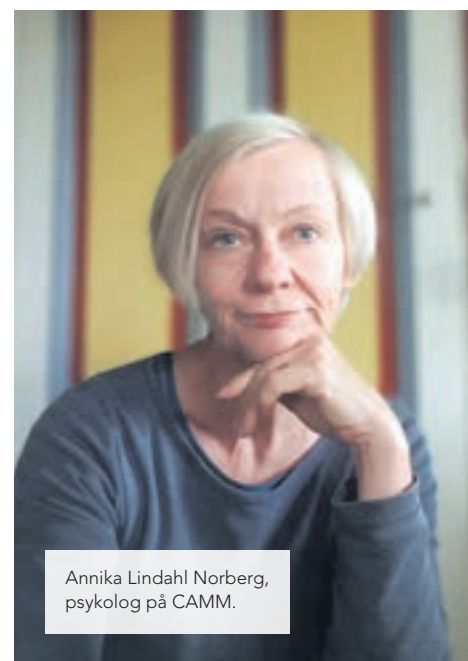
Deltagarna i studien lyfter inte fram högre lön som en avgörande faktor för

OM FÖRUTSÄTTNINGARNA ÄR de rätta kan det öka arbetstillfredsställelsen

att trivas med nattarbete. I stället framhävs vikten av en långsiktigt hållbar arbetssituation med utrymme för återhämtning och kontinuerlig kompetensutveckling.

Klinisk kompetensutveckling

Annika Lindahl Norberg anser att problemet inte bör stanna hos den enskilda chefen eller schemaläggaren, utan bör uppmärksammas på en högre organisatorisk nivå. En övergripande kostnadsanalys som inte bara ser till den kortsiktiga kostnaden krävs vid en diskussion om möjligheten att genomföra förändringar; till exempel kan

Annika Lindahl Norberg, psykolog på CAMM.

arbetstidsförkortning ge mer hållbara arbetsförhållanden på nätterna.

– Här finns en möjlighet för arbetsgivaren att ta vara på det som är positivt för nattarbetet. Arbetstillfredsställelsen kan säkras genom att se till att bemanningen är tillräcklig för att inte riskera vårdkvalitet och patientsäkerhet. Möjligheten till klinisk kompetensutveckling under nattsiftet skulle kunna formaliseras, exempelvis med handledar- eller mentorsprogram, säger hon.

Samtal i fokus på Kvinnofridslinjen

Som sjuksköterska på Kvinnofridslinjen har man delvis andra utmaningar än i övriga verksamheter: här är samtalet i fokus.

– Det är viktigt att öppna upp för frågor men också viktigt att lyssna på svaret, så att man inte är alltför snabb med åtgärderna utan tar sig tid att lyssna på vad patienten berättar, säger barnmorskan och verksamhetschefen Åsa Witkowski.

KVINNOFRIDSLINJEN

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Åsa Witkowski är sedan 2004 verksamhetschef för Nationellt centrum för kvinnofrid, som också driver den nationella stödtelefonen Kvinnofridslinjen dit våldsutsatta kvinnor och anhöriga kan ringa. Där arbetar sjuksköterskor, barnmorskor och socionomer. Åsa Witkowski har tidigare varit verksam som barnmorska.

Den tidigare barnmorskan Åsa Witkowski arbetar på Kvinnofridslinjen.

– Det är en del av kvinnohälsan och en viktig jämställdhetsfråga att kunna ge stöd till våldsutsatta kvinnor. Det finns med i den etiska koden för barnmorskor att man ska identifiera den här typen av faktorer i en kvinnas liv, säger hon.

Motiverande samtal

Sjuksköterskor och barnmorskor anser hon är väl lämpade för uppdraget att tala med kvinnor som ringer in.

– Vi är vana vid att ha en nära kontakt med patienterna och prata om många ämnen som finns i olika skeden.

Sjuksköterskor har en viktig funktion som lyssnare och stödare och har också en pedagogisk och informativ roll när man ska hjälpa och vägleda någon, oavsett

DET ÄR EN viktig jämställdhetsfråga att kunna ge stöd till våldsutsatta kvinnor

sett om man är på vårdcentralen eller på Kvinnofridslinjen, säger Åsa Witkowski.

Hon och hennes kolleger arbetar med MI, motiverande samtal.

– Vi speglar kvinnan så att hon själv känner att hon är delaktig i att se vad man kan göra för att förändra. Det är särskilt viktigt när kvinnan minimerats och isolerats och förlorat sin självkänsla, vi arbetar mycket med att stärka kvinnan.

Viktiga och läkande

På Kvinnofridslinjen är kravet att medarbetare ska ha minst fem års yrkeserfarenhet.

– Man ska vara van vid att prata med olika människor med olika perspektiv och frågeställningar. Oavsett vad man arbetar med inom vården så möter sjuksköterskor människor i kris, och har man träffat sådana patienter lägger det grunden till att vara en bra lyssnare.

För de sjuksköterskor som aktivt vill förbättra sin samtalskompetens rekommenderar Åsa Witkowski kurser i just motiverande samtal.

– Man kan träna sig i det – många regioner erbjuder kurser. Och man kan till exempel prata med patienter om enklare saker, som levnadsvanor. Det är viktigt att låta patienter berätta och fånga och spegla det man får till sig. Samtal inom vården är otroligt viktiga och läkande.

Sjuksköterskan som själv drabbades av cancer

Ludmila Harlid har varit projektledare för flera läkemedelsprövningar av cancerläkemedel – och drabbades själv av bröstcancer. – Vården behövde inte förklara saker för mig, för jag visste ju vad som väntade, säger hon.

DRABBADES SJÄLV AV CANCER

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Efter att ha arbetat som narkossjuksköterska i många år vidareutbildade sig Ludmila i klinisk läkemedelsprövning och arbetade med läkemedel i över tio år. Därefter gick hon till ett startupbolag, som också specialiserade sig på läkemedel mot cancer. 2011 fick Ludmila Harlid själv bröstcancer.

– Jag fick en speciell typ av cancer som är östrogenkänslig, och på jobbet arbetade vi med den typ av läkemedel i form av antikroppar som just används vid östrogenkänsliga cancer-

former. Läkemedlet sätter sig på cellreceptorer och blockerar östrogenets väg in i cellen. Så jag förstod mycket av vad som hände och väntade. Det var på sätt och vis en fördel, för folk inom vården behandlade mig lite annorlunda när de kände till mina kunskaper, säger hon.

Vill stötta andra

Samtidigt erbjöds hon inte samma stöd och hjälp som hon tror att många andra cancerpatienter får.

– Det var dubbla känslor, för jag behövde ju också tröst, hjälp och förklaringar även om jag visste mycket.

JAG BEHÖVDE JU också tröst, hjälp och förklaringar även om jag visste mycket

Räddningen blev en granne som är cancerläkare och som pratade mycket med mig om hela processen. Det var betydligt bättre än att vara ute och söka på nätet, då blir man bara hysterisk, säger Ludmila Harlid.

Sjuksköterskan Ludmila Harlid drabbades själv av bröstcancer.

De senaste åren har hon bloggat på cancersystrar.com i hopp om att kunna stötta andra drabbade. För henne kom mycket av känslorna först efter att behandlingen var avslutad.

– Många lider i tysthet, så jag vill öppna upp för de känsliga frågorna och tankarna som cancerpatienter kan ha.

Mer tid för samtal

Hennes uppmaning till sjuksköterskor är att försöka ta sig tid till dia-

log med patienten, trots ett pressat schema.

– Jag kände att jag inte kunde öppna en konversation eftersom det skulle störa deras arbete, som skulle gå som på räls. Det kanske är en utopi men cancersjuksköterskor borde ha mer tid för samtal och psykisk omhändertagande. Man kan boka tid hos en kurator eller psykolog, men det är inte samma sak som när en sjuksköterska sätter sig på sängkanten en liten stund.

BLI LIVSVIKTIG!

Vill du bli specialistsjuksköterska, barnmorska eller master? Vi erbjuder följande utbildningar på avancerad nivå med start höstterminen 2022

Specialistsjuksköterska, inriktningar på helfart:

- Anestesisjukvård 60 hp
- Operationssjukvård 60 hp
- Intensivvård 60 hp

Inriktningar på halvfart:

- Diabetesvård 60 hp
- Hjärtsjukvård 60 hp
- Hälso- och sjukvård för barn och ungdomar 60 hp
- Kirurgisk vård 60 hp
- Neurosjukvård 60 hp
- Onkologisk vård 60 hp
- Psykiatrisk vård 60 hp
- Vård av äldre 60 hp (distansutbildning)

Barnmorska 90 hp

Kurspaket: master i reproduktiv och perinatal hälsa 30 hp

Distansstudier på halvfart som vänder sig till dig som är utbildad barnmorska med magisterexamen och som vill vidareutbilda dig på avancerad nivå.

Ansök senast 15 april.

Vissa av våra utbildningar är delvis webbaserade, se information om detta på respektive inriktning på www.gu.se/utbildning

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Ansök senast
15 mars på
www.antagning.se

Göteborgs universitet har en särskild profilering mot personcentrerad vård inom både forskning och utbildning och vi har ett världsledande forskningscentrum på ämnet, GPCC.

www.gu.se/vardvetenskap-halsa

Kartlägger hot och våld på jobbet

Hot och våld på jobbet är ett ständigt aktuellt ämne i sjukvården. Många sjuksköterskor är tåliga och undviker att anmäla mindre incidenter. Det är viktigt att det finns en handlingsplan som förebygger och hanterar dagligt hot och våld. Om det normaliseras riskerar det att utvecklas till ett allvarligt arbetsmiljöproblem.

HOT OCH VÅLD ÖKAR

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Andelen patienter som blir aggressiva eller hotfulla på grund av sin sjukdom, exempelvis demens, är relativt konstant. Det som däremot ökat i takt med att samhället på senare år hårdnat är hot och våld från patienter och närstå-

ende i alla delar av vårdkedjan. Ofta används det som ett sätt att försöka skaffa sig fördelar, säger Jenny Jakobsson, biträdande lektor i vårdvetenskap vid Malmö universitet. Hon är disputerad specialistsjuksköterska i kirurgi, har arbetat länge inom kirurgin och forskar nu på förekomsten av hot och våld på kirurgiska vårdavdelningar.

Jenny Jakobsson betonar att arbetet med att förbygga och hantera hot och våld på jobbet är ett arbetsmiljöansvar, vilket innebär att det är en ledningsfråga.

– Sjuksköterskor är inte utbildade i konflikthantering eller försvarsteknik, det ingår inte i vårt uppdrag. Arbetsgivare behöver utarbeta strategier och handlingsplaner som både förebygger och gör oss redo att hantera hot och våld när det förekommer, säger hon.

Jenny Jakobsson, biträdande lektor i vårdvetenskap vid Malmö universitet.

Skapa kunskapspaket

Forskning visar att vårdpersonal avstår från att anmäla incidenter eftersom de ofta normaliseras och blir en del av vardagen. Många tänker att hot och våld ingår i jobbet.

Det innebär i förlängningen en försämrad arbetsmiljö.

– Tidigare forskning har ofta fokuserat på akut-sjukvården och psykiatrin. Min målsättning är att kartlägga förekomsten av hot och våld i den somatiska vården med inriktning mot kirurgi och även analysera chefernas arbete för att förebygga och hantera

hot och våld på arbetsplatsen, säger Jenny Jakobsson.

Målet med forskningsprojektet är att skapa ett kunskapspaket om hot och våld som chefer kan använda sig av. Forskarna kommer även att ta fram

allmänna rekommendationer samt åtgärdsförelägg.

Ignorera inte mindre händelser

Jenny Jakobssons råd till verksamhetsansvariga är att analysera i vilka situationer hot och våld förekommer i den egna verksamheten. Ignorera inte mindre händelser, för när de sker upprepade gånger utvecklas de snabbt till ett arbetsmiljöproblem.

– De flesta sjukhus har en handlingsplan för hur man ska gå till väga om man blir attackerad av en våldsam patient. De händelserna är dock sällsynta. Däremot saknas ofta handlingsplaner för vardagligt hot och våld som kan ha stor inverkan på den enskilda sjuksköterskan. Sjuksköterskor med kort yrkeserfarenhet är särskilt utsatta. Samtidigt behöver begreppet hot och våld breddas till att även omfatta kränkningar, vilket är vanligt förekommande i sjukvården, säger Jenny Jakobsson.

Bemanningsföretagen med högst kvalitet

Vilka bemanningsföretag har sjuksköterskorna erfarenhet av som leverantör och vilka bemanningsföretag levererar en tjänst med bra kvalitet?

BEMANNINGSSJUKSKÖTERSKA

TEXT REDAKTIONEN

Det vänstra diagrammet visar vilka bemanningsföretag som sjuksköter-

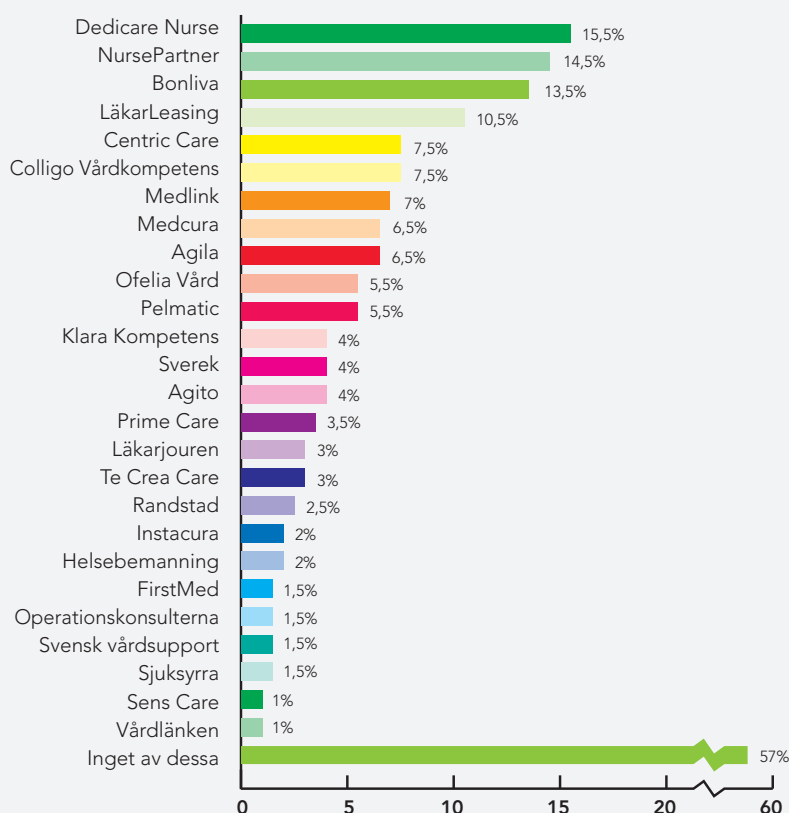
skorna har störst erfarenhet av som leverantör till hälso- och sjukvården. Här ligger de största bemanningsföretagen Dedicare, NursePartner och Bonliva högst upp.

Det högra diagrammet visar vilka bemanningsföretag som sjuksköter-

skorna anser har levererat en tjänst med bra kvalitet, av de bemanningsföretag som de har erfarenhet av som leverantörer. Här ligger de lite mindre bemanningsföretagen Operationskonsulterna, Instacura och Sjuksyrre i topp.

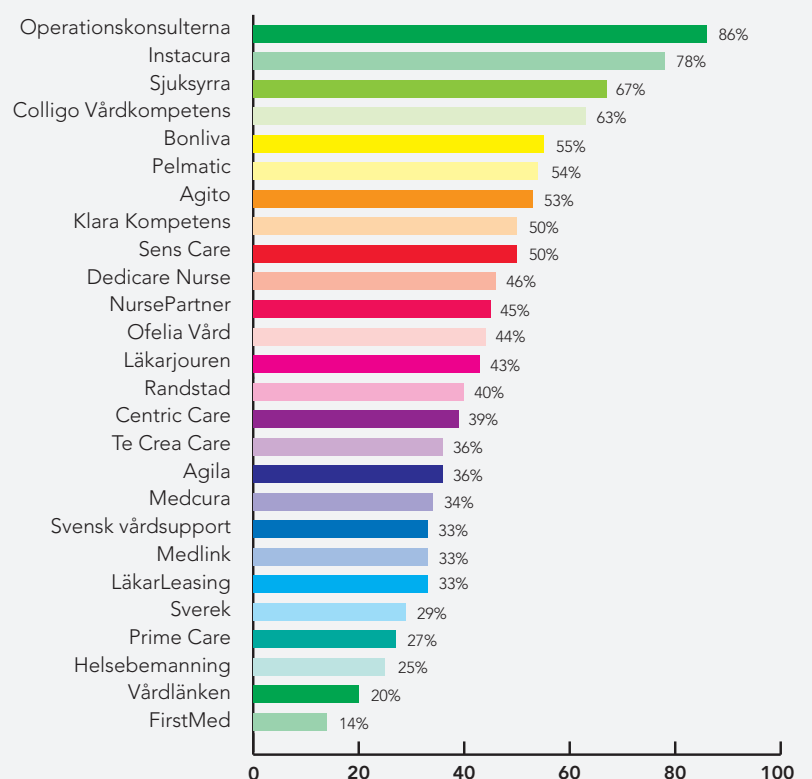
VILKA BEMANNINGSFÖRETAG HAR DU ERFARENHET AV?

Vilka av följande bemanningsföretag för sjuksköterskor har du erfarenhet av som leverantör till sjukvården? Ange gärna flera.

VILKA BEMANNINGSFÖRETAG HAR LEVERERAT MED BRA KVALITET?

Vilka av följande bemanningsbolag, som du har erfarenhet av som leverantör, anser du har levererat en tjänst med bra kvalitet? Ange gärna flera.

Sjuksköterska från utanför EU

Sjuksköterskor som kommer från utanför EU behöver komplettera med en tre terminer lång utbildning eller kunskapsprov. Pavel Fareeq tyckte att språket har stått för den största utmaningen, och att arbetet skiljer sig från hur det var i hemlandet.

– I Kurdistan gör sjuksköterskan bara det medicinska jobbet, det är anhöriga som sköter omvårdnaden, säger han.

FRÅN TREDJELAND

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Pavel Fareeq jobbade på en akutmottagning i Kurdistan efter att han blev färdig med sin sjuksköterskeutbildning 2008. När han kom till Sverige var han tvungen att aningen gå en tre terminer lång utbildning, eller göra olika kunskapsprover. Enligt statistik som Sver-

ges Radio tagit del av har intresset för kunskapsproverna ökat kraftigt: från 13 anmälda 2016 till 140 anmälda 2019.

– Jag pluggade i en månad inför det teoretiska provet. Vi måste göra samma

DET ÄR MÅNGA som får vänta länge på att få göra proven, och då kan man lika gärna lära sig nya saker under tiden

prov som de som pluggat till sjuksköterska i Sverige i tre år. Det krävdes mycket kunskap, men det hade jag. Det svåraste var att förstå alla frågor på svenska och att svara på svenska, för man fick inte skriva på engelska, säger Pavel Fareeq.

Mer omvårdnad

Väntetiderna var långa och han tycker att kunskapsproverna ska slopas, och att alla istället ska gå en ettårig kompletterande utbildning för att säkerställa kompetensen.

– Det är många som får vänta länge på att få göra proven, och då kan man lika gärna lära sig nya saker under ti-

den man väntar på att få sin legitimation, säger Pavel Fareeq.

Under tiden som han väntade på att bli legitimerad arbetade han som undersköterska. Idag arbetar han på ortopedien på Danderyds sjukhus i Stockholm, via ett bemanningsföretag. Arbetet liknar det han hade i Kurdistan – men är samtidigt annorlunda.

– Sjukdomarna och behandlingarna är desamma, men sjukhusrutinerna är annorlunda, liksom de material man använder. I Kurdistan gör sjuksköterskan bara det medicinska jobbet, anhöriga sköter omvårdnaden, men här i Sverige gör sjuksköterskor mycket omvårdnadsjobb, säger Pavel Fareeq.

Språket en svårighet

För honom har språket varit den största barriären.

– I Kurdistan använde vi de engelska eller latinska orden för material och mediciner, men här är det svenska som gäller. Det kan vara svårt för den som kommer från ett annat land. Man använder ju helt andra ord än i det dagliga livet, inte ens svenska kompisar förstår vad man säger. Sjuksköterskor har ett helt eget språk. ■

Pavel Fareeq från Kurdistan jobbar nu som sjuksköterska i Sverige.

© NextMedia

Jobba med ledande högspecialiserad barnkirurgi

Vill du arbeta med barnsjukvård i den absoluta frontlinjen? Barnkirurgen på Astrid Lindgrens sjukhus erbjuder en rad spännande karriärmöjligheter för sjuksköterskor. Här lär du känna dina små patienter och deras familjer. Du gör skillnad på riktigt.

Barnkirurgen på Astrid Lindgrens sjukhus, Karolinska universitetssjukhuset i Solna, bedriver kirurgisk vård för barn 0-15 år och har ett nationellt ansvar för högspecialiserad spädbarnskirurgi, med hela landet som upptagningsområde. Här opereras och vårdas bland annat barn födda med diafragmbräck, anorektala missbildningar, blåsextrofi och esofagusatresi.

– Det är ett enormt spännande arbete och man utvecklas snabbt. Jag kan faktiskt inte tänka mig ett roligare jobb. Vår omvårdnad här är helt avgörande för både barn och föräldrar, säger Ylva Elmehed, specialistsjuksköterska barn och ungdom, som har jobbat på barnkirurgen Astrid Lindgrens barnsjukhus i närmare 20 år.

Mycket skratt och glädje

Ylva får medhåll av sina kollegor, specialistsjuksköterskorna Annika Fritzson

Ylva Elmehed, AnnaMaria Tollne och Annika Fritzson, specialistsjuksköterskor på Barnkirurgen.

och AnnaMaria Tollne. Annika blev färdig sjuksköterska 2016 och kom till barnkirurgen på Astrid Lindgren 2018, medan AnnaMaria har över 20 års erfarenhet av barnsjukvård, och är på avdelningen diagnosansvarig för barn födda med esofagusatresi.

– Ofta följer vi våra patienter över flera år och får se hur de växer, utvecklas och blir bättre. Många tror att det är tungt att arbeta med svårt sjuka barn, men de flesta får väldigt bra och friska liv. Det är mycket skratt och glädje här, säger AnnaMaria.

En viktig del av arbetet är att utbilda föräldrar så att de kan hantera barnets

sjukdom före och efter operation. Det utvecklas ofta en nära, förtroendefull relation till hela familjen.

– Arbetet är mycket av ett hantverk eftersom vi har avancerad medicinskt teknisk utrustning. Som sjuksköterska stödjer man vårdnadshavare så att de har kunskap att fortsätta vården hemma. Det är väldigt roligt att få följa föräldrarnas framsteg och se hur deras självförtroende växer, säger Annika.

Lärande miljö

För att arbeta på barnkirurgen på Astrid Lindgren behöver du inte vara specialistsjuksköterska, men du bör ha

Barnkirurgen på Astrid Lindgrens barnsjukhus på Karolinska universitetssjukhuset i Solna har ett nationellt ansvar för högspecialiserad barnkirurgi. Här arbetar du i starka, högkompetenta team och följer patienterna och deras familjer länge. Det finns goda möjligheter till kompetensutveckling och spännande karriärvägar. Du kan påverka ditt schema och som ny sjuksköterska får du en gedigen introduktion.

Läs mer på: www.karolinska.se

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET
ASTRID LINDGREN'S BARNSJUKHUS

några års erfarenhet. Här finns väldigt goda möjligheter till kompetensutveckling och en väletablerad kompetensstege, berättar Ylva, AnnaMaria och Annika.

– Vi jobbar med de allra senaste rön och teknikerna. Det är en lärande miljö på alla sätt, och är både utmanande och givande. Särskilt roligt är det att arbeta i team med barnsköterskor och kirurger kring de sjuka barnen.

Utvecklas och trivs med oss på kirurgern i Växjö!

Vill du ha ett omväxlande arbete, med ett brett spektrum av patienter och jobba i tätt sammansvetsade team? På kirurgkliniken på Centrallasarettet i Växjö är tempot högt och ingen dag den andra lik. Här finns arbetsglädje och stöd att utvecklas i din roll som sjuksköterska.

– Kirurgi är en otroligt intressant specialitet eftersom bredden på våra patienter är så stor. Här vårdar vi patienter med allt från lindriga tillstånd till väldigt allvarliga diagnoser. Men framför allt är det en fantastisk personalgrupp, där man snabbt blir en i gänget, säger Ebba Björnstad, som har arbetat i drygt ett år som sjuksköterska på kirurgklinikens avdelning 33, som är specialiserad på kärlsjukdomar, urologi och allmänkirurgi. Men Ebba har lång erfarenhet – innan hon utbildade sig till sjuksköterska arbetade hon som undersköterska på samma avdelning under flera år.

– Det var självklart för mig att komma tillbaka eftersom jag trivs så bra, konstaterar hon.

Lär sig nytt hela tiden

Hennes kollega Therése Ruck instämmer. Hon har arbetat på avdelning 33 i åtta år och ville absolut återvända efter att hon nyligen blev färdig specialist-sjuksköterska i kirurgisk vård.

i

Kirurgkliniken på Centrallasarettet i Växjö erbjuder spännande karriärmöjligheter för dig som är sjuksköterska! På avdelning 33 är vi specialiserade på kärl, urologi samt allmän kirurgi.

På avdelning 34 är vi specialiserade på mag-tarmkirurgi, allmän kirurgi, öron-näsa-halskirurgi samt ögonkirurgi.

Vi behandlar både akuta sjukdomsfall och ger vård efter planerade operationer.

Nyfiken? Läs mer på www.regionkronoberg.se

Ebba Björnstad, sjuksköterska, Anna Ragnarsson, sjuksköterska, Therése Ruck, specialistsjuksköterska i kirurgisk vård och Leonora Kristensson, sjuksköterska på kirurgkliniken på Centrallasarettet i Växjö.

Foto: Martina Wärenfeldt

– Nu har jag en delvis annan roll, som specialistsjuksköterska i klinisk tjänst. Jag har inte egna patienter, utan en mer övergripande roll, bland annat med att stötta andra medarbetare och inte minst nya sjuksköterskor. Det är väldigt positivt att kunna utvecklas i professionen, utan att behöva byta arbetsplats, säger hon.

Therése lyfter även hon fram den stora variationen som finns på kirurgiska kliniken.

– Vi har patienter med väldigt komplexa sjukdomar och det händer mycket hela tiden. Det är ofta snabba vårdtider och enormt omväxlande. Trots att jag har arbetat så pass länge lär jag mig hela tiden nya saker, säger hon.

Stödjer nya sjuksköterskor

På grannavdelningen, avdelning 34, vårdas kirurgpatienter med sjukdomar i mage och tarm, ÖNH, och ögon. Där arbetar Anna Ragnarsson och Leonora Kristensson. Anna gjorde praktik här under sin sista termin på sjuksköterskeutbildningen och förstod snabbt att hon ville tillbaka efter sin examen för 3,5 år sedan.

– Jag fick ett väldigt positivt intryck under min praktik och det kändes helt rätt att söka mig hit när jag var klar. Det är en väldigt stödjande miljö, där man hela tiden hjälper varandra. Vi har också ett nära och välfungerande samarbete mellan de båda kirurgavdelningarna och med exempelvis röntgen och operation. Om man vill kan man till exempel få möjlighet att vara med på operationer eller vid olika undersökningar. Det är roligt och ger ett helhetsperspektiv, säger Anna.

Leonora kom till avdelningen direkt efter att hon blev färdig sjuksköterska i januari i år. Även hon hade praktiserat här och hon arbetade dessutom extra som undersköterska under utbildningen, något som gav mersmak.

– Det är avancerad vård, med mycket medicinsk teknik, vilket jag tycker är väldigt kul och intressant. Man får verkligen lära sig mycket och fatta snabba beslut och ta ansvar. Som ny har jag fått mycket stöd, bland annat genom en åtta veckor lång introduktion, där man går dubbelt med en erfaren kollega. Det kändes väldigt tryggt och hjälpte mig att växa in i sjuksköterskerollen, berättar Leonora, som även

ingår i ett två år långt utvecklingsprogram som omfattar alla nyutexaminerade sjuksköterskor på Växjö lasarett, och består av kurser, föreläsningar och träffar.

Lagom stort sjukhus

Kirurgkliniken i Växjö satsar på sina sjuksköterskor och erbjuder även andra möjligheter till kompetensutveckling och internutbildning. Exempelvis finns möjlighet att läsa till specialistsjuksköterska på halvfart när man har jobbat några år på kliniken.

Förutom det spännande och utvecklande arbete som avdelningarna 33 och 34 erbjuder vill Ebba, Therése, Anna och Leonora lyfta fram Växjö lasarett som arbetsplats. Sjukhuset är stort nog för att erbjuda all sorts vård, men inte större än att man lär känna varandra över klinik- och avdelningsgränser. Ofta är flera kliniker inblandade i en patients vård.

– Det är alltid lätt att ringa olika avdelningar för att få råd och information, menar de. Vi lär känna varandra och det finns en hjälpsam inställning och väldigt bra stämning här på sjukhuset!

Vårdande samtal och ett brinnande människointresse

De arbetar inom olika delar av psykiatrin men har en sak gemensamt. Sjuksköterskorna Julia, Eleonor, Eva och Anna har ett brinnande intresse för människor.

Eleonor Hjärtmyr har alltid älskat psykiatrin men när hon blev klar sjuksköterska sökte hon sig till en somatisk avdelning.

– Vål där insåg jag ganska snart att mina medicinrundor tog lång tid. Jag satt och pratade med patienterna och kände att jag ville förvalta det förtroendet, säger hon.

Valet att flytta hem till Hallsberg och istället börja arbeta inom öppenvården blev därför enkelt. Idag är hon specialistsjuksköterska inom allmänpsykiatrin och arbetar primärt med ADHD-patienter.

– Jag har alltid brunnit för den här patientgruppen. I mitt arbete följer jag bland annat upp patienter och tar emot nya. Det blir mycket samtalsstöd men även medicinska ställningstaganden, säger Eleonor Hjärtmyr.

Det hon gillar mest med sitt arbete är förtroendet hon får av patienterna.

Sjuksköterskor i psykiatrin. Från vänster: Kerstin Kullberg, enhetschef, Jimmy Björkman, verksamhetschef, Eva Carper Rask, sjuksköterska, Karin Haster, områdeschef, Julia Borén Stolt, sjuksköterska, Eleonor Hjärtmyr, psykiatrisjuksköterska och Anna Thaberman psykiatrisjuksköterska.

Foto: Richard Ström

i

Område psykiatri är med sina cirka 900 medarbetare en del av Region Örebro läns hälso- och sjukvård. Området består av allmänpsykiatri, barn- och ungdomspsykiatri, rättspsykiatri och specialistspsykiatri. Verksamheterna, som är förlagda till Örebro, Hallsberg, Karlskoga och Lindesberg, omfattar både psykiatrisk öppenvård och psykiatrisk heldygnsvård.

Inom området finns bland annat tillgång till psykiatrisk akutvård, brukarstyrda inläggningsplatser, ECT-behandling, ätstörningsbehandling, DBT-team och mobil resurs suicidprevention.

Psykiatrin samarbetar med såväl kommunen som den somatiska hälso- och sjukvården i processer som tillnyktringsenhet, Maria ungdom, sprutbytesmottagning och BPSD-team. Vi arbetar aktivt med utveckling av psykiatrin kopplat till kunskapsstyrning, nationella vårdprogram och aktuell forskning. Inom området bedrivs även olika forskningsprojekt. Tillsammans skapar vi ett bättre liv!

regionorebrolan.se/psykiatri

Region Örebro län

– Att använda sig själv som ett verktyg i mötet med patienterna har gjort mig väldigt ödmjuk inför människan och livet i allmänhet vilket jag är tacksam för.

Utvecklande på rättspsyki

Julia Borén Stolt arbetade extra på en psykiatrisk intensivvårdsavdelning under studietiden. Men när hon blev klar sjuksköterska sökte hon sig till somatiken, där hon arbetade under sju år.

– Som student fick jag ofta höra att jag absolut inte skulle söka mig till psykiatrin det första jag gjorde. Det fanns dessutom en del fördomar om att det skulle vara väldigt lugnt på rättspsyki och jag är en person som älskar att ha mycket att göra, säger hon.

Men när hon fick chansen att vara med och starta upp en ny utslussningsavdelning inom rättspsykiatrin i Örebro kände hon att det var helt rätt.

– När jag kom hit var det som att kliva in i en annan värld. Vårdtiderna är långa och vi följer patienternas framsteg men även deras bakslag. Vi har mycket patientkontakt och det finns stora möjligheter att påverka sin arbetssituation, säger hon.

Att det skulle vara för lugnt är en fördom hon kan avfärda. En annan för-

dom som hon möter är att det är farligt att arbeta inom psykiatrin.

– Jag har aldrig känt mig otrygg på min arbetsplats. Jag har larm och välutbildade kollegor, vi vet hur vi ska hantera hotfulla situationer, säger hon.

Utbildning och akutvård

Även Anna Thaberman fick nys om en spännande tjänst och sökte den. Idag arbetar hon som specialistsjuksköterska inom barn- och ungdomspsykiatrin. Hennes uppdrag är att sänka suicidtalerna bland barn och unga.

– I min roll som mobil resurs utbildar jag allt från blåljus till vårdpersonal om psykisk ohälsa bland unga. I höst ska jag även ut i skolor och föreläsa, säger Anna Thaberman och berättar att hon en dag i veckan arbetar på barn- och ungdomspsykiatris akutmottagning.

Det hon gillar med sin arbetsplats är att hon hela tiden har fått möjlighet att utveckla sig. Att hon dessutom får chans att påverka unga personers liv ser hon som en stor förmån.

Samtal och somatisk vård

Eva Carper Rask blev färdig sjuksköterska för sex år sedan. Även hon hade fått höra saker som ”Du får inte gömma dig

inom psykiatrin” valde hon att inte lyssna på det örat.

– Jag hade klasskompisar som arbetade på Beroendecentrum och de trivdes jättebra. Jag tackade därför ja på min första intervju. Jag stortrivs med mitt jobb, har underbara kollegor och dessutom ett toppenschema, säger hon.

Arbetsdagarna består av ronder, medicinutdelning, läkarsamtal och patientkontakt. Många av patienterna som Eva möter har även fysiska problem så den somatiska vården är ständigt närvarande.

Trots att Eleonor, Julia, Anna och Evas arbetsuppgifter ser olika ut är de vårdande samtalerna viktiga verktyg för alla fyra. Relationerna som skapas leder till historier som inte bara berikar jobbdagarna utan även livet i stort.

– Jag hade ett sådant tillfälle för inte så länge sedan. Jag fick ett samtal från en kille som jag träffade första gången när han var 20 år. Då var han illa ute, han var kriminell och hade problem med droger och ångest. Nu tio år senare gick vi en barnvagnspromenad i parken. Han var drogfri och hade precis fått sitt andra barn. Han mådde bra. Det var stort att ses igen, säger Anna Thaberman.

Tydliga utvecklingsmål för sjuksköterskor stärker vården

Tema Akut och Reparativ Medicin på Karolinska sjukhuset arbetar aktivt med Region Stockholms kompetensstegen för sjuksköterskor som tydliggör möjligheter och krav för att uppfylla kompetenserna för varje steg. Som komplement till kompetensstegen finns karriärvägar där den stora fördelen är att sjuksköterskor kan välja om de vill avancera kliniskt, akademiskt eller inom ledarskap.

Kompetensstegen har sju olika nivåer som i sin tur är nära sammankopplade med olika tjänster, som biträdande universitetssjuksköterska (BUS), omvårdnadsansvarig (OVA) och omvårdnadsspecialist.

– Det är skönt att det finns ett så tydligt ramverk för vår yrkesroll eftersom sjuksköterskerollen rymmer så otroligt många möjliga arbetsuppgifter. Kompetensstegen tydliggör även kraven för olika tjänstenivåer och vilka vidareutbildningar som krävs för att ta sig dit, berättar Sabine Gustafsson.

Hon tog sin grundexamen för fyra år sedan och jobbar idag på MAVA/MIMA. Tack vare de nya möjligheter som kompetensstegen ger går hon nu en specialistutbildning i akutsjukvård på halvtid samtidigt som hon jobbar kvar kliniskt på halvtid.

– Målet framöver är en tjänst som omvårdnadsspecialist, en steg-4-tjänst, där kravet är en specialistsköterskeut-

bildning. På min avdelning finns idag ingen sådan tjänst, så jag skulle få vara med och utforma den rollen vilket känns otroligt inspirerande, förklarar Sabine Gustafsson.

Biträdande universitetssjuksköterska
Malin Persson innehar sedan 2019 en BUS-tjänst, vilket är en steg-5-tjänst, med fokus på området ”den kirurgiske patienten”; varje BUS-tjänst har ett eget område.

– Jag jobbade tidigare som omvårdnadsspecialist och trivdes mycket bra, men annonsen om denna BUS-tjänst lät så spännande att jag sökte och fick den. Jag är verkligen supernöjd då jag får fortsätta att jobba kliniskt, vilket jag verkligen gillar, och får samtidigt vara med och göra skillnad genom att jag halva min tid får ägna mig åt omvårdnadsutveckling.

Fokus för utvecklingsarbetet är hur de kan göra det bättre för patienten, och alla projekt hon driver ska vara baserade på forskning.

– En av de stora fördelarna som jag ser med kompetensstegen är att jag kan vara kvar på samma avdelning samtidigt som jag får möjligheter att utvecklas vidare i den riktning jag är intresserad av. Den visar även på vikten av sjuksköterskeyrket och hur vår kompetensutveckling förbättrar för patienterna, konstaterar Malin Persson.

Högre akademisk nivå för varje steg
Det ramverk som kompetensstegen har infört för sjuksköterskeyrket hjälper både nytexaminerade och fleråriga inom yrket att se vilka olika typer av utvecklingsmöjligheter som finns.

– Tidigare var en sjuksköterska en och samma sak vad man än jobbade med. Nu gör kompetensstegen det möjligt för sjuk-

Malin Persson, BUS och Sabine Gustafsson, sjuksköterskor på Tema Akut och Reparativ Medicin på Karolinska sjukhuset.

Foto: Oscar Segerström

sköterskor att vara kvar i klinisk tjänst med olika uppdragsområden och utvecklas inom olika spår. Var och en kan själv bestämma vilken väg man vill ta och får sedan stöd av ledningen på avdelningen att ta sig dit, berättar Andrea Lundin.

Hon jobbar idag som avancerad specialistsjuksköterska (ASSK) vilket är en tjänst som ligger på nivå 6 i kompetensstegen.

– För att få den tjänsten så har jag jobbat 8 år och har även en masterutbildning som avancerad specialistsjuksköterska. Mitt specialistområde är att verka som expert i omvårdnad i det patientnära arbetet hos traumapatienten.

Doktorsexamen krav för steg 7

På både steg 6 och 7 ingår egna forskningsstudier samt att implementera forskningsresultat i det vardagliga arbetet.

– Som OVA jobbar vi mycket med strategisk verksamhet där det handlar om att skapa mer långsiktiga förbättringar, samtidigt som vi är kvar inom den kliniska vården. En av de viktigaste effekterna av kompetensstegen är att vi sjuksköterskor får möjligheter att använda vår kompetens direkt i vården samtidigt som vi får möjligheter att utvecklas vidare, förklarar Maria Amritzer.

Hon har jobbat som omvårdnadsansvarig (OVA) ett tag och är nu doktorand inom omvårdnadspåret. Efter den examen kan hon söka tjänster på steg-7-nivån. Även Lizzie Mårtensson vill börja som doktorand, parallellt med sin OVA-tjänst.

– Målet är ett konstant förbättringsarbete för patienter och omvårdnadspersonal, oberoende av var man befinner

sig på stegen. Vi vet att kompetenta och högkvalificerade sjuksköterskor ökar säkerheten och kvaliteten i vården samt bidrar mycket till att bygga en evidensbaserad och god vård, i partnerskap med patienter. Vi vill hjälpa, lyfta, coacha och utbilda varandra så fler får möjligheter att utvecklas, förklarar hon.

i

Tema Akut och Reparativ Medicin

Syftet med kompetensstegen i klinisk vård är att attrahera, inspirera och behålla medarbetare. Det sker genom att skapa tydliga karriärvägar och förutsättningar för kompetensutveckling för sjuksköterskor. Kompetensutvecklingen utgår från verksamhetens och patienternas behov genom att integrera vårdutveckling och forskning i det kliniska arbetet.

Kompetensstegen består av sju steg som beskriver möjlig utveckling från sjuksköterska till specialisttjänst. Verksamheternas behov styr fördelningen av antal medarbetare per steg och tjänst.

De kliniska kraven i kompetensstegen baseras på de sex kärnkompetenser som är definierade för sjukvårdspersonal:

- evidensbaserad vård
- personcentrerad vård
- samverkan i team
- förbättringskunskap för kvalitetsutveckling
- säker vård
- informatik

www.karolinska.se

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Lizzie Mårtensson OVA, Andrea Lundin, ASSK och Maria Amritzer, OVA på Tema Akut och Reparativ Medicin på Karolinska sjukhuset.

Foto: Gonzalo Irigoyen

Utmanade och roligt arbete på Kirurgiska kliniken i Linköping

Många karriärvägar, varierande arbete och god stämning. Kirurgiska kliniken i Linköping är den perfekta arbetsplatsen för dig som vill utvecklas som sjuksköterska inom avancerad kirurgi. Här satsar cheferna på utbildning för personalen.

Kirurgkliniken i Linköping har ambitionen att vara ett kirurgiskt kunskapscentrum för Sydöstra sjukvårdsregionen. Den positiva inställningen till ny kunskap, vidareutbildning och lärande är påtaglig.

–Kliniken har ett mål att minst 50 procent av sjuksköterskorna ska ha en specialistutbildning i kirurgi. Min plan var att jobba här ett år men jag trivdes så bra och cheferna var villiga att satsa på mig. Jag fick behålla min lön och jobba halvtid samtidigt som jag pluggade, säger Awin Amin som nu har varit färdig specialistsjuksköterska i kirurgi i ett år.

Idag jobbar hon på den vårdavdelningen B191, där patienter med planerade operationer vårdas.

–Det bästa med mitt jobb är variationen på ingrepp och samhörigheten med kollegorna. Vi har patienter från 18 år och uppåt med helt skilda behov av kirurgisk eftervård, säger Awin Amin.

Nyligen examinerade sjuksköterskan Hanna Sundqvist håller med. Hon blev färdig sjuksköterska i juni 2021 och sökte sitt första jobb på den akutkirurgiska vårdavdelningen, KAVA.

Öppet klimat

–Jag hade sommarjobbat som undersköterska på KAVA och tänkte att det

Hanna Sundqvist, sjuksköterska och Awin Amin, specialistsjuksköterska i kirurgi på Kirurgiska kliniken i Linköping.

Foto: Johanna Paluyan

är en bra avdelning att börja på som nyutexaminerad eftersom man stöter på så varierande patientfall, säger Hanna Sundqvist.

När Hanna började fick hon fyra introduktionsveckor med lika många utvalda sjuksköterskor.

–Det var mycket lärorikt eftersom alla jobbar lite olika. Man kan ta till sig olika tips på att lösa samma uppgift. Ibland tänkte jag väl att ”hur ska det här gå” för det är mycket att ta in. Men eftersom alla är väldigt hjälpsamma och man får ställa

hur dumma frågor som helst har det gått bra, säger Hanna Sundqvist.

Awin Amin, som har jobbat fyra år vid kliniken, berättar att man är mycket mån om nya medarbetare. Hon är själv handledare åt nya sjuksköterskor.

–Vi jobbar väldigt självständigt och det ställs höga krav. Därför är det helt nödvändigt att ha ett öppet klimat så att alla känner sig trygga med att ställa frågor. Varje vecka hålls korta utbildningar om saker som personalen önskar lära sig mer om och ibland ges hela eftermiddagsutbildningar. En gång per termin försöker vi hålla i en omvårdnadsvecka där vi har olika stationer med dietister, fysioterapeuter och läkare, säger Awin Amin.

Olika karriärvägar

På kliniken finns det även stora möjligheter att göra karriär, inte bara när det gäller chefskap, forskning eller vidareutbildningar. Det är även möjligt att rotera mellan avdelning och mottagning.

–Man kan utveckla sig på olika nivåer. Jag är till exempel SPIK vilket betyder ”specialistsjuksköterska i klinisk tjänst”. Då har man som uppgift att hålla i Team-ronderna då alla personal-kategorier som är inblandade i patientens vård träffas. Vi försöker även att ta

med patienten och anhöriga på Team-ronderna, säger Awin.

Stödfunktioner avlastar

Kirurgiska kliniken har också satsat på att ha många stödfunktioner där specialiserad personal avlastar sjuksköterskorna. Här finns till exempel sociala samordnare som sköter all planering inför att patienten ska skrivas ut, och undersköterskor som sköter stomiomläggningar och lär ut hur patienterna ska sköta sin stomi.

Hur är det då socialt, hur är stämningen?

–Den är väldigt bra. Vi har en festkommitté som ordnar jul- och sommarfester för hela kliniken. På avdelningen har vi after work ibland även om allt detta har varit på paus under pandemin, säger Awin.

Hanna Sundqvist, som bara har hunnit jobba under pandemin, har inte någon erfarenhet av kliniken sociala tillställningar. Men på frågan om hon skulle rekommendera andra att söka jobb på KAVA svarar hon tveklöst ja.

–Man lär sig mycket och får en bra grund att stå på. Det är allt från trafikolyckor till pankreatiter och ingen dag är den andra lik. Den som vill utvecklas i sitt yrke ska absolut komma hit och jobba, säger Hanna Sundqvist.

i

Kirurgiska kliniken på Universitetssjukhuset i Linköping är regionklinik för Sydöstra sjukvårdsregionen som utgörs av Regionerna Östergötland, Jönköpings län och Kalmar län. Här bedrivs högspecialiserad kirurgisk vård för skador eller sjukdomar i bröst, binjure, bukspottkörtel, gallblåsa, gallgångar, lever, magsäck, matstrupe, sköldkörtel och ändtarm. Högspecialiserad kirurgisk vård bedrivs även för inflammatorisk tarmsjukdom och tarmfistlar. På kliniken finns även en regional enhet för bröstcancer som samlar all bröstcancerkirurgi i Region Östergötland. Utöver sex mottagningar med olika ki-

irurgiska inriktningar och Bröstenheten består Kirurgiska kliniken av två vårdavdelningar. En för planerad kirurgisk vård och en för akut kirurgisk vård.

Kontakt:

Anna Axberg-Ihrman, vårdenhetschef,
tel: 010-103 82 22, anna.axberg@regionostergotland.se
ihrman@regionostergotland.se
www.regionostergotland.se

 Region Östergötland

Medicinkliniken i Växjö ger sjuksköterskor möjligheter

Chefer som uppmuntrar vidareutbildning, stark gemenskap och många karriärvägar. Medicinkliniken i Växjö har en stor samlad kompetens och här finns många möjligheter att växa som sjuksköterska.

Medicinkliniken Växjö är Region Kronobergs största klinik med ungefär 400 medarbetare. En av dem är Jesper Ingvarsson som snart har arbetat med lungmedicin i tre år. Han sökte sig hit direkt efter sjuksköterskeutbildningen efter att ha sommarjobbat som undersköterska på avdelningen.

– Jag trivs oerhört bra och jag uppskattar den specifika omvårdnaden som vi utför här med mycket medicinteknisk utrustning. Lungsjukvård är dessutom en väldigt bra grund att stå på, säger Jesper.

Han vill även hylla den genomtänkta inskolningen han har fått. Den har gett en trygg start.

– Förutom att jag fick gå bredvid i åtta veckor gick jag ett kliniskt utbildningsprogram under de första två åren. Där fick vi nya sjuksköterskor bland annat repetera praktiska moment från grundutbildningen. Med tiden har jag fått mer och mer ansvar. Jag känner att mina chefer verkligen utmanar mig på ett positivt sätt, säger Jesper.

Goda karriärmöjligheter

På Medicinkliniken i Växjö satsas det långt ifrån bara på nyutbildade sjuk-

sköterskor. Målet är att skapa nyfikenhet hos all personal. Ingen ska känna sig helt fullärd. Åsa Ribacke tog sin sjuksköterskeexamen 1994. De senaste 21 åren har hon arbetat på njurmedicinska avdelningen med olika avbrott för studier, som när hon skrev en kandidatuppsats eller läste 20 poäng njurmedicin vid Göteborgs universitet. Åsa har även gått en specialistutbildning i intern- och allmänmedicin vid Linköpings universitet.

– Ju mer man lär sig, desto roligare blir det. Genom utbildningar får man också många idéer med sig om hur man kan utveckla sin avdelning, säger Åsa som nyligen tillträdde rollen som sektionsledare för njurmedicin. En roll som handlar om att hålla koll på personalens utbildningsnivå och vad som behövs för att driva avdelningen framåt.

Stöttar chefer

Medicinkliniken i Växjö mår även om arbetsmiljön för ledningen och man har sett över hur många medarbetare varje chef har under sig på respektive enhet. Vid rekrytering av chefer lägger man stor vikt på omvårdnadskunskap och förståelse för det kliniska arbetet, vilket gjort att många erfarna sjuksköterskor passerat in på kriterierna. I våras rekryterades sjuksköterskan Annette Borland som arbetat som sjuksköterska sedan 2002 och har varit sektionsledare på kliniken neurologi- och strokeavdelning i många år.

– Jag älskar mitt jobb som sjuksköterska och brinner för strokevården. Att kliniken prioriterar dem som känner till verksamheten och patienternas – och personalens – behov tycker jag är jättebra. Även våra chefer har ett kliniskt perspektiv, säger Annette Borland.

Precis som sjuksköterskorna får också cheferna bra interna utbildningar.

– Jag tycker att man får väldigt bra stöd som chef och vi har också väldigt roligt i chefsgruppen, där alla är sjuksköterskor i grunden. Vi har samma lösningsinriktade positiva synsätt som vi tar med oss tillbaka till avdelningarna. Allt börjar uppifrån så jag tror det är väldigt viktigt att chefernas arbetsmiljö är bra. Om chefernas inte trivs kommer inte heller medarbetarna att göra det, säger Annette.

Kamratlig atmosfär

Trivsel, god stämning och kamratskap är svårt att mäta eftersom det är subjektivt. Vad tycker då de tre sjuksköterskorna om den sociala kulturen på sina respektive avdelningar?

– Jag gillar verkligen mina kollegor och vi har roligt ihop, säger Jesper.

– På neuro har vi en väldigt fin kamratskap. Om det inte hade varit så hade jag inte velat vara avdelningschef, säger Annette.

Åsa Ribacke konstaterar att alla nog tycker att den egna avdelningen är bäst och trevligast.

– Vem du än frågar skulle nog alla svara att ”På vår avdelning är det bäst stämning, vi har roligast”. När det gäller oss på njurmedicin kan jag säga att vi har en fin sammanhållning utan inofficiella ledare och grupperingar, säger Åsa.

Alla tre kan varmt rekommendera andra sjuksköterskor att söka sig till Medicinkliniken i Växjö.

i

Medicinkliniken Växjö bedriver öppen och sluten specialiserad vård inom internmedicin. Upptagningsområdet är främst länets östra del, men kliniken fungerar även som en övergripande internmedicinsk länsresurs. Medicinkliniken Växjö är Region Kronobergs största klinik. Den är uppbyggd på att sektionerna inom slutenvården och öppenvården arbetar tillsammans och bildar enheter.

■ **Enhet 1** – Vårdavdelning, hjärtintensivavdelning (HIA) med medicinsk intermedieavdelning (MIMA)-platser. Öppenvård med AK-mottagning, allergimottagning, arytmi-mottagning, hjärtmottagning, hjärtrehabilitering, hjärtsviktsmottagning, pacemakermottagning.

■ **Enhet 3** – diabetes-, endokrin- och njurmedicinavdelning. Öppenvård med diabetesmottagning, endokrinmottagning, njurmottagning, fotvårdsspecialist och psykosocial resurs.

■ **Dialysenheten** – Hemodialys med öppenvård som bedriver Peritonealdialys.

■ **Enhet 4** – neurologi- och strokeavdelning, med akutrum för trombolys. Öppenvård, Neurologmottagning.

■ **Enhet 5** – lungmedicin-, mage- och tarmavdelning, lungmottagning, sömnapné-mottagning (CPAP), mag-tarm-mottagning, allergimottagning.

■ **Enhet 6** – Medicinska dagsjukvården, hematologmottagning, reumatologmottagning.

regionkronoberg.se

REGION
KRONOBERG

Stark sammanhållning och utveckling på AnOpIVA

Som operationssjuksköterska och anestesisjuksköterska på Sunderby sjukhus i Norrbotten har man ett livsviktigt och varierande arbete i en högteknologisk verksamhet. Sunderby sjukhus är tillräckligt stort för att kunna erbjuda en omfattande medicinsk variation, men samtidigt tillräckligt småskaligt för att kunna erbjuda en familjär arbetsmiljö som präglas av sammanhållning och gemenskap.

– Att arbeta som specialistsjuksköterska inom operation eller anestesi hos oss är ett omväxlande och utvecklande arbete i en högteknologisk verksamhet med attraktiv schemaläggning, ett välutvecklat teamarbete och en fin kollegial gemenskap. Vår personalomsättning är relativt låg, vilket innebär att våra medarbetare verkligen får en chans att lära känna sina kollegor ordentligt. Det innebär också att vi har många specialistsjuksköterskor med gedigen erfarenhet att dela med sig av till sina kollegor, säger Malin Wennberg, enhetschef på AnOpIVA-kliniken på Sunderby sjukhus.

– Sunderby sjukhus är ett lagom stort sjukhus med en familjär atmosfär. På centraloperationen möter jag patienter alla åldrar. Det är en otrolig bredd, både vad gäller typ av patienter och de operationer som genomförs. Det innebär att jag ständigt utvecklas här eftersom jag arbetar med patienter inom alltifrån gynkirurgi till urologi och öron-näsa-hals, säger David Hedberg, anestesisjuksköterska på Sunderby sjukhus. Han är även utbildad IVA-sjuksköterska.

Gedigen introduktion

– När jag handleder nyanställda är det otroligt häftigt att se hur de utvecklas och växer. På AnOpIVA är det verkligen teamarbete som gäller. Alla specialistkompetenser fyller sin funktion, och tillsammans löser vi problem och ger patienten en bra vårdupplevelse, säger Anna Andersson, operationssjuksköterska och sektionsledare för kirurgi på Sunderby sjukhus. Hon handleder många nyanställda kollegor och drivs av att ta del av nyutexaminerade specialistsjuksköterskors kompetens och att

Malin Blombacke, operationssjuksköterska, Anna Andersson, operationssjuksköterska och sektionsledare för kirurgi, David Hedberg, anestesisjuksköterska och Julia Lindberg, anestesisjuksköterska på AnOpIVA-kliniken på Sunderby sjukhus.

Foto: Lule-Bild

Sunderby sjukhus är beläget vid Södra Sunderbyn i Norrbotten, mellan Luleå och Boden. Sjukhuset är lokalsjukhus för Luleå och Boden samt länssjukhus

för hela Norrbotten. AnOpIVA-kliniken vid Sunderby sjukhus är en klinik i utveckling och består av länets största operations- och IVA-enhet.

www.norrbotten.se/sunderbysjukhus

ständigt påminnas om hur det är att vara ny i en verksamhet.

Traineejänstgöring blev vägen in

Malin Blombacke är en nyutbildad operationssjuksköterska som fått studiestöd av region Norrbotten och anställning under sin studietid. För henne blev en traineeperiod ingången till yrket som operationssjuksköterska.

– Jag hade arbetat i ett par år som grundutbildad sjuksköterska på en kirurgisk akutvårdsavdelning när jag hörde talas om möjligheten att söka en traineejänst som operationssjuksköterska eller anestesisjuksköterska här på Sunderby sjukhus. Jag fick gå bredvid en legitimerad specialistsjuksköterska och ta del av det dagliga arbetet i åtta

veckor. Traineejänstgöringen var jättebra; den gav mig en konkret bild av hur det är att jobba på en operationsavdelning. Det är en värld som i vanliga fall är ganska sluten. Jag kände direkt att jag hamnat rätt när jag började jobba i operationssalen, säger hon.

Låg personalomsättning

Julia Lindberg är nyutbildad anestesisjuksköterska.

– Jag arbetade tidigare på akutmotagningen och upptäckte att anestesi var ett spännande område under slutpraktiken på sjuksköterskeutbildningen. Jag fick följa med en patient till operationsavdelningen en dag, men det slutade med att jag stannade kvar på operation resten av dagen. Jag kände där och då

att anestesi var en specialinriktning som jag verkligen ville satsa på, säger hon.

För Anna Andersson, som arbetat på Karolinska universitetssjukhuset tidigare, är småskaligheten och den låga personalomsättningen några av de främsta orsakerna till att hon trivs på Sunderby sjukhus.

– På större sjukhus arbetar man ofta mer specialiserat. Här får vi se en helt annan medicinsk bredd, vilket gör att vi utvecklas kontinuerligt. Det känns också bra att verkligen känna alla kollegor, det stärker teamkänslan. Jag upplever också att livskvaliteten är hög i Norrbotten. Här är det aldrig långt till fjäll, skog och ostörda naturupplevelser, säger hon.

En arbetsplats att växa på – för både novis och expert

Chef, forskare eller nyutexaminerad sjuksköterska. På Akademiska barnsjukhuset i Uppsala finns utvecklingsmöjligheter för alla. Men oavsett var på karriärstegen man befinner sig är målet detsamma – att erbjuda bästa tänkbara vård till barnen och deras familjer.

Akademiska barnsjukhuset ligger som ett sjukhus i sjukhuset, mitt i centrala Uppsala. Här finns all expertis som ett sjukt barn kan behöva, samlad under samma tak.

På avdelning 95 B vårdas barn med många olika sjukdomar, inom kirurgi, neurologi, neurokirurgi och ortopedi. Här jobbar Ronja Olander sedan fem månader tillbaka. Hon är nyutexaminerad sjuksköterska och i hennes dagliga arbetsuppgifter ingår bland annat medicinhandling, post- och preoperativ omvårdnad, journalföring och ronder.

–Det är så härligt att jobba med barn. Alla är olika så ingen dag är den andra lik, säger hon.

Öppet klimat skapar trygghet

För nyanställda sjuksköterskor finns ett utarbetat introduktionsprogram där man går bredvid en erfaren sjuksköterska under cirka sex veckor. Varje arbetspass är också bemannat med minst en erfaren sjuksköterska som ska fungera som ett extra stöd när det behövs.

–Det bästa tycker jag är gemenskapen och det öppna klimatet. Jag har aldrig tvekat att fråga om jag varit osäker. Det är jätteviktigt, för det är tufft att vara ny ibland, säger Ronja Olander som redan har siktet inställt på en specialutbildning inom barn- och ungdomssjukvård.

Forskning uppmuntras

Traditionen av forskning är lång på sjukhuset och tätt knuten till det vardagliga arbetet. Det kan handla om att patienterna är inkluderade i olika studier, att man delar med sig av de senaste rönen på arbetsplatsträffar eller firar med tårta när någon nått ett mål i sin forskning.

–Om det inte varit så hade jag nog aldrig tänkt på att forskning är ett alternativ för oss sjuksköterskor, säger Victoria Karlsson, specialistsjuksköterska och forskare.

Hon är anställd på avdelning 95F, som är en intensivvårdsavdelning för ny-

Ronja Olander, sjuksköterska, Mirjam Scholing, barnsjuksköterska och forskare, Alexandra Eliasson, barnsjuksköterska och gruppchef och Victoria Karlsson, specialistsjuksköterska och forskare. Victoria Karlsson ingår även i transportteamet för luftburen intensivvård för nyfödda.

Foto: Angelica Klang

födda, och har jobbat mer än 20 år på Akademiska barnsjukhuset. Genom åren har hon skaffat sig specialistkompetens inom både neonatologi och anestesi. Tack vare möjligheten till en kombinationstjänst inom operations- och intensivvård har hon kunnat upprätthålla kompetens inom båda områdena.

–Det har varit avgörande för min forskning som handlar om att förbättra anestesi till nyfödda, och tar avstamp i båda specialiteterna, säger Victoria Karlsson.

Kopplingen mellan forskning och klinik är viktig för henne. Det ger möjlighet att fånga upp förbättringsområden att undersöka inom ramen för forskningen, och sedan föra tillbaka den kunskapen till verksamheten.

–Då ser man verkligen nyttan med sin forskning på nära håll, säger hon.

Specialistkompetens premieras

Mirjam Scholing är också forskare, men med sitt specialistområde inom gastroenterologi och nutrition. Hon är utbildad och disputerad i Nederländerna och en viktig anledning till att det blev just Akademiska barnsjukhuset var deras satsning på forskning.

–Jag har fått ett otroligt stöd från både kollegor och chefer för min forskning, och det har gjort det väldigt lätt att forska här, säger hon.

Mirjam Scholing arbetar även som konsult till hela barnsjukhuset i frågor

som rör nutrition. Det kan till exempel handla om att informera familjer vars barn har fått en gastrostomi, eller undervisa personal i olika hjälpmedel för nutrition. Men majoriteten av sin arbetstid tillbringar hon på mag- och tarmmottagningen, där hon också har sin tjänst.

–Det är stimulerande med olika arbetsuppgifter. Men det roligaste i mitt jobb är ändå att möta patienter och arbeta tillsammans med andra för att de ska må bättre, säger hon.

Utbildningsprogram för nya chefer

Just arbetet i team, med den trygghet det för med sig, var en viktig anledning till att Alexandra Eliasson, specialistsjuksköterska inom barn och ungdom, tackade ja till jobbet som gruppchef på en avdelning för akut pediatrik. När hon började sin tjänst för tre år sedan hade hon ingen tidigare erfarenhet av chefsuppgifter.

–Jag har fått möjlighet att bolla många frågor inom chefsgruppen. Eftersom vi delar kontor är det enkelt att stötta och hjälpa varandra, säger hon.

En viktig grund i arbetet som chef har även det operativa chefsprogrammet varit, som erbjuds alla chefer under deras första år. Stoltast är Alexandra Eliasson över satsningen hennes avdelning gjort på fortbildning, med bland annat femton minuters fortbildning varje morgon för all personal.

–Jag tror på att bygga upp en bra struktur för både utbildning, ledarskap

och ett gott lagarbete. Det tycker jag vi har kommit långt med, säger hon.

Akademiska barnsjukhuset i Uppsala

Är en del av Akademiska sjukhuset som är ett av Sveriges största sjukhus, med närmare 8 000 anställda och över 900 vårdplatser. Barnsjukhuset är uppdelat i sju olika sektioner med akut barnsjukvård, barnkirurgi, barnneurologi, barns vård och hälsa, blod- och tumörsjukdomar, specialiserad pediatrik och neonatologi. Här erbjuds högspecialiserad vård inom flera områden och rikstäckande sjukvård för utvalda diagnoser. I barnsjukhusets uppdrag ingår även att bemanna ett transportteam för luftburen intensivvård, med uppdrag över hela landet.

Kontakt:

jacoba.wennergren@akademiska.se

Akademiska Sjukhuset
751 85 Uppsala
Tel: 018-611 00 00

www.akademiska.se

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

Remeo expanderar och gör plats för fler

Att förvandla ett 50-talshus till en toppmodern klinik är både modigt och svårt. Men långt ifrån omöjligt. Genom en unik ombyggnation kan Remeo hjälpa ännu fler långvarigt kritiskt sjuka patienter.

Remeo Stockholm är Sveriges första klinik för avancerad andningsvård och skräddarsydd rehabilitering.

–Ungefär fem procent av de patienter som överlever intensivvården blir kvar under en längre tid; de är i för dåligt skick för att kunna ta sig vidare. Det är här vi kommer in i bilden, säger Anna Cedborg, vd och verksamhetschef för Remeo.

I dagsläget är det nästan alltid kö till någon av de 16 fysiska vårdplatserna.

–De fysiska platserna ska inte få begränsa våra möjligheter att hjälpa den här växande patientgruppen, säger Anna Cedborg och berättar att de efter expansionen öppnar ytterligare sju vårdplatser.

Genom att bygga om ett äldreboende från 50-talet till en klinik som kan ta emot mycket svårt sjuka patienter har en unik atmosfär skapats.

–Vårt mål är en inom- och utomhusmiljö som är mer hemlik. Lugnet

och den trygga miljön är viktig för patienternas återhämtning, men även för personalen, säger Anna Cedborg, och lägger till att även om lokalerna är viktiga så betyder medarbeterna allt.

Medarbetarna är involverade

Under de åtta år som Remeo har varit igång har en unik kompetens byggts upp. Det var därför självklart att involvera personalen i byggprocessen. En av

de personer som har kommit med viktiga synpunkter och lösningar är sjuksköterskan och medicinteknikern Leila Ghelichkhani.

–Det har varit en väldigt rolig process. Jag har kunnat bidra med andra perspektiv tack vare mina erfarenheter från golvet, säger Leila Ghelichkhani, och berättar att hon genom sin roll som samordnare även har fångat upp frågor och förbättringsförslag från sina kollegor.

Remeo erbjuder kvalificerad vård och rehabilitering till patienter med långvarig kritisk sjukdom och patienter i behov av andningshjälp. Patienten får ett eget rum i en lugn och hemlik miljö, nära naturen. Med hjälp av kvalificerat andningsstöd och skräddarsydd rehabilitering börjar vägen tillbaka till livet redan första dagen.

www.remeo.se

Resultatet är en toppmodern våning där inget har lämnats åt slumpen. Tekniska hjälpmedel och den senaste utrustningen ska underlätta för både medarbetare och patienter. Allt från hur många eluttag och handfat som ska finnas i ett rum till på vilken sida av sängen som utrustningen ska stå har beaktats.

–Det ska bli väldigt spännande att få börja arbeta i de nya lokalerna, säger Leila Ghelichkhani.

Helhetsansvar med egna operationsteam

Idag har alla regioner långa operationsköer p.g.a. inställd vård under pandemin. Hur man planerar arbeta ikapp vårdskulden varierar i landet. Operationskonsulterna erbjuder kompletta operationsteam och drift av hela operationsenheter som en del av lösningen, en verksamhet som bedrivits med stor framgång i Region Stockholm.

Operationskonsulterna grundades 2014 av erfarna specialistsjuksköterskor med drivkraften att förbättra för såväl medarbetare som patienter och sjukvården i stort. Företaget är inte ett traditionellt bemanningsföretag, utan har expertisen att ta sig an komplexa operationsuppdrag, genom hela kedjan med ett helhetsansvar.

–Vi kan bidra med kompletta operationsteam med operationssjuksköterska, narkossjuksköterska, undersköterska, postopsjuksköterska och narkosläkare. Vi ansvarar för såväl operationsplanering som operation och eftervård. Alla våra sjuksköterskor är specialistutbildade inom operation, anestesi och IVA och har lång och gedigen erfarenhet, berättar Joacim Claesson, vd och anestesijuksköterska.

Nytt koncept

2018 inleddes ett sådant samarbete med Region Stockholm. Operationskonsulterna tog helhetsansvar för en operationssal på Karolinska sjukhuset,

Företagets grundare: Patrik von Zur-Mühlen och Joacim Claesson.

och under projektets löptid på 1,5 år genomfördes cirka 4 000 operationer, främst avancerad cancerkirurgi.

–Modellen där vi tar hela ansvaret har visat sig vara ett vinnande koncept. Vi har kunnat styra flödena optimalt med hög produktivitet och kraftigt kapade köer. Både beställare och medar-

betare har varit väldigt nöjda, berättar vice vd Patrik von Zur-Mühlen, operations- och anestesijuksköterska.

Kapacitet för fler uppdrag

Operationskonsulterna har nyligen fått i uppdrag att bedriva ett stort operationsprojekt i Västmanland men har ändå kapacitet att åta sig fler liknande uppdrag. Operationskonsulternas modell för helhetsansvar och drift av operationsenheter kan bedrivas i många regioner där det redan finns operations-salar som ej används på sjukhusen.

En viktig fördel med vår modell är att sjukhusens egna operatörer får operera patienterna inom sitt ordinarie sjukhus. Det medför en högre patient-säkerhet då hela sjukhusets ordinarie verksamhet med olika specialister finns tillgänglig i omedelbar närhet i händelse av komplikationer under operation. Det finns även en viktig aspekt i att operatörerna får upprätthålla sin kompetens och färdighet istället för att överlämna ingreppen till kollegor inom den privata vården. Idag är vården konstant underbemannad och i behov av nya kollegor, så därför är det ytterligare en fördel att Operationskonsulterna i sin modell även tar ett ansvar för vidareutbildning och handledning av såväl studenter som

nya kollegor för exempelvis specialist-sjuksköterskelever, läkarstudenter, ST-läkare och nyutbildade specialister säger Joacim.

Operationskonsulterna drivs av kliniskt verkssamma specialistsjuksköterskor och erbjuder kompletta operationsteam, som tar ett helhetsansvar för pre-op, operation och post-op. Man erbjuder även traditionell bemanning. Medarbetarna är samtliga specialistsjuksköterskor inom operation, anestesi och IVA. För både dig som anställd och uppdragsgivare är det en trygghet med en arbetsgivare som har stor erfarenhet av specialistsjukvård, och har komplett försäkringsskydd.

Operationskonsulterna
Tel: 08-580 80 300
E-post: post@operationskonsulterna.se
www.operationskonsulterna.se

Fokus på patienternas egna styrkor och förmågor

Det är spännande och meningsfullt att arbeta inom psykiatri, menar Elin Karlsson och Johannes Antus. De arbetar som specialistsjuksköterskor vid Psykiatriska kliniken i Linköping och upplever att bilden av psykiatri många gånger blir skev och missvisande.

Psykiatriska kliniken vid Universitetssjukhuset i Linköping har både öppenvård och slutenvård dygnetrunt. Verksamheten riktar sig till vuxna i behov av psykiatrisk- och beroendevård.

Elin Karlsson arbetar inom slutenvården, främst med patienter med beroendesjukdomar som exempelvis alkoholism, drogmissbruk, läkemedelsberoende och spelberoende.

– Jag känner att jag får utvecklas, inte bara i min yrkesroll utan också som människa. Jag träffar många resurssvaga människor som lever utsatta liv och är på samhällets skuggsida. Här kan de få stöd och hjälp att förhoppningsvis känna sig lite mer stärkta och hitta nya vägar i livet.

Elin blev legitimerad sjuksköterska 2017. Under sin utbildning gjorde hon praktik inom rättspsykiatri och trivdes väldigt bra. Direkt efter legitimation sökte hon sig till ett traineeprogram på psykiatriska kliniken i Linköping.

– Jag fick börja på en beroendevård. Men redan efter sex månader när jag skulle byta placering, valde jag att vara kvar. Jag fastnade för uppdraget och de människor jag möter här.

Fokus på återhämtning

Efter drygt två år som sjuksköterska påbörjade hon en fortbildning till spe-

Elin Karlsson och Johannes Antus, specialist-sjuksköterskor i psykiatri på psykiatriska kliniken vid Universitetssjukhuset i Linköping.

Foto: Lasse Hejdenberg

cialistsjuksköterska. Utbildningen betalades av arbetsgivaren och hon kunde varva studier och arbete på kliniken med bibehållen lön. Efter avslutad utbildning får alla vidareutbildade sjuksköterskor 4 000 kr i lönepåslag.

– Jag är glad att jag fick den möjligheten. Utbildningen var över mina förväntningar och har varit viktig i min kunskaps- och kompetensutveckling.

På 20 procent arbetar Elin med verksamhetsutveckling, och driver tillsammans med andra vidareutbildade sjuksköterskor på kliniken ett utvecklingsprojekt. Projektet handlar om återhämtningsinriktad vård; syftet är att identifiera arbetsmetoder och förhållningssätt som fokuserar på och lyfter patientens styrkor och förmågor.

– Kliniken har köpt in extern handledning i Återhämtningsinriktad vård av en disputerad specialistsjuksköterska från Luleå tekniska universitet. Det är väldigt spännande och inspirerande.

Elins kollega Johannes Antus, som arbetar på kliniken öppenvårdsmottagning med psykopatienter, tycker att

satsningen på återhämtningsinriktad vård är ett lyft för kliniken.

– Inte minst när det gäller den psykiatriska omvårdnaden. Omvårdnadsteamet har fått en mycket större och tydligare roll och det berikar hela kliniken. Det visar även att man, oavsett position på kliniken, kan vara med och påverka på ett mer omfattande och klinikövergripande vis, säger Johannes.

Vägledning och nära möten

Johannes Antus blev legitimerad sjuksköterska 2012 och färdig specialist-sjuksköterska i psykiatri 2016. I samma veva blev han erbjuden en tjänst vid psykiatriska kliniken psykosmottagning. En stor andel av de patienter han möter lider av olika psykosjukdomar, som schizofreni, vanföreställningssyndrom, kortvarig psykos och schizofreni.

– Vi möter många som är nyinsjuknade i psykos och det innebär i regel en stor livskris. Livet förändras på så många plan, inte bara för patienten utan även för anhöriga. Här har vi en

viktig roll att stödja och vägleda i möten med patienter och anhöriga.

Johannes Antus deltar i ett utvecklingsprojekt som handlar om att arbeta fram rutiner för uppföljning av anhöriga efter suicid, samt att identifiera behoven av efterföljande stöd.

– Vi har startat ett klinikövergripande team som arbetar likvärdigt och tar kontakt med anhöriga för att kartlägga behoven av stöd och hjälp och hur vi på bästa sätt kan guida dem vidare.

Både Elin och Johannes uppskattar kliniken satsningar på att förbättra och utveckla vården, samt de möjligheter som ges till karriär- och kompetensutveckling.

Självständigheten och de mänskliga mötena gör arbetet både meningsfullt och utvecklande, menar de.

– Psykiatrien målas ofta ut som skrämmande och är förknippat med många fördomar och stigma runt patienterna. Den bilden stämmer inte med det vi upplever på kliniken. Det är verkligen både roligt, utvecklande och meningsfullt att arbeta inom psykiatri, säger Johannes Antus.

Psykiatriska kliniken verksamhet, med både öppenvård och dygnetruntvård, riktar sig till vuxna med behov av psykiatrisk- och beroendevård inom centrala Östergötland.

Inom kliniken arbetar läkare, psykologer, kuratorer, sjuksköterskor, skötare, arbetsterapeuter, sjukgymnaster, dietist samt administrativ personal.

www.regionostergotland.se

Gott omvårdnadsarbete på RPC i Trelleborg!

På Rättspsykiatriskt centrum i Trelleborg jobbar du med helhetsperspektiv och får följa patienterna genom hela vårdprocessen.

– Arbetet här skiljer sig mot de flesta vårdavdelningar, oavsett om det är inom somatiken eller psykiatrin. Vi har möjlighet att lära känna våra patienter eftersom vårdtiderna här är längre. På så sätt kan vi bedriva ett bra omvårdnadsarbete, vilket är givande, säger psykiatrisjuksköterskan Anette Niklasson, enhetschef på avdelning 1 på Rättspsykiatriskt centrum i Trelleborg.

Anette har lång erfarenhet av chefspositioner inom psykiatrin och tvekar inte att ta steget till rättspsykiatrin

2014, ett par år innan RPC i Trelleborg slog upp portarna.

– Jag visste att ett helt nytt centrum skulle öppna och ville vara med från början. Här har vi verkligen goda förutsättningar, i anpassade ljusa lokaler, en god bemanning, ett intressant arbete och en säker arbetsmiljö. Vi erbjuder sjuksköterskorna rätt förutsättningar och tid för att kunna skapa en god allians med patienten.

Tid för omvårdnad

Hennes kollega Jenny Nilsson instämmer. Jenny arbetade länge som sjuksköterska inom somatiken, men sladdade om och blev färdig specialistsjuksköterska i psykiatri 2018, samma år som hon kom till RPC i Trelleborg.

– Jag ville arbeta med patienter som är dömda till rättspsykiatrisk vård.

Anette Niklasson, psykiatrisjuksköterska och enhetschef och Jenny Nilsson, psykiatrisjuksköterska och enhetschef på Rättspsykiatriskt centrum i Trelleborg.

Foto: Ramona Bach

Dessa patienter har ofta ett stort omvårdnadsbehov och här finns tid för detta. Patienterna behöver mycket stöttning och vi har möjlighet att följa dem genom hela behandlings- och habiliteringsprocessen. Att jag började arbeta på RPC har jag aldrig ångrat.

Kompetensutveckling

Det finns ett stort utbud av kompetensutveckling och ett starkt stöd för nyutexaminerade sjuksköterskor. För den som är intresserad finns även möjlighet att läsa till specialistsjuk-

sköterska i psykiatri efter ett tag. Sjuksköterskan jobbar i tvärprofessionella team i en lugn och trygg miljö, präglad av tydliga rutiner och högt säkerhetstänkande. Organisationen ger dig goda möjligheter att vara med och utveckla vården.

– Det viktigaste är att du ser människan bakom brottet, och vill bedriva god omvårdnad till varje enskild patient, menar Anette och Jenny. Har du den egenskapen och vill göra skillnad på riktigt, då kommer du att trivas här hos oss!

i

Rättspsykiatriskt centrum i Trelleborg bedriver specialiserad rättspsykiatrisk vård, forskning och utbildning. Här finns många spännande utvecklings- och karriärmöjligheter för sjuksköterskor, oavsett om du är grundutbildad eller specialistsjuksköterska. Exempelvis kan du engagera dig som kvalitetsjuksköterska, etksamordnare, studentansvarig eller inom forskning.

Nyfiken? Läs mer på www.skane.se

Bra introduktion ger trygg start på kirurgen

– Introduktionsprogrammet gav en trygg start. Att det fanns en tydlig plan för mina första veckor där det tydligt framgick vad som förväntades av mig var väldigt skönt, säger Madelene Rydberg, sjuksköterska inom verksamhetsområde kirurgi vid Akademiska sjukhuset i Uppsala.

På verksamhetsområde kirurgi vid Akademiska sjukhuset i Uppsala utförs alla typer av kirurgi. Diagnoserna är många och varierande vilket är en utmaning, inte minst om man är ny i yrket. God introduktion av nyutexaminerade sjuksköterskor är ett måste.

– Vi har alltid erbjudit inskolning, men tidigare var kvaliteten starkt kopplad till den handledare du gick med. För att säkerställa att alla nya lär sig allt som krävs när man arbetar hos oss har vi sedan 2019 ett tydligt och strukturerat introduktionsprogram för alla nya sjuksköterskor, berättar Frida Resare, biträdande avdelningschef kirurgavdelning 70C.

Tillsammans med kollegan Michaela Tollin, biträdande avdelningschef avdelning 70E, har hon utvecklat ett program som kvalitetssäkrar sjukskö-

Madelene Rydberg, Michaela Tollin och Frida Resare på verksamhetsområde kirurgi vid Akademiska sjukhuset i Uppsala.

terskornas första tid i yrket. Programmet löper under fem veckor där varje vecka har ett tydligt fokus och där det tydligt framgår hur arbetsbelastning och patientarbete ser ut över tid.

– Utgångspunkten är fem veckors introduktion, men den tiden är inte huggen i sten. Vi fokuserar mer på att man uppnått allt som vi tycker är viktigt, och har regelbundna avstämningar för att fånga upp eventuella luckor, säger Michaela.

Utvecklande

Madelene Rydberg som började på kirurgen i somras, bara några veckor efter

sin sjuksköterskeexamen, tycker att hon fått en trygg start i yrket. En stor fördel var att introduktionsprogrammet presenterades så tidigt som vid första anställningsintervjun.

– Det fanns redan en tydlig plan för mina första veckor i verksamheten där det också framgick vad som förväntades av mig och vilket ansvar mina handledare hade.

Med facit i hand konstaterar hon att introduktionsprogrammet levde upp till alla förväntningar.

– Efter fem veckor var jag redo att ta egna patienter, och jag är genomgå-

i

Akademiska sjukhuset – verksamhetsområde kirurgi

Vårt verksamhetsområde består av tre kirurgiska vårdavdelningar som har nära samarbete med varandra. Vi bedriver både akut och planerad verksamhet inom områdena bröst- och endokrinkirurgi, esofagus-ventrikelkirurgi, kirurgisk akutvård och trauma, kolorektalkirurgi, kärlkirurgi, lever-pankreas- och transplanteringskirurgi.

akademiska.se/kirurgi

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

ende väldigt nöjd med att mitt val föll på verksamhetsområde kirurgi. Det är en bred specialitet där jag inte tappar några kunskaper utan kan fortsätta att utveckla min kompetens på ett bra sätt.

Foto: Mikael Wallstedt

Tid för både patienter och kompetensutveckling

Goda utvecklingsmöjligheter, tid för patienterna och stimulerande arbetsuppgifter. Det är några av de faktorer som gör att sjuksköterskorna Kamal, Mikaela, Vera och Mikaela har sökt sig till rättspsykiatri i region Stockholm.

– Här på rättspsykiatri har vi något som inte finns någon annanstans inom vården. Vi har tid, säger Kamal Hassan som har arbetat inom rättspsykiatri sedan han tog studenten.

De första 5,5 åren arbetade han som mentalskötare men han visste hela tiden att han skulle utbilda sig till antingen sjuksköterska eller läkare. Efter att ha sett arbetet inom rättspsykiatri på nära håll blev beslutet enkelt.

– Som sjuksköterska är du spindeln i nätet; vi är involverade i större delen av det arbete som utförs här. Det är vi som har helhetsbilden och som fördelar arbetet till mentalskötarna. Vi samarbetar i ett tvärprofessionellt team bestående av kuratorer, psykologer, arbetsterapeuter, mentalskötare och överläkare, säger Kamal Hassan som idag arbetar som sjuksköterska på avdelning 35, en sluten vårdavdelning på sektion Nord.

Kamal Hassan arbetar nära sina patienter. I rollen som sjuksköterska monitorerar han effekten av mediciner och kartlägger allt från omvårdnadsbehov till patienternas ekonomi och sociala liv. Vid behov kontaktas även externa aktörer såsom biståndshandläggare och personal på sysselsättningar och boenden.

Sedan han började arbeta inom rättspsykiatri inom region Stockholm har han gått flera olika interna utbildningar. Just nu utbildar han sig till specialist-sjuksköterska, en utbildning som delvis bekostas av arbetsgivaren.

Trots att Kamal Hassan, Mikaela Benton Bowenius, Vera Warda och Mikaela Holm arbetar med personer som har begått allvarliga brott känner de sig trygga på sina arbetsplatser. Att få ge patienterna av sin tid och göra skillnad både motiverar och stärker dem.

Foto: Johan Marklund

Ekonomiskt stöd under utbildning

Även Mikaela Benton Bowenius, som blev klar med sin sjuksköterskeutbildning i januari i år, får ekonomiskt stöd för att läsa till specialistsjuksköterska.

– Jag fick även studielön under termin sex på min sjuksköterskeutbildning, säger hon och berättar att hon fick upp ögonen för rättspsykiatri och avdelning H2, som är en rättspsykiatrisk akutvårdsavdelning, under sin praktik.

Det var personalgruppens och chefernas mottagande men även tiden hon fick med patienterna som gjorde att hon ville arbeta på avdelningen.

– Jag trivdes direkt. Det jag gillar mest med arbetet är möjligheten att följa patienterna från den akuta fasen tills det att patienterna stabiliserats så de kan flytta vidare till en vårdavdelning. Patienternas förbättringar visar att vården gör skillnad och människan bakom brottet kommer fram, säger hon.

Hittade hem tack vare praktik

Sjuksköterskorna Mikaela Holm och Vera Warda arbetar på vårdavdelning H5/H6 på sektion Syd. Även de upptäckte rättspsykiatri under sin utbildning. När de fick reda på att de skulle göra sin praktik inom rättspsykiatri kändes det både spännande och nervöst.

– Det gick en del rykten om rättspsykiatri och jag kände mig lite orolig. Allt var nästan lite mystiskt. När jag sökte efter information om rättspsykiatrisk omvårdnad hittade jag väldigt lite, säger Vera Warda.

Idag är hon väldigt glad att hon fick chans att upptäcka rättspsykiatri och alla möjligheter som finns där.

– Som sjuksköterska kan du göra stor skillnad för patienterna. Vi lägger upp individuella vårdplaner och har ett nära samarbete med andra profes-

sioner. Dessutom har vi ett fint arbetsklimat här där alla är delaktiga, säger hon och tillägger att de även har bra arbetstider.

Mikaela Holm, som blev klar sjuksköterska i januari i år, håller med. Osäkerheten som hon kände inledningsvis har gett vika och hon stortrivs på sitt arbete. Även hon är tacksam för praktiken som gjorde att hon hittade rätt.

– Att få följa patienterna och göra skillnad för dem är det bästa med arbetet, säger hon och berättar att arbetet inom rättspsykiatri har fått henne att bli ödmjukare som person.

Vidareutbildning uppmuntras

Att vidareutbildning och kompetensutveckling är något som uppmuntras är ytterligare faktorer som Mikaela Holm och Vera Warda uppskattar med sin arbetsplats. Båda två fick studielön under sista året av sin sjuksköterskeutbildning. Motkravet var att de skulle börja arbeta inom rättspsykiatri och stanna på sin avdelning under minst två år. Det är ett åtagande som de båda uppfyller med glädje.

– Vi trivs bra inom psykiatri och kommer med stor sannolikhet att stanna kvar här, säger Vera Warda.

i

Den rättspsykiatriska vården i Region Stockholm är fördelad på två sektioner i norra och södra länsdelarna. Målet med vården är att förbättra patientens psykiska hälsa och minimera risken för återfall i allvarliga brott, så att patienten kan återgå till ett fungerande liv i samhället. Tillsammans med patienten planerar vi behandling, samordning och uppföljning av den vård som är nödvändig. Som sjuksköterska har du en ledande och central roll i patienternas rehabilitering. För oss är rätt kompetens viktig varför vi gärna ser att man kompetensutvecklar sig till förmån för våra patienter.

www.rattpsykiatristockholm.se

Rättspsykiatri Vård Stockholm
REGION STOCKHOLM

Individcentrerad och personanpassad psykiatri

I Region Västernorrland arbetar man både med brukarstyrd inläggning och projektet SPOT, där hembesök fungerar som en brygga mellan heldygnsvård och öppenvård, och kan förhindra inläggningar.

– Vi gör hälsofrämjande insatser och tittar mycket på friskfaktorerna, inte bara problemlösning, säger sjuksköterskan Ramazan Düzgün.

SPOT, specialistsjuksköterskt omvårdnadsteam, är den nya resursen i vuxenpsykiatri i Region Västernorrland. Det är ett komplement till öppenvården och ett alternativ till traditionell heldygnsvård.

i

Länsverksamhet psykiatri har för sin verksamhet ett upptagningsområde som omfattar Västernorrlands län med sju kommuner. Öppenvårdsmottagningar finns på fem orter: Sundsvall, Härnösand, Kramfors, Sollefteå och Örnsköldsvik. Heldygnsvård finns i Sundsvall. Därtill finns SPOT i Sollefteå och i Örnsköldsvik som erbjuder psykiatrisk sjukvård i hemmet.

Kontakt: Anna-Karin Drewsen, if verksamhetschef, 060-181748
anna-karin.drewsen@rvn.se

www.rvn.se

Region
Västernorrland

– Vi utgår från patientens behov och önskemål, det finns en helt annan flexibilitet. Det bidrar till mer delaktighet från patientens sida, säger Ramazan Düzgün som har 20 års erfarenhet inom psykiatri.

Hans kollega Robert Fredriksson, sjuksköterska sedan två decennier, ser många fördelar med att träffas hemma hos patienten.

– Jag upplever att patienten slappnar av, och här är jag gäst hos dem medan

Jenny Nordlander, specialistsjuksköterska och ECT-sjuksköterska.

de kan upplevas vara gäster hos oss när de är i heldygnsvården. Det blir ofta ett bättre samtal på patientens planhalva. Det är också lättare att göra en bedömning när man ser miljön som patienten lever i. Måendet speglas ofta i hur det ser ut, säger han.

Nyfiken och flexibel

Sjuksköterskorna som arbetar inom SPOT har en bred repertoar bland sina arbetsuppgifter. Det kan till exempel handla om att sitta och prata med en patient eller att gå ut på promenad tillsammans.

– Det är en bra arbetsplats om man är nyfiken och flexibel och vill röra sig ute bland människor, säger Robert Fredriksson.

Jenny Nordlander, specialistsjuksköterska och ECT-sjuksköterska, har jobbat på en heldygnsavdelning i Sundsvall i 16 år.

– Här får man jobba med helheten, och det kan vara en utmaning att förstå vad problemet är. Ibland hänger psyket och somatiken ihop väldigt tätt, säger hon.

Brukarstyrd inläggning

Hon ser positivt på SPOT, eftersom patienter från heldygnsvården sällan är helt återställda när de skrivs ut. Jenny Nordlander ser också många fördelar

Robert Fredriksson och Ramazan Düzgün, sjuksköterskor inom vuxenpsykiatri i Region Västernorrland.
Foto: J.Forsberg produktion

med BI, brukarstyrd inläggning, som man infört för vissa patientgrupper.

– Det fungerar väldigt bra. Man skriver ett kontrakt om att patienten kan lägga in sig i tre dagar, tre gånger i månaden. Då blir det inte de där långa inläggningarna.

Och Jenny Nordlander stortrivs på sin avdelning.

– Psykiatri i sig är spännande, och man möter så otroligt många olika slags människor. När man går till jobbet vet man aldrig vad som väntar, och det är väldigt roligt, säger hon.

Åter till "nya normala" vid ANIVA i Örebro

Pandemin har skapat en lång operationskö som innebär både förändrade arbetstider och nya uppskattade säkerhetsrutiner. Det menar anestesisjuksköterskorna Ingrid Johansson och Nathalie Pettersson-Jansson vid Universitetssjukhuset Örebro.

Likt andra anestesisjuksköterskor under pandemin har de båda gjort en heroisk insats när patienter svävat mellan liv och död på IVA. En avdelning som anestesisjuksköterskor normalt sett inte arbetar på.

– Att inte veta på morgonen om man ska vara på sin egen arbetsplats eller behöva hjälpa till på intensiven har varit det absolut svåraste med pandemin. Även om man känner till den medicintekniska utrustningen är det helt andra mediciner och arbetssätt, säger Nathalie Pettersson-Jansson.

Kollegan Ingrid håller med. Jobbet på IVA kan inte jämföras med anesthesin och det är ingen slump att det är två helt olika specialistutbildningar.

– Samtidigt är det fullt förståeligt att sätta in anesthesiutbildade om man ska välja bland sjuksköterskor som saknar IVA-utbildning, säger Ingrid Johansson.

Uppskattat konto på Instagram

I februari 2021 skapade de Instagram-kontot Anestesi USÖ där man kan få

en inblick i vad som händer på anesthesin.

– Vi såg att andra sjukhus hade konton och tänkte att vi också borde ha det. Anestesi och operation är lite "hemligt" och många vet inte vad vi gör här. Våra följare är både allmänhet och andra personalkategorier på sjukhuset, säger Ingrid Johansson.

Reaktionerna har varit mycket positiva och kontot följs av över tusen personer.

Nu, hösten 2021, klarar sig IVA utan hjälp från anesthesin, men även om pandemin har lugnat sig är det inte som tidigare.

– Nu måste vi ta tag i alla som väntat på planerade operationer vilket innebär att våra arbetstider har förskjutits. Fler jobbar eftermiddag och kväll så att patienterna kan opereras ända till klockan 18, säger Nathalie.

Nya säkrare rutiner

Inför varje operation tar man nu mer reda på om patienten är vaccinerad och

Nathalie Pettersson-Jansson och Ingrid Johansson, anestesisjuksköterskor vid Universitetssjukhuset Örebro.

i

Anestesi- och intensivvårdskliniken
Anestesisjuksköterskorna på Universitetssjukhuset Örebro medverkar framförallt vid operationer men är också med vid röntgenundersökningar och olika onkologiska behandlingar. De ingår även i traumateamet på akuten. Kliniken finns

även representerad på lasaretten i Lindesberg och Karlskoga.

regionorebrolan.se

Region Örebro län

hur många doser den i så fall fått. Man säkerställer också att det inte finns någon pågående covid19-infektion.

– Vi har väldigt tydliga riktlinjer för hur vi ska hantera ovaccinerade patienter

som måste opereras men också de med pågående covid19-infektion, säger Ingrid.

– Vi var mer oskyddade innan. Nu är det ett större säkerhetstänk vilket bara är positivt, säger Nathalie.

Omväxlande arbete med spännande utmaningar

Tempoväxlingarna är lika frekventa som de många skratten på Sahlgrenska medicinska och lungavdelningen. Den goda sammanhållningen och de spännande utmaningarna gör att Marcus och Teddie stortrivs på jobbet.

När Marcus Hellberg, sjuksköterska på medicinska och lungavdelningen på Sahlgrenska Universitetssjukhuset, var med om ett hjärtstopp för första gången kände han att han befann sig på exakt rätt plats. Fokuset var knivskarpt, alla visste vad de skulle göra och kol-

legorna arbetade som en sammansvetsad enhet.

– Känslan som infinner sig när något sådant händer går inte att beskriva med ord, säger han.

Ett antal år tidigare befann han sig på verkstadsgolvet. Men det var något som fattades.

– I rollen som sjuksköterska hittade jag det jag letade efter: mänsklig kontakt och att få göra skillnad, säger han och berättar att han älskar avdelningens ständiga tempoväxlingar och omväxlande arbete.

Diagnoserna varierar stort bland de patienter som vårdas på avdelningen. Ibland handlar det om tekniskt avancerad sjukvård, ibland kommer patienterna direkt från akuten och i andra fall handlar det om planerad vård. Trots att dagarna många gånger är intensiva finns energin alltid där.

– Det som gör att jag orkar när tempot blir högt är mina kollegor. Det är väldigt högt i tak här och vi är ett glatt gäng, säger Marcus.

Linn Gjöst, Teddie Wählin och Marcus Hellberg trivs och utvecklas på sin arbetsplats.

Foto: Julia Sjöberg

God sammanhållning

Det var den goda sammanhållningen som fick den nyutexaminerade sjuksköterskan Teddie Wählin att söka sig till avdelningen.

– En av mina klasskamrater gjorde sin praktik här och sa att det här var världens bästa avdelning, säger hon.

Nu, med facit i hand, är hon beredd att hålla med. Även om dagarna är intensiva så känner hon sig aldrig vilsen.

– Stödet och uppbackningen jag som ny har fått här har jag aldrig upplevt på en arbetsplats tidigare, säger hon.

Dessutom lär hon sig otroligt mycket. Alla de medicinska moment som hon läste om under sin utbildning får hon nu uppleva på riktigt.

– Medicinska och lungavdelningen är en väldigt bred avdelning, säger vårdenhetschef Linn Gjöst.

Men det är inte enbart de nya medarbetarna som utvecklas. Både Linn och Marcus kan intyga att läroprocessen är ständigt pågående på avdelningen, dels genom alla interna utbildningar, dels genom det faktum att ingen dag är den andra lik.

Sahlgrenska Universitetssjukhuset Avdelning 19/32 medicin- och lungavdelning

Vi är en avdelning med kompetens inom intern- och lungmedicin med både akut och planerad vård. Vi arbetar i multiprofessionella team kring våra patienter. Arbetssättet gör att vi effektivt kan göra en helhetsbedömning av vårdbehovet.

www.sahlgrenska.se

Sjuksköterskor utvecklas via kompetensstegen

Inom hjärtsjukvården på Danderyds sjukhus erbjuds samtliga sjuksköterskor kontinuerlig professionell utveckling via en kompetensstige som består av sju steg. Via kompetensstegen kan sjuksköterskor avgöra ambitionsnivån och takten för sin yrkesmässiga utveckling i samverkan med sin chef.

Lisa Hedqvist har i sex års tid jobbat natt på Hjärtintensiven och är snart klar med steg fyra på kompetensstegen. Hon blir då avancerad hjärtsjuksköterska.

– Jag känner ett starkt stöd från min chef som verkligen uppmuntrar min utveckling. Det är otroligt roligt att ut-

vecklas med sikte på ett konkret mål. Det känns viktigt att nattsjuksköterskorna erbjuds samma utvecklingsmöjligheter som dagsjuksköterskorna, vilket vi får via kompetensstegen, säger hon.

Hon kom till hjärtkliniken som grundutbildad sjuksköterska och blev efter två år hjärtsjuksköterska.

– Jag går nu en högskolekurs inom akut hjärtsjukvård och ser fram emot att få undervisa och fungera som en mentor. Jag har även hospiterat på olika mottagningar inom hjärtkliniken, säger Lisa.

Kompetensutveckling i egen takt

Kristina Mattsson sökte sig till Hjärtkliniken på Danderyds sjukhus för fem år sedan efter att ha hört talas om kompetensstegen. Hon jobbar natt och är även hon på väg att bli avancerad hjärtsjuksköterska.

– För mig känns det intressant att hitta andra utvecklingsvägar än en tra-

ditionell specialistutbildning. Jag är småbarnsmamma och har nyligen varit föräldraledig. För mig betyder det mycket att kunna ta mig an kompetensstegen i min egen takt. Jag kan välja att utvecklas intensivt under en period och fokusera på annat under en annan, beroende på hur min livssituation ser ut, säger hon.

Tydliga karriärsteg

Peter Stahre började på hjärtsviktscentrum direkt efter sjuksköterskeexamen och blev hjärtsjuksköterska våren 2021.

– Jag arbetar 20 % som klinisk adjunkt, ett område jag verkligen brinner för. Det innebär i korthet att jag har gått en utbildning i högskolepedagogik och har ett övergripande ansvar för studentverksamheten på kliniken, säger han.

För Peters del har kompetensstegen inneburit att han har haft en karriärmässig progression från dag ett på hjärtsviktscentrum.

– Jag uppskattar verkligen att min kompetens tillvaratas och att det finns en så tydlig stige att följa. Kompetensstegen erbjuder goda möjligheter för sjuksköterskor att få utvecklas inom områden där de har ett särskilt intresse, vilket känns jättebra, säger han.

Foto: Gonzalo Illegren

Peter Stahre och Kristina Mattsson.

Danderyds sjukhus är ett av landets största akutsjukhus. I vårt uppdrag ingår utbildning, klinisk forskning och utveckling. Danderyds sjukhus arbetar utifrån Regiongemensamma kompetensstegar.

Intresserad?
www.ds.se/jobba-hos-oss/

Lisa Hedqvist.

Högteknologisk intensivvård lockar sjuksköterskor

Beatrice och Filip är nyblivna specialistsjuksköterskor i intensivvård på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Här arbetar de i erfarna team i en stimulerande utbildnings- och utvecklingsmiljö. Här finns även en ny karriärväg som flygsjuksköterska på Svenskt Ambulansflyg.

Beatrice Linder och Filip Elfvering arbetar tillsammans som specialistsjuksköterskor på NIVA, en högspecialiserad intensivvårdsavdelning där patienter med hjärnblödningar, traumatiska skall- och ryggskador samt akuta neurologiska sjukdomar vårdas.

NIVA är en del av verksamhetsområdet anestesi-operation-intensivvård vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset (SU). Här finns sex operationsavdelningar och två intensivvårdsavdelningar.

– När Sahlgrenska annonserade en utbildningstjänst till intensivvårdssjuksköterska tog jag chansen, sökte och fick jobbet. Det har jag inte ångrat en sekund. Det är en dynamisk och utvecklande arbetsplats och jag trivs jättemycket, säger Filip Elfvering.

Trygg start

Filip blev legitimerad sjuksköterska 2018 och arbetade därefter som bemaningssjuksköterska inom privat vårdsektor. Steget över till den offentliga sjukvården och utbildningen till intensivvårdssjuksköterska var ett medvetet beslut.

– Jag fick möjlighet att auskultera på centralintensivvårdsavdelningen och fick därmed en inblick i verksamheten. Det kändes helt rätt från början. Som nyanställd sjuksköterska fick jag sedan

en bra handledning och en möjlighet att gå bredvid för att successivt komma in i verksamheten. Det blev en välkomnande och trygg start, säger Filip.

Filips kollega Beatrice Linder blev legitimerad sjuksköterska 2019. Kort därefter påbörjade hon ett kliniskt basår med inriktning på intensivvård. Det kliniska basåret syftar till att skapa bra förutsättningar för nyutexaminerade sjuksköterskor att stärka sina teoretiska och praktiska kunskaper och samtidigt kunna växa in i sin nya profession på ett tryggt sätt.

– Jag har aldrig känt mig ensam och otrygg i min yrkesroll; det finns alltid stöd att få inom nära räckhåll. Det är också spännande och lärorikt att arbeta teambaserat med erfarna kollegor över olika professionsgränser. Vi arbetar dessutom i en kunskapsintensiv och högteknologisk miljö. Man lär sig ständigt nya saker, vilket är väldigt stimulerande, säger Beatrice.

Både Filip och Beatrice uppskattar även de möjligheter som ges till olika utvecklingsprojekt.

– Våra chefer uppmuntrar att vi driver kvalitets- och förbättringsarbete. Det finns även goda möjligheter till betald utbildning på arbetstid. Själv siktar jag så småningom på en masterexamen i omvårdnad, säger Filip.

Flygsjuksköterska på halvtid

I takt med akademiseringen av sjuksköterskeyrket öppnas olika karriärvägar. Under 2022 kommer det också att finnas möjlighet att söka tjänsten som flygsjuksköterska vid Svenskt Ambulansflyg.

Västra Götalandsregionen är en av tre regioner i Sverige som fått uppdraget att starta en nationell verksamhet med ambulansflyg, i nära samarbete med Region Uppsala och Region Västerbotten.

– Vi har just rekryterat 12 specialistsjuksköterskor med anestesi- eller inten-

Filip Elfvering och Beatrice Linder arbetar tillsammans som specialistsjuksköterskor på NIVA vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Foto: Lisa Jabar / AnnalisaFoto

sivvårdskompetens. Tjänsten innebär att man arbetar halvtid på ambulansflyget och 25–50 procent inom anestesi eller intensivvård på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Det innebär att man har kvar sin kliniska förankring, vilket är viktigt, säger Per-Olof Ortgren, vårdenhetschef för Svenskt Ambulansflyg vid SU.

Sex specialanpassade flygplan kommer dygnet runt att finnas tillgängliga för luftburen ambulanssjukvård i hela Sverige. Basen för verksamheten i Göteborg kommer att vara på Landvetter flygplats och planerad driftstart är i februari 2022. Ett viktigt mål med ambulansflyget är att bidra till en jämlik sjukvård där medborgare, oavsett region, har tillgång till den bästa vården.

– Det pågår en nationell strukturerings av vården, vilket innebär att den högspecialiserade vården koncentreras till olika regioner och sjukhus. Behovet av flygtransporter kommer därför att öka. Det kan exempelvis handla om patienter som bor i Norrbotten och ska genomgå en cancerbehandling el-

ler organtransplantation och behöver flygtransport till ett universitetssjukhus i södra Sverige. Intresset för att söka jobbet som flygsjuksköterska har varit stort. Jag tror väldigt mycket på den här verksamheten, säger Per-Olof Ortgren.

Verksamhetsområde anestesi-operation-intensivvård på Sahlgrenska Universitetssjukhuset är Sveriges största enhet för operation, uppvakningsvård och intensivvård. Här genomförs såväl planerade som akuta åtgärder av personal specialiserad inom anestesi, operation och intensivvård. Här finns sex operationsavdelningar och två intensivvårdsavdelningar. Cirka 600 personer arbetar inom verksamheten.

www.sahlgrenska.se

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN
SAHLGRENKA UNIVERSITETSSJUKHUSET

Per-Olof Ortgren, vårdenhetschef för Svenskt Ambulansflyg vid SU.

Variation och innovation på SÖS

På IVA och anestesin på Södersjukhuset jobbar man hela tiden med förbättringsarbete och med att hitta nya lösningar. Det öppnar upp för spännande karriärvägar för sjuksköterskor.

– Det här är den bästa arbetsplatsen jag haft i min tioåriga karriär, säger Jenny Holmström på IVA.

Efter att ha arbetat på olika specialavdelningar hittade Jenny Holmström till IVA på Södersjukhuset. Där är hon idag sjuksköterska och dokumentationsansvarig.

– Jobbet är väldigt varierande, vi har den postoperativa vården också så det håller något hela tiden, säger hon.

IVA har ett samarbete med samtliga kirurgiska avdelningar men tar emot patienter från hela sjukhuset, även barn över ett år.

– Det är inte alla som tar emot både vuxna och barn, så det blir en intressant variation i flödet av patienter, säger Jenny Holmström.

Prestigelöst i teamet

Hennes kollega Johan Åberg har varit sjuksköterska i 15 år och på intensivvården i tre.

– Det är väldigt komplext med organsvikt, som de flesta på IVA har – som ett 3 000-bitarspussel över franska alperna, vilket gör det väldigt intressant, säger han.

Komplexiteten och variationen bland patienterna gör att det hela tiden finns en jakt på nya lösningar och innovation.

– Det är väldigt prestigelöst i teamet, alla får komma till tals. Det finns alltid olika sätt att lösa problem på och vi har

Jenny Holmström, intensivvårdssjuksköterska, Annika Holmgren, anestesisjuksköterska, Johan Åberg, intensivvårdssjuksköterska och Lovisa Aronowitsch, anestesisjuksköterska på Södersjukhuset.

Foto: Gonzalo Irigoyen

ett öppet sinne för att lösa saker på nya sätt, säger Johan Åberg.

Stor kompetensutveckling

På Södersjukhuset följer man kompetensstegen i Region Stockholm. Man har infört omvårdnadsledare som jobbar 80 procent kliniskt och 20 procent med förbättringsarbete där de har ansvar för olika kompetensgrupper.

– Vi jobbar i kompetensgrupper inom till exempel respiration eller nutrition och där förbättrar och utvecklar vi tillsammans vår spetskompetens inom just den biten av intensivvården. Vi har också väldigt uppmuntrande chefer när det kommer till kompetensutveckling

där man får bra stöd och möjligheter, säger Jenny Holmström.

Det kollegiala stöd som finns på IVA på SÖS har stor betydelse för arbetet.

– Vi är en väldigt härlig och sammanvätsad grupp av undersköterskor, sjuksköterskor och läkare, vilket gör att vi hela tiden kommer på nya vinklar på saker och har ett stort förbättringsarbete, säger Jenny Holmström.

Under pandemin har det dock varit tufft, något som avhjälpes av god ledning.

Pandemin utvecklade

Kollegerna på anestesin håller med.

– När allt ställdes på sin spets med covid, såg man verkligen hur snabbt vi kunde ställa om och hur bra vi kunde samarbeta, både vi och personalen på IVA. Det gjorde att pandemin blev något utvecklande, säger Lovisa Aronowitsch.

Hon har arbetat som anestesisjuksköterska i åtta år och är nu så kallad daglig driftsledare, som analyserar operationsprogrammet tillsammans med anestesiläkare och ansvarig kirurg. Hon har också en omvårdnadsledartjänst som innebär att hon arbetar för att utveckla den anestesilogiska omvårdnaden.

– Just nu driver jag ett projekt som handlar om att lära narkossjuksköterskor att använda ultraljud vid svåra pvc-sättningar, säger Lovisa Aronowitsch.

Variation på arbetet

På anestesin arbetar man i fem moduler med vuxna patienter och barn inom ki-

rurgi, ortopedi, gynekologi, handkirurgi och dagkirurgi och med både elektiva och akuta operationer på 30 operationssalar.

– Som anestesisjuksköterska på SÖS är man också en resurs utanför operationssalen eller har akutsökarna och det är attraktivt att det blir en variation på arbetet, säger Annika Holmgren.

Hon har arbetat som anestesisjuksköterska i 15 år på SÖS, är AKA, adjungerat klinisk adjunkt, och tar hand om studenter kliniskt. Annika Holmgren är också utbildningsledare och ska samordna kompetensutvecklingen.

– Det är kul att gå till jobbet, vi har en väldigt kollegial gemenskap hos oss. Vi lyssnar på varandra, är stöttande och lär av varandra. Jag lär mig fortfarande något nytt nästan varje dag, säger Annika Holmgren.

Stor arbetsglädje

Och karriärvägarna är många.

– Man kan jobba med olika förbättringsprojekt och då utvecklas man inom ett speciellt område som ger spetskompetens. Man kan bli HLR- eller CEPS-instruktör, eller daglig driftsledare som jag som kan vara ett första steg inom ledarskap. Det finns också omvårdnadsledartjänster och flera andra möjligheter, säger Lovisa Aronowitsch.

De olika utvecklingsmöjligheterna gynnar i slutändan patienten.

– Det finns en vilja att göra det bästa för patienten, och en stor arbetsglädje och stolthet på Södersjukhuset som genomsyrar hela vårt arbete, säger Annika Holmgren.

På SÖS finns 4 529 medarbetare och 570 disponibla vårdplatser. Som sjuksköterska på Södersjukhuset får du jobba med de stora folksjukdomarna samtidigt som det finns goda möjligheter till bred klinisk erfarenhet. Du får det stora akutsjukhusets möjligheter men samtidigt den nära personliga patientkontakten. Arbetsuppgifterna är varierande och du har stora möjligheter att påverka och kontinuerligt utvecklas. Verksamhetsområde anestesi och intensivvård är uppdelat i olika enheter: anesthesiavdelningen, intensivvårdsavdelningen, ST/UL, smärtsektionen, steriltekniskt centrum och FoUU. Totalt är vi cirka 450 medarbetare.

Anesthesiavdelningen är uppdelad i ett antal olika processer – allmänkirurgi (som även omfattar kärlkirurgi och

urologi), handkirurgi, gynekologi och obstetrik samt ortopedi. Dessutom finns en process för röntgen och akutverksamheten. Till intensivvårdsavdelningen hör också postop samt postiva-mottagningen.

Kontaktuppgifter:

IVA: Vårdchef Thorleif Rosander
08-123 622 37
thorleif.rosander@regionstockholm.se

Anestesi: Vårdchef Anna Scheibe
08-123 622 32
anna.scheibe@regionstockholm.se

www.sodersjukhuset.se

SÖDERSJUKHUSET

Våra sjuksköterskor har nyckelroll i framtidens nära vård

Arbetet som sjuksköterska inom hemsjukvården i Göteborgs Stad är fritt och utvecklande med goda möjligheter att delta i utformningen av framtidens nära vård. – Ett drömjobb för alla som trivs med att jobba självständigt, säger Chatarina Pettersson, specialistsjuksköterska.

Det har gått nästan 20 år sedan Chatarina Pettersson började arbeta som sjuksköterska inom hemsjukvården i Göteborg. Under de gångna åren har hon gjort ett par kortare utflykter till andra verksamheter men det har alltid slutat med att hon längtat tillbaka. Sedan 2015 ingår hon i teamet inom hemsjukvård som arbetar mot ordinärt boende i stadsområde Centrum.

– Vi arbetar med personcentrerad vård och planerar arbetet utifrån den enskildes förutsättningar och behov, och har en löpande dialog med anhöriga och andra samverkansparter som socialtjänst, hemtjänst, primärvård och sjukhus.

Arbetet som sjuksköterska inom hemsjukvården innebär att Chatarina oftast är själv ute hos patienten.

– Trivs du med att arbeta självständigt så är detta ett underbart jobb i ett väldigt tillåtande arbetsklimat, där det alltid finns någon som kan hjälpa till. Du är själv, men aldrig ensam.

En stor fördel med arbetet inom hemsjukvården i Göteborgs Stad är de många utvecklingsmöjligheterna.

– Jag har läst till specialistsjuksköterska inom onkologi och fortbildat mig inom diabetes, forskrivningsrätt och inkontinens där samtliga utbildningar bekostats av arbetsgivaren. Som sjuksköterska kan du även vara handledare, föreläsa och utbilda. Här finns många olika utvecklingsspår.

Ny roll

Teamet som arbetar mot ordinärt boende införde för ett tag sedan yrkesrollen förstesjuksköterska i verksamheten.

– Vi är tre erfarna sjuksköterskor som arbetar dagtid och är tillgängliga för att svara på frågor och stödja våra kollegor.

Det bästa med jobbet menar hon är friheten och den stora variationen i arbetsuppgifter.

– Jag kan verkligen rekommendera andra sjuksköterskor att söka sig hit. Man måste tycka om att inte exakt veta hur arbetsdagen kommer att se ut. Är du sjuksköterska och har det sinnelaget så passar du perfekt hos oss.

Och framtidsutsikterna är goda. Just nu pågår ett stort omställningsarbete till Nära Vård där den kommunala hälso- och sjukvården är en viktig aktör.

– Ett jobb hos oss är en spännande möjlighet att vara med och forma framtidens vård, säger Mona Månsson, verksamhetschef stadsområde Sydvest.

Flera karriärspår

Viktiga frågor i det pågående omställningsarbetet är ett personcentrerat förhållningssätt, att utveckla egenvården och att i högre utsträckning inkludera patienterna i sin egen vård. En annan central fråga är kompetensförsörjningen.

– Vi är en verksamhet som kommer att expandera och har mycket på gång vad gäller bland annat karriärvägar för sjuksköterskor. Exempel på det är uppdraget som förste sjuksköterska som Chatarina är ett exempel på.

Att erbjuda vidareutbildning är ytterligare en viktig del i arbetet med att säkra kompetensförsörjningen.

– Vi har flera medarbetare som läser på halvfart till specialistsjuksköterskor

och en av våra sjuksköterskor har även disputerat inom området självbestämmande på vård- och omsorgsboende. Det finns inte många kommunalt anställda sjuksköterskor som arbetar nära lärosätena – här är vi pionjärer.

Gemensam färdplan

Mona Månsson poängterar att en god och nära vård inte är någon ny organisationsnivå. Det handlar snarare om ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg. Den närmsta vården är egenvården, alltså den vård som patienten kan ge sig själv, samt det stöd som kommuner och regioner kan ge för att möjliggöra detta.

– Det vi väntar på nu är att den läns-gemensamma färdplanen, som går ut på att de olika huvudmännen ska ha ett gemensamt fokus i det pågående omställningsarbetet, ska godkännas. Mycket handlar om att öka tilliten mellan olika huvudmän och att fokusera på samverkanskulturen. I slutändan handlar det om att vården behöver bli mycket mer samordnad runt den enskilde.

Siktet är inställt på att skapa en jämlik vård där patienterna upplever en trygghet i att kunna vårdas hemma.

– Våra sjuksköterskor har en nyckelroll i den strävan. Vi behöver lyfta deras kompetens och hur viktigt deras arbete är för att målbilden, en god och nära vård, ska fungera i praktiken, fastslår Mona Månsson.

Chatarina Pettersson, specialistsjuksköterska och Mona Månsson, verksamhetschef stadsområde Sydvest.

Foto: Lisa Jabar / AnnalisaFoto

I Göteborgs Stad finns 54 äldreboenden i kommunal regi, 340 korttidsplatser och 30 öppna träffpunkter för seniorer. Den nya förvaltningen för äldre samt vård och omsorg består av över 8 000 medarbetare. Vår kommunala hälso- och sjukvård erbjuder arbete inom både ordinärt och särskilt boende. Patienterna är i alla åldrar men de flesta har även stöd från äldreomsorg eller funktionsstöd. Som anställd sjuksköterska erbjuds du introduktionsprogram, interntutbildningar, möjlighet att studera på arbetstid och mycket goda karriärmöjligheter.

www.goteborg.se

**Göteborgs
Stad**

Här får din insats omedelbara resultat

Vill du arbeta självständigt, i en kunskapsintensiv specialitet där dina insatser får direkt effekt och där du utvecklas snabbt i din profession? Välkommen till oss på NIVA och NIMA på Akademiska sjukhuset!

På Neurokirurgins intensivvårdsavdelning (NIVA) samt intermediäravdelning (NIMA) på Akademiska sjukhuset i Uppsala vårdas patienter med svåra sjukdomar eller allvarligt trauma i hjärna och ryggmärg. Det är högspecialiserad vård, med patienter i alla åldrar från hela Mellansverige.

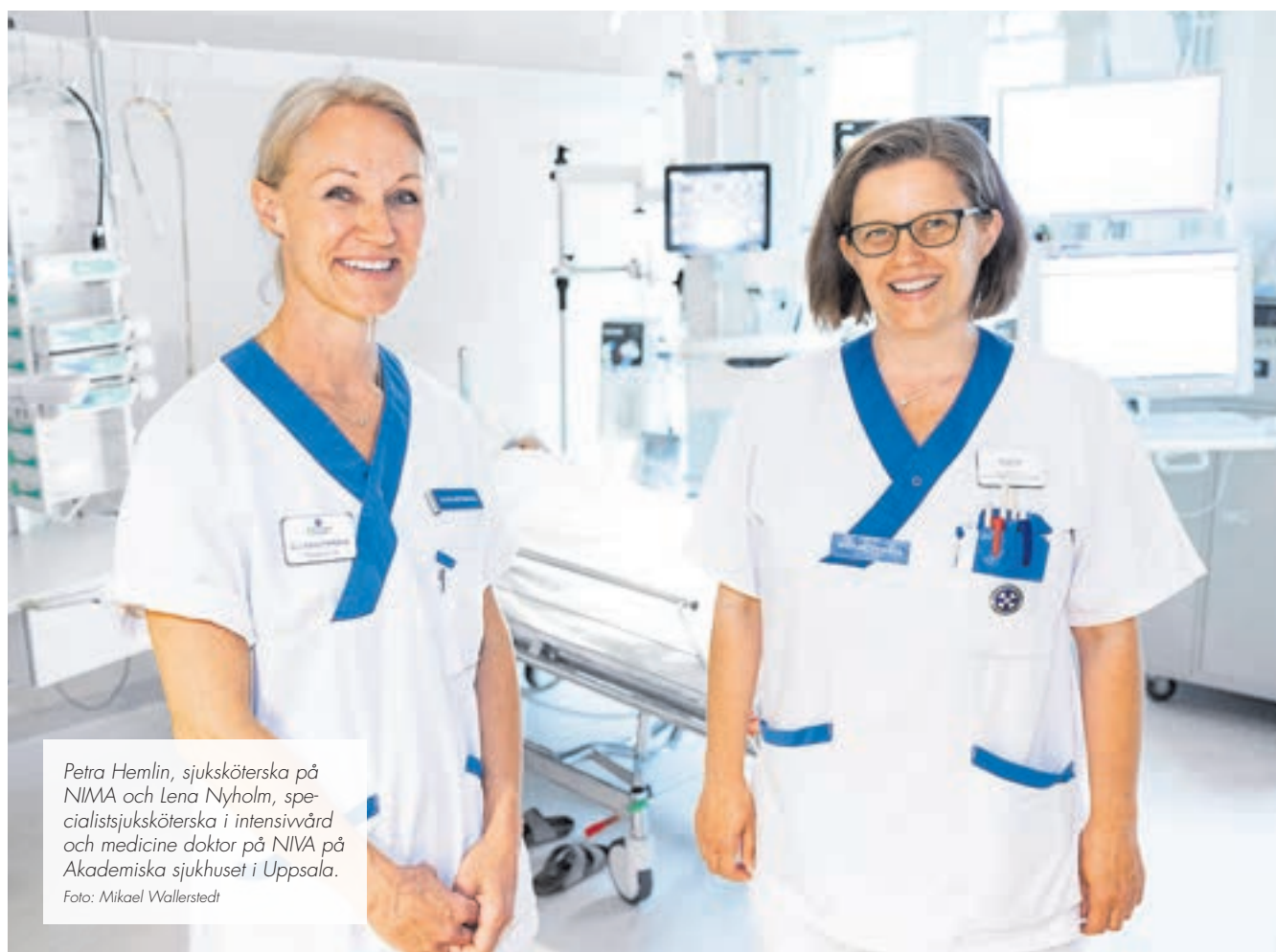
– Som sjuksköterska här får man ett stort förtroende och självständighet. Vi jobbar i spänningsfältet mellan liv och död, vilket förstås kan vara en utmaning. Samtidigt är det enormt intressant och ett privilegium att få vara en del av den här vården. Här får vi direkt ett kvitto på att våra omvårdnadsinsatser får effekt och gör skillnad, berättar Lena Nyholm, specialistsjuksköterska i intensivvård och medicine doktor.

Lena läste till specialistsjuksköterska ett år efter sin grundexamen 1996 och har nu arbetat på NIVA i 23 år. Under den tiden har hon hunnit utvecklas på fler områden än det rent kliniska. Hon disputerade 2015 och idag har Lena en tredelad tjänst, där hon förutom sitt kliniska arbete även undervisar och forskar, med sikte på en docentur efter sommaren. Forskningens fokus är att studera hur omvårdnadsåtgärder påverkar fysiologin vid hjärnskador.

– Jag upplever att ledarskapet är väldigt lyhört och att man har stora möjligheter att forma karriären utefter de intressen man har. Det finns en stödjande och uppmuntrande inställning att låta medarbetarna utvecklas. Här stagnerar man inte och det är en stor anledning till att jag trivs så bra och stannar. Jag har arbetat länge, men det finns många som har arbetat här ännu längre, berättar Lena.

Öppna landskap

Kollegan Petra Hemlin på grannavdelningen NIMA håller med. Hon har också lång erfarenhet av neurokirurgen. Petra arbetade under 10 år som undersköterska, varav sex år på NIVA. När hon för ett och ett halvt år sedan blev färdig sjuksköterska sökte hon sig tillbaka till neurokirurgen. Till hösten ska Petra läsa på heltid till specialistsjuksköterska i intensivvård, med full lön.

Petra Hemlin, sjuksköterska på NIMA och Lena Nyholm, specialistsjuksköterska i intensivvård och medicine doktor på NIVA på Akademiska sjukhuset i Uppsala.

Foto: Mikael Wallerstedt

– Det är en otroligt intressant och omväxlande specialitet där vi vårdar patienter med ett brett spektrum av diagnoser. Det var därför jag ville tillbaka hit efter min sjuksköterskeexamen, och det känns som ett naturligt steg att nu läsa till IVA-sjuksköterska. Dessutom gillar jag att vi arbetar i öppna landskap och alltid ser våra patienter. Det ger en överblick och kontroll som saknas på många andra avdelningar, säger hon.

Petra framhåller de starka teamen. På varje sal arbetar två vårdlag bestående av en sjuksköterska och en undersköterska, och det finns ett nära samarbete med bland annat neurokirurger och IVA-läkare.

– Kompetensen är väldigt hög bland samtliga professioner och det ger en stor trygghet, inte minst när man är ny. Man

är aldrig ensam. Här finns en stor utvecklingspotential att fortsätta sin karriär på avdelningen och ett riktigt bra inskolningsprogram för både sjuksköterskor och undersköterskor, säger Petra.

Snabb utveckling

Neurokirurgi är en högt specialiserad och kunskapsintensiv specialitet, inte minst på ett universitetssjukhus som Akademiska sjukhuset. Den tekniska utvecklingen går snabbt, och för sjuksköterskor innebär det ett stort fokus på utbildning och kompetensutveckling, med möjlighet att nischas inom speciella områden. För att arbeta som sjuksköterska på NIVA krävs att du är specialistsjuksköterska inom intensivvård, medan NIMA även anställer sjuksköterskor med enbart grundutbild-

ning. För nya sjuksköterskor har man skapat Professionssteget, som är ett aktivt inskolningsprogram med handledare och regelbundna träffar.

– Om man gillar att arbeta i högt tempo med höga flöden och mycket akuta insatser så kan man verkligen trivas här hos oss. Det är enormt stimulerande, menar Petra.

Lena lyfter också fram den nya karriärstegen som Akademiska sjukhuset har lanserat för sjuksköterskor.

– Jag har sett många modeller genom åren, men denna är verkligen bra. Den tar tillvara sjuksköterskors möjligheter på ett väldigt tydligt sätt, kliniskt, pedagogiskt och akademiskt. Här beskrivs alla vägar, från sjuksköterskeexamen hela vägen till professor i omvårdnad.

NIVA är en avdelning med specialistutbildad personal för neurointensivvård. Vi vårdar barn och vuxna från hela Mellansverige med skador och sjukdomar i hjärna och ryggmärg orsakade av trauma eller sjukdomar. Vanliga diagnoser är hjärnblödningar, tumorsjukdomar och trauma efter fall och trafikolyckor. Många av patienterna vårdas nedsövda och är helt beroende av personalens medicinska behandling och omvårdnad.

NIMA är en högspecialiserad neurokirurgisk intermediäravdelning med 16 övervakningsplatser för neurokirurgisk akutvård och postoperativ vård. På NIMA vårdas patienter som är för sjuka för att vårdas på en vanlig avdelning men som inte behöver fullskalig intensivvård.
www.akademiska.se

**AKADEMISKA
SJUKHUSET**

På Sverek värdesätter vi sjuksköterskor

Sverek är ett av Sveriges ledande bemannings- och rekryteringsbolag inom vård och omsorg. Företagets fokus på konkurrenskraftiga löner, stor flexibilitet och trygga villkor lockar många sjuksköterskor och läkare.

När Sverek startade 2005 var det ett renodlat rekryteringsbolag av specialläkare.

– Vår största verksamhet idag är sjuksköterskebemanning och det ser ut att vara det område som kommer att

i

Sverek samarbetar med samtliga regioner, ett stort antal kommuner samt de främsta privata vårdgivarna och universitetssjukhusen. Vi har en stor variation av vårduppdrag landet över. Vi håller högsta möjliga kvalitet i vår bemanning och rekrytering, med fokus på långsiktigt hållbar utveckling.

Tel: 08-669 58 00
E-post: info@sverek.se
www.sverek.se

växa mest även kommande år, säger Björn Lindtorp, VD för Sverek.

Han är i grunden legitimerad läkare och har själv arbetat som konsultläkare inom allmänmedicin. Sedan 2017 har han varit VD för Sverek.

– Vi har växt starkt under alla år vi arbetat med sjukvårdsbemanning. Jag tror att vår värdegrund, våra villkor och nära relationer med våra medarbetare är viktiga faktorer till varför vi har haft en så positiv utveckling, säger Björn Lindtorp.

Uppdrag i hela Sverige

Sverek har uppdrag i hela Sverige inom både offentlig och privat vård. Därmed kan Sverek oftast erbjuda uppdrag i närheten av bostadsorten och inom passande inriktning. Det innebär att man som bemanningssjuksköterska har en stor valfrihet.

– Vi är måna om att våra sjuksköterskor ska känna sig uppskattade för sitt viktiga arbete. Vi erbjuder i många fall bättre villkor och en större flexibilitet än andra arbetsgivare. När våra

Björn Lindtorp,
VD för Sverek.

sjuksköterskor kan reglera tjänstgöringsgrad och arbetstider utifrån sina livsförutsättningar gör det stor skillnad.

Bemanningsföretag har en viktig roll och funktion, menar Björn Lindtorp. Under pandemin har Sverek haft en avgörande roll i att bemanna intensivvården.

– Sjukvården var länge varit under stark press och det känns verkligen bra att kunna bidra med så kompetent personal i en svår krissituation.

Alla blir vinnare av att Sverek satsar på vår värdegrund livskvalitet och utveckling tillsammans, menar Björn Lindtorp.

– Ett område vi satsar mycket på är att matcha sjuksköterskor och uppdrag med hjälp av artificiell intelligens. När mer av struktur och administration kan hanteras av ny teknik så kan vi lägga fokus på de mjuka värden som skapar långsiktigt bra relationer med våra sjuksköterskor.

BUP Skåne främjar ungas psykiska hälsa

Barn- och ungdomspsykiatri, BUP, i Region Skåne, bedriver såväl heldygnsvård som öppenvård. Här hittar sjuksköterskor omväxlande yrkesroller som ständigt utvecklar den egna förmågan och kompetensen.

– Arbetet på BUP:s heldygnsvård är väldigt meningsfullt då även korta vårdinsatser kan göra stor skillnad för patienter och deras familjer.

– Vi möter en stor bredd av patienter där varje individ är i behov av olika lösningar. Vår ambition är att ge våra patienter verktyg för att hantera sina svårigheter, säger Vesna Brljevic, som är sjuksköterska och har arbetat på BUP Skåne i arton år. Efter ett par år inom vuxenpsykiatri återvände hon till BUP Skåne och är numera tf chef på BUP Akuten.

– Här har sjuksköterskor stora möjligheter att själva styra sin egen yrkesutveckling med goda möjligheter att gå fördjupande utbildningar inom olika områden. BUP är en generös arbetsgivare som erbjuder många olika typer av

Vesna Brljevic och
Marie Öhlander,
psykiatrisjuksköterskor på BUP
Skåne.

Foto: Johan Bärmann

fördjupningsutbildningar. Jag har exempelvis gått en vidareutbildning i familjeterapi och en utbildning i att hålla i föräldrautbildningar som jag har stor nytta av, säger Marie Öhlander, som arbetat på BUP Skåne i sexton år.

Bra grund för psykisk hälsa

På heldygnsvården ägnar sig Marie och Vesna bland annat åt triagering på akutmottagningen, akuta patient-samtal, riskbedömningar för enskilda

patienter samt omvårdnadsarbete och arbetsledning på akutvårdsavdelningen.

– Vi tillämpar ett systemiskt arbetssätt där vi betraktar hela människan utifrån sitt sammanhang. Vi stöttar föräldrar i deras roll. Vi har ett viktigt arbete där vi bidrar till att lägga en bra grund för våra patienters fortsatta psykiska hälsa, säger Marie Öhlander.

– Vi möter mycket uppskattning från de ungdomar och familjer vi möter. I vår yrkesroll kan vi göra verklig skillnad för

i

BUP i Region Skåne är en verksamhet som består av 6 områden. Fyra områden är geografiska. Ett område är för Första linjen och En väg in. Det sjätte området, heldygnsvård och specialteam, består av akutavdelning och vårdavdelning. En väg in, där sjuksköterskor arbetar med triagering via telefon, är patientens första kontakt med BUP i Skåne. En väg in ger vägledning och råd samt bokar vid behov tid till Första linjen-mottagningar eller till en barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning.

vard.skane.se/psykiatri-skane/

en ungdoms mående efter ett par dygns inläggning eller ett triageringssamtal som reder ut en besvärlig situation. Det känns meningsfullt att i viss mån arbeta preventivt; efter en kontakt med oss kan patienten ofta klara sig bra med stöd från öppenvården, säger Vesna Brljevic.

Som sjuksköterska i Kriminalvården kan du göra skillnad

Helena Myhré och Torbjörn Jönsson arbetar sedan flera år som sjuksköterskor inom Kriminalvården.

Det breda, omväxlande uppdraget, självständigheten och de mänskliga mötena gör arbetet både meningsfullt och utvecklande, menar de.

Kriminalvården har sjuksköterskemottagningar på sina anstalter och häkten som påminner om mindre vårdcentraler. På mottagningarna finns förutom sjuksköterska även psykiatriker och tillgång till allmänläkare.

– Även om arbetsuppgifterna liknar de vid en vårdcentral, finns också skillnader. Man får inte glömma bort att de klienter vi träffar är intagna och befinner sig i en utsatt situation. Som vårdpersonal behöver man kunna lyssna utan att döma och ha ett empatiskt förhållningssätt, men också kunna sätta gränser, säger Helena Myhré.

Hon blev legitimerad sjuksköterska 1994 och har en lång erfarenhet av arbete inom geriatrik, kirurgi och öppenvård. Sedan 2016 arbetar hon på Tygelsjö kriminalvårdsanstalt strax utanför Malmö.

– Jag visste inte så mycket om Kriminalvården när jag av en slump såg en jobbbanners. Jag sökte mest av nyfikenhet och för att pröva på något nytt. Nu

har jag arbetat här i fem år och jag trivs verkligen bra.

Höga säkerhetskrav

Anstalten, som har drygt 100 platser, har säkerhetsklass 3, det vill säga den lägsta säkerhetsklassen.

– Det finns inga direkta rymningshinder. Våra intagna rör sig fritt på anstalten och är endast inlåsta nattetid. Många frågar om jag inte är rädd att arbeta på ett fängelse. Men säkerheten är hög och vi har strikta rutiner. Jag har aldrig känt mig hotad, osäker eller otrygg i arbetet, säger Helena.

Alla som skrivs in på häkte eller anstalt får träffa en sjuksköterska för en hälsobedömning.

– Många har en bakgrund med missbruk och en beroendeproblematik. Uppdraget är brett och jag möter en blandning av klienter med många olika tillstånd och diagnoser. Uppdraget innehåller en hel del psykiatri, en del akut-sjukvård och många bedömningar.

– En del av mitt arbete handlar också om att inspirera och väcka intresset för hälsa och egenvård. Man ger mycket av sig själv, men man får också mycket tillbaka.

Helena arbetar alltid tillsammans med en sjuksköterskekollega och har även tillgång till en konsultläkare.

– Vi arbetar också nära andra kollegor som kriminalvårdare och klient-handläggare. Vi är ett sammansvetsat team och har ett öppet arbetsklimat.

Göra skillnad

På häktet i Gävle arbetar hennes kollega Torbjörn Jönsson. Det är ett så kallat

Helena Myhré, sjuksköterska på Tygelsjö kriminalvårdsanstalt strax utanför Malmö.

Foto: Jan Nordin

restriktionshäkte där de häktade var misstänkta för brottslighet.

I snart 30 år har Torbjörn arbetat som legitimerad sjuksköterska och sedan 2015 inom Kriminalvården.

– Mina tidigare erfarenheter från akut- och ambulanssjukvård kommer till stor nytta i den mottagningsverksamhet jag bedriver här. Jag träffar alla inskrivna för ett ankomstsamtal. Jag gör akuta bedömningar och avgör vilka som behöver remitteras vidare till läkare. Mycket av uppdraget handlar om somatisk och psykiatrisk hälso- och sjukvård, uppföljningar och att administrera läkemedel.

Torbjörn Jönsson ansvarar själv för mottagningen, men har tillgång till specialistteam vid behov. Han kan ibland sakna kollegor, men samtidigt uppskattar han friheten och ansvaret att själv strukturera sitt arbete.

– Jag trivs väldigt bra, och uppskattar mötena med klienterna. Det är en typ av möten som jag känner igen från mitt tidigare arbete, med mycket oro, drogproblematik och psykiatriska diagnoser, många mår dåligt, både psykiskt och fysiskt. Jag gör inga större medicinska utredningar, men jag försöker skapa en helhetsbild för att ge bästa hjälpen.

Både Helena och Torbjörn har gått en fyra veckor lång introduktionsutbildning. Förutom kunskap om Kriminalvårdens uppdrag och organisation ges även undervisning i återfallsföre-

byggande arbete och säkerhets- och omvårdnadsarbete.

Kriminalvården ger även interna påbyggnadsutbildningar inom områden som krisberedskap och suicidbedömning.

– Jag upplever verkligen att jag gör ett viktigt och meningsfullt arbete. Gillar man att möta människor, få möjlighet att göra skillnad och trivs i en självständig roll, då ska man absolut söka till Kriminalvården, oavsett om man som sjuksköterska har arbetat inom psykiatri eller akutsjukvården, säger Torbjörn.

Som sjuksköterska inom Kriminalvården kommer du att bedöma och behandla patienter, med stort eget ansvar. Du ska vara empatisk, kunna sätta gränser och vara en trygg person. Sjuksköterskor inom Kriminalvården arbetar oftast dagtid, måndag till fredag. Kriminalvården erbjuder individuell lönesättning, brett utbildningsutbud, mycket förmånlig ersättning och dito semestervillkor, flexibla arbetstidslösningar och mycket mer.

Läs mer på www.kriminalvarden.se

Kriminalvården

Torbjörn Jönsson, sjuksköterska på häktet i Gävle.

Foto: Linda Dahlqvist Photography

Erik Molin, specialistsjuksköterska i psykiatri, Liv Norgren, sjuksköterska och Jesper Mikkelsen, sjuksköterska inom Psykiatri på Norrlands universitetssjukhus.

Foto: Lena Lee

Utvecklas och trivs med oss på psykiatri i Umeå!

Psykiatri på Norrlands universitetssjukhus erbjuder en bredd och variation som är svår att matcha. Snart flyttar vi in i nya, ändamålsenliga lokaler där all verksamhet är samlad, och vi söker nu nya engagerade sjuksköterskor som vill vara med och utveckla verksamheten.

Jesper Mikkelsen visste redan under studietiden att han ville arbeta inom psykiatri eftersom han är intresserad av de psykosociala aspekterna av specialiteten och vill arbeta med ett helhetsperspektiv. När han blev färdig sjuksköterska i februari i år började han direkt på psykiatriavdelning 1 på Norrlands universitetssjukhus. Det är en allmänpsykiatrisk avdelning, med ett brett spektrum av patienter.

– Vi har både unga, nyinsjuknade och patienter som vårdats länge. Det är otroligt intressant och lärorikt och jag har utvecklat mycket sedan jag kom hit. Mötena med patienterna och det genuina samtalet som man för med dem är vad som gör jobbet så speciellt. Det är också kul att arbeta brett, med olika samhällsinstanser utanför vården. Jag har definitivt hamnat helt rätt, säger han.

Viktiga samtal

Även kollegan Liv Norgren var tidigt på det klara med att hon ville jobba med psykiatrisk vård. Liv blev färdig sjuksköterska för snart tre år sedan och hon sökte sig snart till rättspsykiatri i Umeå där hon hade praktiserat under utbildningen. Nu läser hon till specialistsjuksköterska i psykiatri på halvfart och arbetar kliniskt resten av tiden.

– Arbetet är omväxlande och man får som sjuksköterska verkligen arbeta med helhetsperspektivet. Jag har alltid intresserat mig för hur människor tänker och fungerar. Vi möter patienter under de kanske svåraste perioderna i deras liv och får samtala med dem om allt från vardagsfrågor till de allra största och svåraste frågorna. Det gör att vi medarbetare också utvecklas mycket som personer, säger Liv och tillägger:

– Det finns många fördomar om psykiatri och inte minst rättspsykiatri men det är en trygg arbetsplats med tydliga säkerhetsrutiner, stark sammanhållning och fantastiska kollegor.

Högt tempo på akuten

På en psykiatrisk vårdavdelning kan vårdtiderna vara relativt långa, och inom rättspsykiatri spannar de ofta över flera år. Det ger möjlighet att verkligen lära känna patienterna. På psykiatriakuten, däremot, är det snabba flöden, med akuta insatser och hög patientomsättning. Erik Molin, specialistsjuksköterska i psykiatri, med 30 års erfarenhet av psykiatrisk vård, arbetar sedan elva år tillbaka på psykiatriakuten i Umeå.

– Här hos oss på akuten är det högt tempo, punktinsatser och aldrig några utdragna processer. Det är väldigt mycket ”här och nu”. Alla sorters patienter

kommer till oss och det är enormt varierande, säger han och fortsätter:

– Det är mycket det som gör psykiatri så intressant – man kan jobba på så många olika sätt beroende på vilka drivkrafter och intressen man har. Umeå har historiskt en lång tradition av psykiatrisk vård och här finns stora möjligheter för sjuksköterskor att utvecklas både brett och djupt. Det är en specialitet man aldrig tröttnar på.

Utvecklingsmöjligheter

Förutom den stora bredden inom psykiatri erbjuder Norrlands universitetssjukhus också goda möjligheter till kompetensutveckling. Man kan exempelvis, som Liv, läsa till specialistsjuksköterska i psykiatri. Det finns många karriärvägar, såväl kliniskt som inom ledarskap eller forskning.

– Vidareutbildning är något som verkligen uppmuntras och man underlättar för medarbetarna att utvecklas på olika sätt. Eftersom detta är ett stort universitetssjukhus finns ett stort utbud, säger Liv, som överväger att doktorera så småningom.

Nästa år flyttar psykiatri vid Norrlands universitetssjukhus in i en helt ny byggnad. Det blir som ett sjukhus i sjukhuset, med lokaler som är specialanpassade för psykiatri, med akutsjukvård,

slutenvård, öppenvård och rättspsykiatrisk vård alla samlade under ett tak. Det kommer att underlätta det viktiga samarbetet med exempelvis polis, socialtjänst och primärvård och ytterligare stärka sammanhållningen.

Liv, Jesper och Erik vill framför allt betona just sammanhållningen:

– Vi har enormt bra team, utan hierarkier och där vi verkligen stöttar varandra. Det är mycket humor, bra stämning och väldigt lätt att trivas!

Psykiatri på Norrlands universitetssjukhus erbjuder många spännande karriär- och utvecklingsmöjligheter för sjuksköterskor. Här kan du jobba med ett brett spektrum av psykiatrisk vård och pröva dina vingar inom en rad olika roller. Det finns ett brett utbud av kompetensutveckling och vidareutbildning. Vi arbetar i prestigelösa, multiprofessionella team, med stark sammanhållning och hög kompetens.

Nyfiken? Läs mer på www.regionvasterbotten.se

Många fördelar med ett mindre sjukhus

På akutmottagningen och akutmottagning barn och ungdom på Lasarettet i Ystad ges högkvalificerad vård av trygg personal. Det mindre akutsjukhusets kortare kontaktvägar skapar närhet till många specialiteter samt en stor känsla av gemenskap.

Jakob Andersson, som sedan ett halvår jobbar som sjuksköterska på akuten, valde att komma tillbaka till Lasarettet i Ystad efter vidareutbildning till sjuksköterska från att tidigare ha varit undersköterska där.

–Det kändes självklart för mig att återvända hit, för jag trivdes väldigt bra som undersköterska och trivs minst lika

Emelie Moberg, barnsjuksköterska på barnakuten och Jakob Andersson, sjuksköterska på akuten på Lasarettet i Ystad.

Foto: Jens C Hilner / PhotoMedia Sweden

i

Lasarettet i Ystad är ett medelstort sjukhus som ligger i sydöstra Skåne, med smidig pendling till både Malmö och Österlen. Här jobbar ungefär 1 000 personer, och sjukhuset bedriver både akut och planerad hälso- och sjukvård. Här finns akutmottagning för barn och vuxna, förlossningsvård och specialistsjukvård med verksamhet dygnet runt. På sjukhuset finns cirka 100 vårdplatser och mottagningsverksamhet inom ett flertal specialiteter: till exempel ortopedi, gynekologi, barn- och ungdomsmedicin, neurologi, njurmedicin och hjärtsjukdomar. Till sjukhuset kommer även patienter från andra delar av Skåne som är i behov av operation.

Lasarettet i Ystad samverkar med sjukhusen i övriga Skåne, särskilt sjukhusen i Simrishamn, Lund och Malmö samt primärvården och kommunerna i sydöstra Skåne. Lasarettet ger även klinisk utbildning för blivande läkare, sjuksköterskor och annan sjukvårdspersonal.

Vill du veta mer om oss och våra lediga tjänster?

Kontakta våra HR-partners:
Lotta Hedberg,
Lise-Lotte.Hedberg@skane.se
Emma Åkesson,
Emma.Akesson@skane.se
skane.se/ystad

bra nu. Det är en stor fördel att man känner nästan alla som jobbar här vilket skapar genuina relationer. Jag vet vem som kan vad och får snabbare svar om jag undrar över något.

Han tar som exempel om det kommer in en patient till akutmottagningen som visar sig ha en akut gynekologisk åkomma.

–I det fallet känns det väldigt bra att jag snabbt kan få tag på en gynspecialist som kan komma till akuten så att patienten får den vård den behöver redan här, förklarar han.

Får följa med i barnens vårdprocess

Till skillnad från Jakob Andersson som är relativt nyexaminerad så tog Emelie Moberg sin sjuksköterskeexamen för 18 år sedan, och för 11 år sedan blev hon klar specialist som barnsjuksköterska.

–Jag jobbade här på Lasarettet i Ystad under ett antal år men valde sedan att gå över och jobba som skolsköterska. När barnakuten för snart fem år sedan blev en egen enhet här på lasarettet så valde jag att gå tillbaka. Nu jobbar jag på barnakuten och stortrivs, berättar hon.

Förutom att det är korta kontaktvägar inom hela sjukhuset finns en annan fördel med det mindre sjukhuset som Emelie Moberg verkligen uppskattar.

–Här delar barnakuten och barnavdelningen på lokalerna och eftersom vi som personal jobbar på båda ställena har vi möjlighet att följa patienterna om de läggs in för fortsatt vård på sjukhuset. Inte minst för barnen och deras familjer är det en mycket stor trygghet, men även vi i personalen uppskattar mycket att få vara en del av vården även efter besöket på barnakuten.

Tillit viktigt på en akutmottagning

På vuxenakuten är det inte lika lätt att följa de patienter som kommer in då vårdavdelningarna ligger på andra håll på lasarettet, och det hade nog blivit lite svårt ändå då det är så många patienter som flödar genom akuten.

–Det är en av de saker jag gillar med att vara sjuksköterska här, det är en så otroligt stor variation av patienter som man möter, och så många olika sjukdomar och åkommor. Det gör att jag lär mig ständigt nya saker och utvecklas mycket som person, konstaterar Jakob Andersson.

Han tror även att lärandet blir större då de jobbar så nära varandra i teamet. Det finns ingen prestige mellan olika yrkesgrupper och alla lär av varandra, läkare såväl som sjuksköterskor och undersköterskor.

–Det är hög kompetens i teamet där alla bidrar från sina respektive perspektiv vilket skapar en stor trygghet och tillit till varandra. Den tilliten är viktig på en akutmottagning där vi måste fatta snabba beslut; då måste man kunna lita på varandras omdömen och kompetens, förklarar han vidare.

Ett kontinuerligt lärande

De fördelar Jakob Andersson ser håller Emelie Moberg till fullo med om, men på barnakuten finns ytterligare en dimension.

–Till oss kommer barn i ett brett åldersspann, 0–18 år, och det är verkligen inte samma vård vi kan ge till ett spädbarn som till en 10-åring exempelvis. Det gör att även om jag jobbat länge som barnsjuksköterska så lär jag mig ständigt nya saker och får så otroligt mycket tillbaka. Att se ett barn må bättre är lika fantastiskt varje gång.

Hon tycker det är synd att det finns sjuksköterskor som verkar lite rädda för att jobba med barn.

–Det finns ingenting alls att vara rädd för. Tvärtom är det väldigt inspirerande att jobba med barn, bland annat för att det inte är bara barnen man jobbar med utan hela familjen deltar i vården vilket adderar ännu en dimension till arbetet, förklarar hon med stor entusiasm.

Hållbarhet och patienter i centrum

På Trelleborgs lasarett pågår hela tiden ett spännande förbättringsarbete med långsiktiga lösningar för patientsäkerhet och arbetsmiljö.

– Det är mycket positiv energi i Trelleborg, det känns verkligen som att det händer saker här, säger Kala Hatti Önnarfält, sjuksköterska och kvalitets- och patientsäkerhetshandläggare.

Att bygga en hållbar organisation, där sjuksköterskor väljer att stanna, är ett av målen för Lasarettet Trelleborg. Där finns det stora möjligheter att vara med och påverka.

– Det är ett mindre sjukhus vilket gör att man kan samarbeta lättare mellan avdelningar, organisationen är plattare och det är roligt att vara delaktig i vad som händer i vården på sjukhuset, säger Elinor Ahlberg, sjuksköterska som också är teamledare på hjärtavdelningen.

Hennes kollega Kala Hatti Önnarfält arbetar som kvalitets- och patientsäkerhetshandläggare. Det finns en tydlig koppling mellan arbetsmiljö och patientsäkerhet, och inom VO Akut och Medicin, Lasarettet Trelleborg, arbetas det därför aktivt med utbildning, utveckling och kompetensstegar.

– För att känna sig trygg och må bra på jobbet behövs adekvat kompetens. Då skapas en hållbarhet och man kan jobba proaktivt med patientsäker-

het, i stället för att släcka bränder, säger Kala.

Skapar trygg team

Kompetensutvecklingen är något som Trelleborg satsar på. Utbildningar finns att tillgå utan längre väntetider och många har en administrativ del i sin tjänst som kan utnyttjas för kompetensutveckling på olika sätt.

– Alla får avsatt tid i schemat för att kunna vara delaktiga i förbättringsarbete. Till exempel kan man ta fram nya PM tillsammans med läkare, säger Elinor Ahlberg.

Kollegan Sofie Liljeroth är klinisk lärare en del av sin tjänst.

– Vi börjar tidigt i processen med studentverksamheten. De som har sin VFU här får en stabil grund att stå på och vill komma tillbaka. Det skapar en stabilitet och trygg team, säger hon.

Tar vara på förmågor

På lasarettet i Trelleborg arbetas det evidensbaserat; exempelvis finns en "journal club" där anställda får läsa och diskutera vetenskapliga artiklar utifrån relevanta ämnen.

– Våra förbättringsarbeten är alla grundade i evidens, och det genomsyrar hela verksamheten, säger Kala Hatti Önnarfält.

Elinor Ahlberg och Sofie Liljeroth på lasarettet i Trelleborg.
Foto: Ramona Bach

Hon ser en stor entusiasm på lasarettet.

– Det händer mycket positivt i Trelleborg och utvecklingsarbetet sker på alla nivåer och i alla professioner med totalt stöd och tillit från vår verksamhetschef Emelie Persson. Vi samarbetar och den som är bäst lämpad att driva något gör det; vi tar vara på olika personers förmågor och det de är bäst på.

i

Lasarettet i Trelleborg har mottagningar för de allra vanligaste sjukdomarna och har totalt 700 medarbetare. En stor satsning görs på långsiktiga lösningar för hållbarhet över tid, bland annat genom ett stort patientsäkerhetsarbete och satsningar på arbetsmiljö.

Kontakt: Alexandra Rönninggård, verksamhetsutvecklare, 0410-550 47, Alexandra.Ronningsgard@skane.se
vard.skane.se/lasarettet-trelleborg/

Stora möjligheter på litet sjukhus

God gemenskap, nära samarbeten och en bred kompetens. Det finns många fördelar med att jobba på ett litet sjukhus. På Lycksele lasarett satsar man just nu på ett effektivare patientflöde och nya ändamålsenliga lokaler.

Centralt i Västerbottens län ligger Lycksele lasarett med både vatten och skog runt knuten. Samtidigt erbjuder staden alla tjänster och bekvämligheter som är nödvändiga.

– Jag ångrar inte en sekund att jag flyttat hit, säger Marcus Holmgren, anestesijyksköterska på operations-

avdelningen, som bytte Stockholm mot Lycksele för snart tre år sedan.

Närhet sparar tid

Nu bor han i staden tillsammans med sin fru och två små barn. Korta avstånd och god möjlighet att påverka sina arbetstider gör att han fått betydligt mer tid med familjen. Han uppskattar också samhällsklimatet där man hjälps åt och det finns ett stort ideellt engagemang.

– Det ordnas grillkvällar, och vintertid har vi en fin hockeyrink i mitt kvarter som frivilliga krafter spolar och håller i ordning, säger han.

Samma anda av gemenskap råder även på lasarettet. För Jenny Prång som har en kombinationstjänst som diabetes- och dialyssjuksköterska blir det påtagligt när hon ska boka in patienter till sin mottagning. Eftersom avstånden ibland är väldigt långa för patienterna

försöker hon samordna besöken med deras övriga sjukvårdskontakter.

– Det är bara att lyfta luren och det brukar alltid gå att lösa, oavsett om det är besök till vår klinik eller någon annanstans på sjukhuset. Alla jobbar för patienternas bästa och det gillar jag verkligen, säger hon.

Möjligheter till bred kompetens

Hon uppskattar också möjligheten att få jobba med två specialiteter som hon brinner för, diabetes- och dialyssjukvård.

– Det är extra kul eftersom de hakar i varandra och jag har nytta av min extra kompetens inom bägge områdena, säger Jenny Prång.

Annika Genberg är psykiatrisjuksköterska och avdelningschef för psykiatriska kliniken. Även hon lyfter det goda samverkansklimatet inom sjukhusets väggar, men även externt med till exempel kommunen, arbetsförmedlingen och försäkringskassan.

Jenny Prång, diabetes- och dialyssjuksköterska och Marcus Holmgren, anestesijyksköterska.
Foto: Klas Sjöberg/Region Västerbotten

– Man ser verkligen till helheten och då blir patienten så mycket mer än bara sin diagnos, säger hon.

Eftersom hennes avdelning är en allmänpsykiatrisk klinik krävs en bred kompetens hos personalen.

– För att upprätthålla den är vi friskostiga med både intern- och extern utbildning och satsar på ett teamarbete i det nära patientarbetet, säger hon.

i

Annika Genberg, psykiatrisjuksköterska och avdelningschef för psykiatriska kliniken.
Foto: Klas Sjöberg/Region Västerbotten

Lycksele lasarett är ett akutsjukhus med närmre 600 anställda och ett 80-tal vårdplatser. Upptagningsområdet på 40 000 invånare är till ytan lika stort som Schweiz, och för att möta behovet av god tillgänglighet åt alla finns en väl utbyggd telemedicin.

Kontakt:
Anna Mattsson, HR
anna.v.mattsson@regionvasterbotten.se
www.regionvasterbotten.se

Vi utför mirakel här

Vård i världsklass, spännande utmaningar och stärkande samarbeten. Neurosjuksköterskorna vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset är en del av en välfungerande vårdkedja där forskningen ligger i framkant och snabba insatser räddar liv.

Trots att de arbetar vid olika avdelningar har sjuksköterskorna Carina, Elias, Alicia, Angelica, Camilla och Enja mycket gemensamt. I sammansvetsade team möter de patienter med komplexa diagnoser. Att få vara med när människor, vars liv hängt på en skör tråd, återvänder till livet gör dem både tack-samma och ödmjuka.

Sjuksköterskan Carina Grahn, som arbetar på strokeavdelningen 135, har arbetat inom neurologin sedan 80-talet. Genom åren har hon samlat på sig stor erfarenhet och många intressanta möten med olika människor.

–Förr dog patienterna eller drabbades av livslångt handikapp. Nu räddar vi människor. Vi utför mirakel här, säger hon.

Vid en stroke är varje minut livsviktig: ju snabbare proppen försvinner, desto högre sannolikhet har patienten att bli återställd och kunna återgå till ett självständigt liv. Sahlgrenska Universitetssjukhusets vårdkedja för akut stroke är i absolut världsklass. På flera områden är resultaten bäst och tid till behandling kortast i Sverige.

–Jag har förmånen att arbeta med så många kompetenta kollegor, säger Carina, och berättar att det tar cirka en timme från patientens ankomst till att en tromboektomi är gjord och proppen borttagen.

Viktiga samarbeten

Det livsviktiga lagarbetet löper som en röd tråd genom hela Neurosjukvården.

–Teamarbetet är otroligt viktigt. Annars går det inte, säger sjuksköterskan Elias Kinnunen som arbetar på avdelning 133 neurologi.

Han samarbetar dagligen med flera olika professioner såsom dietister, logopedier och kuratorer. De multiprofessionella teamen hjälps åt med utredningar och vårdplaneringar.

Det Elias tycker är roligast med sitt arbete är just de många utredningarna.

–Det är lite som att vara en detektiv, säger han och berättar att det finns en stor bredd bland de patienter som kommer till avdelningen.

Stora utvecklingsmöjligheter

Även Alicia Hellgren, som arbetar inom Neurosjukvårdens öppenvård, möter

Enja Kronlid, Angelica Elvskär, Elias Kinnunen (bakre raden), Alicia Hellgren, Carina Grahn och Camilla Tengberg (främre raden) anser att arbetet inom neurosjukvården är spännande och omväxlande.

Foto: Lisa Jabar / AnnalisaFoto

flera olika patientgrupper och diagnoser. På mottagningen finns det många utvecklingsmöjligheter.

–Vi arbetar dessutom mycket med digitala verktyg vilket är väldigt spännande, säger hon och berättar att de digitala verktygen möjliggör en mer personcentrerad vård.

Alicia, liksom hennes kollegor, möter många patienter med allvarliga diagnoser. Men även om botemedel ibland saknas känner hon sig sällan hjälplös.

–Det finns alltid mycket vi kan göra omvårdnadsmässigt för att patienten och de närstående ska få det bättre, säger hon.

Alicia sökte sig till neurologin efter sin praktik på sjuksköterskeutbildningen. Det gjorde även Camilla Tengberg som arbetar på neurokirurgens vårdavdelning 10/23. Innan jobbstarten kände Camilla en viss oro. Neurosjukvård lät både komplext och avancerat.

–Men stödet jag fick från avdelningen var fantastiskt. Att neurosjukvård är ett så omfattande område gör att du aldrig blir fullärd. Det är det som gör det så spännande, säger Camilla som har vidareutbildat sig och nu är specialistsjuksköterska inom neurosjukvård.

På sin avdelning möter hon patienter som ska eller har opererats för sjukdomar och skador i det centrala nervsystemet. Det hon gillar mest med arbetet

på avdelningen är att ingen dag är den andra lik.

–Jag gillar också att det går att se så stora positiva förändringar hos patienterna från en dag till en annan, säger hon.

Varierande arbete

Angelica Elvskär arbetar på avdelning 134 Ryggmargsskador som tar emot barn och vuxna som har fått skador på ryggmärgen av olika orsaker.

–Det dagliga arbetet är väldigt varierande. Ibland är tillstånden akuta och vid andra tillfällen handlar det om att rehabilitera någon tillbaka till vardagen och ett fullgott liv, säger hon och berättar att teamet tillsammans med sin patient sjösätter en rehabiliteringsplan med mål.

Variationen mellan akutvård och rehabilitering gör arbetet spännande och utvecklande. Nyligen beslutades det även att Sahlgrenska ska bli ett center för nationell högspecialiserad vård när det kommer till just ryggmargsskador.

–Ett särskilt fokus kommer att ligga på andning och barn, säger Angelica och berättar att utvecklingsmöjligheterna som redan innan beslutet var stora nu har blivit ännu större.

Enja Kronlid arbetar på avdelning 623 neurorehab, som är sista fasen i slutenvårdskedjan. Hon följer ofta patienterna under en längre tid.

–När de sedan skrivs ut väntar ett liv med nya utmaningar, kanske är de rullstolsburna eller behöver fortsatt vård i hemmet. Där har jag som sjuksköterska en viktig samverkande roll för att säkerställa att patienten får vad hen behöver, säger hon.

Enja ser det som en ynnest att få följa patienterna genom såväl fysiska som psykiska utmaningar, och banden som byggs upp är ofta speciella.

–Att säga hej då är alltid jobbigt – det är lätt att bli tårögd. Samtidigt är jättestilt att få uppleva det ögonblicket, säger hon.

Neurosjukvården på Sahlgrenska Universitetssjukhuset har i uppdrag att ge högspecialiserad vård, diagnostisering och rehabilitering till patienter med sjukdomar och skador i centrala nervsystemet. Uppdraget riktar sig till patienter inom Västra Götalandsregionen och norra Halland samt till viss del inom riket. I Neurosjukvården ingår neurologi, neurokirurgi, klinisk neurofysiologi och rehabiliteringsmedicin.

www.sahlgrenska.se/neurosjukvard

Ofelia Vård jobbar för att du ska trivas

Skräddarsydda uppdrag, nära dialog och flexibilitet. Det finns många anledningar att välja konsultbolaget Ofelia Vård som arbetsgivare. För konsultsjuksköterskan Mikaela Karlsson var möjligheten att äga sin egen tid avgörande.

Akuta situationer med hög stressfaktor. Det är konsultsjuksköterskan Mikaela Karlssons hemmaplan, då trivs hon som allra bäst.

– Självklart önskar jag att ingen skulle behöva bli så sjuk, men samtidigt känns det bra att kunna vara med och

hjälpa till när det uppstår riktigt kritiska situationer, säger hon.

På en akutmottagning ställs personalen ofta i just sådana situationer. Dessutom krävs det att de behärskar många olika specialiteter, allt från gynekologi till medicin och kirurgi. Det tillsammans med bra kollegor är viktiga orsaker till varför Mikaela Karlsson valt att jobba på samma arbetsplats i flera år.

Flexibla arbetstider underlättar vardagen

Att hon bytte arbetsgivare till Ofelia Vård för cirka fyra år sedan berodde främst på att hon ville kunna styra mer över sina arbetstider.

– Livet blir enklare när man kan planera in ledighet, längre eller kortare, utan att behöva oroa sig för att semestern inte ska godkännas, säger Mikaela Karlsson.

Hon uppskattar också flexibiliteten som ett konsultbolag ger, att lätt kunna byta arbetsplats om hon skulle vilja vidga sin kompetens och lära sig en annan verksamhet.

Mikaela Karlsson, konsultsjuksköterska och Malin Sörwing, konsultchef på Ofelia Vård.

Kontakten med Ofelia Vård tycker Mikaela Karlsson fungerar hur bra som helst.

– Min chef är aldrig mer än ett telefonsamtal eller sms bort och har verkligen lyssnat på mina önskemål, säger Mikaela Karlsson.

Bra matchning viktigast

Malin Sörwing, konsultchef på Ofelia Vård, har själv en bakgrund som sjuksköterska inom bland annat akut kirurgi. Det tycker hon är väldigt användbart i sitt nuvarande uppdrag som konsultchef.

– Vi talar samma språk vilket gör det mycket lättare för mig att bygga upp ett

förtroende gentemot mina konsulter, säger hon.

Malin Sörwing poängterar att alla konsultchefer lägger stor vikt vid att hitta uppdrag som passar konsultens önskemål.

– Vi skickar inte i väg någon sjuksköterska på uppdrag som vi inte tror kommer fungera bra, både för konsulten, verksamheten och i slutändan även för patienten, säger hon.

För den som önskar jobba deltid som konsultsjuksköterska finns även den möjligheten.

– Då är min uppgift att vara flexibel och pussla med schemat så att det fungerar, säger Malin Sörwing.

Ofelia Vård är ett av landets ledande vårdbemänningsföretag. Företaget är auktoriserat och har kollektivavtal, vilket innebär pensionsavtal och fullt försäkringsskydd för alla anställda. Ofelia Vård erbjuder även kompetensutveckling och en mängd sociala aktiviteter.

Tel: 010-178 36 20
info@ofelia.se

www.ofelia.se

Utvecklande arbete med guldkant

De nyblivna sjuksköterskorna Ebba Persson och Sara Kullander har hittat hem i geriatriken. På Dalengeriatriken lär de sig något nytt varje dag. De får dessutom chans att göra skillnad på riktigt.

Sara Kullander ville varken arbeta inom vården eller med äldre människor. Men efter sitt tredje barn tog drömmarna en ny riktning och hon beslutade sig för att sadla om till barnmorska.

Sjuksköterskeutbildningens sista praktik blev förlagd till avdelningen för ortopedrehabilitering på Dalengeriatriken. Då ändrades allt igen.

– När jag väl var där fastnade jag ganska snabbt. Det känns värdefullt att möta de här människorna. Det krävs så lite för att ge så mycket, säger Sara Kullander som idag arbetar som sjuksköterska på avdelningen och stortrivs.

Även Ebba Persson, som tidigare arbetade inom äldreomsorgen, har nyligen börjat arbeta på Dalengeriatriken.

– Jag har alltid haft ett intresse för äldreomsorg och äldre, säger hon och berättar att hon sommarjobbade på den akuteriatrika avdelningen under sin utbildning och trivdes så bra att hon sökte sig dit efter sin examen.

Sara Kullander och Ebba Persson, sjuksköterskor på Dalengeriatriken.
Foto: Gonzalo Irigoyen

Bred kompetens

I sitt arbete möter de många multisjuka människor med ett stort omvårdnadsbehov. De ställs dagligen inför medicinska ställningstaganden och olika former av riskbedömningar.

– Ingen dag är den andra lik och jag lär mig jättemycket varje dag. För mig som är ny sjuksköterska är det här en perfekt start, säger Ebba Persson och berättar att det även finns goda utveck-

lingsmöjligheter på kliniken i form av interna utbildningar och projekt.

Eftersom en del patienter inte själva kan berätta vad som är problemet gäller det att vara lyhörd och uppmärksam. Lärdomar som de tror att de kommer ha mycket nytta av i sitt yrkesliv.

– Dessutom får vi hela tiden användning för de saker vi lär oss. Det du lärde dig i går repeterar du redan på nästa pass, säger Sara Kullander och berättar att hon

Dalengeriatriken är den största geriatrika kliniken i Sverige, men om man jämför med storsjukhusen så erbjuder vi något annat. Ett mer familjärt sammanhang där öppenhet, gemenskap och korta beslutsvägar är en stor fördel. Det är högt i tak och delaktighet är viktigt för oss. Vi driver många utvecklingsarbeten och det finns goda chanser till kompetensutveckling.

www.aleris.se

även gillar att interprofessionella samarbeten är en viktig del av geriatriken.

Trots att de har fullt upp med allt nytt har de redan samlat på sig många värmande ögonblick.

– Senast igår var ett sådant för mig. Jag arbetade kväll och det var mycket att göra. På ett av kvällens alla patientanrop möttes jag av en patient som endast ville tacka för kvällens arbete. Resten av kvällen kändes lättare efter det, säger Ebba Persson.

**Kom och
jobba hos oss**

Välkommen att skapa Sveriges friskaste län tillsammans med oss

Är du nyutexaminerad, har erfarenhet eller är specialistutbildad sjuksköterska? Vi satsar både på dig som är erfaren och dig som är nyutexaminerad.

**I Region Sörmland arbetar vi aktivt med karriärutveckling.
Det innebär bland annat att:**

- Vi har flera olika utbildningsprogram som erbjuds kontinuerligt till våra anställda.
- Vi erbjuder konkurrenskraftiga löner, lokalt rotationsavtal och höjt OB nattetid.
- Vill du specialistutbilda dig? Hos oss har du möjlighet att få studieförmån under din utbildning och när du är färdig specialistsjuksköterska har du en given plats hos oss.
- För dig som är erfaren finns det möjlighet att arbeta som vårdledare. Som vårdledare är du en senior stödkompetens till nya sjuksköterskor på avdelningen.
- Sugan på att forska? Vi har goda villkor för dig som är intresserad av att bedriva forskning.
- Är du nyutexaminerad introduceras du utifrån ett program som är framtaget för att du lättare ska komma in och känna dig trygg och säker i din nya yrkesroll.

Varmt välkommen till oss i Region Sörmland!

VILL DU VETA MER?

Välkommen att kontakta oss redan idag.

Catrin Dagander – rekryteringsspecialist,
HR-staben, 072-143 14 12,
catrin.dagander@regionsormland.se

Sofia Andersson – HR-chef,
Karsuddens sjukhus i Katrineholm,
0150-560 40, sofia.a.andersson@regionsormland.se

Följ oss på
facebook.com/regionsormlandJobbahososs/

**REGION
SÖRMLAND**